

แนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
เพื่อความมั่นคงแห่งชาติด้านการทหาร

โดย

นายรัชชัย จึงสงวนพรสุข
กรรมการบริหาร บริษัท พระนครยุทธการ จำกัด

นักศึกษาระดับปริญญาโท วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๒๕๕๓
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๓-๒๕๕๔

บทคัดย่อ

เรื่อง แนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคง
แห่งชาติด้านการทหาร

ลักษณะวิชา การทหาร

ผู้วิจัย นายวิชาชัย จึงสงวนพรสุข หลักสูตร วปอ.รุ่นที่ ๒๕๕๗

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวความคิดและพัฒนาการของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศทั้งในและต่างประเทศ เพื่อศึกษาสภาวะแวดล้อมและปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยท่ามกลางบริบทแห่งความเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบัน และเพื่อเสนอแนะนโยบายในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศแก่รัฐบาลในรูปแบบของยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพเป็นวิธีการหลัก

ผลของการวิจัย พบว่า วัตถุประสงค์มูลฐานในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ประกอบด้วย การพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ การพัฒนาประสิทธิภาพในการแข่งขัน การพัฒนานวัตกรรม การพัฒนาอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ซึ่งสามารถนำมากำหนดเป็นวัตถุประสงค์เฉพาะได้ ๑๔ ประเด็น อันประกอบด้วย คือ เพื่อการส่งเสริมปัจจัยการผลิตให้มีต้นทุนต่ำ เพื่อการลดการควบคุมจากรัฐบาล และเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้ประกอบการภาคเอกชน เพื่อการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศเพื่อการแก้ไข ปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เป็นอุปสรรคในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อการพัฒนาระบบการศึกษาขั้นสูงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ รวมทั้งการฝึกอบรมทักษะของบุคคลากรในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อการพัฒนาตลาดรองรับภายในประเทศ เพื่อการสร้างแหล่งสนับสนุนทางการเงิน เพื่อการสร้างบรรยากาศในการแข่งขันที่โปร่งใสและเป็นธรรม เพื่อการสร้างระบบสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา เพื่อจัดระบบการบริหารงานวิจัยและพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพสูง เพื่อจัดสร้างแหล่งเรียนรู้สาธารณะเพื่อการแพร่กระจายองค์ความรู้ด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อการพัฒนาเครือข่ายอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในรูปแบบคลัสเตอร์ เพื่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมพื้นฐานทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ อันจะนำไปสู่การกำหนดนโยบายความมั่นคงแห่งชาติและมาตรการเฉพาะต่อไป

คำนำ

จากสถานการณ์ความขัดแย้งในโลกยุคปัจจุบัน ความต้องการยุทธโศปกรณ์ของประเทศต่างๆ ยังมีอยู่ในปริมาณสูง และบทเรียนที่ได้จากอดีตในกรณีของประเทศไทยนั้น ปัญหาสำคัญของกองทัพไทยในการปฏิบัติการก็คือการขาดแคลนอาวุธยุทธโศปกรณ์ชนิดต่าง ๆ ซึ่งมีความจำเป็นสูงสุดในการรบ ดังนั้น การพึ่งพาตนเองโดยการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ จึงเป็นวิธีการที่ทุกประเทศในโลกจำเป็นต้องแสวงหา ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาในเรื่องดังกล่าวเพื่อใช้ประกอบการศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร และเพื่อที่จะนำไปพัฒนาเป็นแนวทางในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยอย่างเป็นรูปธรรม

(นายวิชชัย จิงสงวนพรสุข)
นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตร วปอ.รุ่นที่ ๒๕๕๗
ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญแผนภาพ	ช
สารบัญแผนภาพ	ฅ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
ขอบเขตของการวิจัย	๔
กรอบแนวคิดของการวิจัย	๕
วิธีดำเนินการวิจัย	๖
ข้อจำกัดการวิจัย	๖
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๖
คำจำกัดความ	๖
บทที่ ๒ การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๘
ทฤษฎีการเสริมสร้างรายได้เปรียบเทียบในการแข่งขันของประเทศ	๘
ทฤษฎีในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรม	๑๓
นโยบายในการส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม	๑๘
นโยบายของรัฐในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๒๓
สรุป	๓๐

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๓๒
ทฤษฎีที่นำมาใช้ในการวิจัย	๓๒
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	๓๔
การสร้างเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงในงานวิจัย	๓๔
การกำหนดขั้นตอนในการวิจัย	๓๕
บทที่ ๔ การวิเคราะห์สถานการณ์เกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกัน	
และการกำหนดแนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๓๖
ศักยภาพของกิจการอุตสาหกรรมยุทธโปกรณ์ของไทยเพื่อสนับสนุนการป้องกันประเทศ	๓๖
แนวความคิดในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๔๘
ข้อมูลปฐมภูมิที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๕๐
แนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ	๖๒
บทที่ ๕ สรุปและข้อเสนอแนะ	๘๘
สรุป	๘๘
ข้อเสนอแนะ	๑๐๑
บรรณานุกรม	๑๐๓
ประวัติย่อผู้วิจัย	๑๐๕

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๔-๑	๔๑
๔-๒	๔๑
๔-๓	๔๓
๔-๔	๔๕
๔-๕	๔๖
๔-๖	๔๗
๕-๑	๕๓

สารบัญแผนภาพ

หน้า

แผนภาพที่

๑-๑ แสดงค่าใช้จ่ายในการป้องกันประเทศของประเทศต่าง ๆ ในสหภาพยุโรป.....	๑๓
๒-๑ แสดงการเปรียบเทียบระดับขั้นพัฒนาการเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนโดยปัจจัยพื้นฐานกับการลงทุนตามแนวคิดของ Professor Michael E. Porter.....	๑๐
๒-๒ แสดงกรอบของการวิเคราะห์ของ Porter.....	๑๒
๒-๓ แสดงพัฒนาการของกลยุทธ์ในการแข่งขันของประเทศกำลังพัฒนา.....	๑๓
๒-๔ แสดง Diamond Model.....	๑๔
๒-๕ ประเด็นหลักในการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ.....	๑๕
๒-๖ แสดงการวิเคราะห์ PESTEL.....	๑๖
๓-๑ แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยทฤษฎีระบบในการวิจัยครั้งนี้.....	๓๓
๓-๒ แสดงขั้นตอนในการวิจัย.....	๓๕

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบัน สถานการณ์ของโลกมีความตึงเครียดมากขึ้นตามลำดับ แตกต่างจากในอดีตที่มีการแผ่ขยายอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจไปในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกเพื่อมุ่งหวังการครอบครองดินแดน และมีเพียงไม่กี่ประเทศที่มีขีดความสามารถในการรุกรานประเทศอื่น แต่ขณะนี้ความขัดแย้งระหว่างประเทศมีที่ท่าว่าจะทวีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งจากการแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติ แย่งชิงน้ำและอาหาร และการเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์ที่เน้นจุดศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ และการขยายตัวขององค์การ ก่อการร้าย ส่งผลให้ความจำเป็นในการพึ่งพาตนเองทางด้านการผลิตยุทธโศปกรณ์และอุตสาหกรรมป้องกันประเทศมีความสำคัญมากขึ้นตามลำดับ

ในต่างประเทศ อุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้รับการส่งเสริมอย่างเต็มที่จากภาครัฐ ทั้งเพื่อใช้ภายในประเทศเองและเพื่อการส่งออก ยกตัวอย่างเช่น ในกรณีของสหพันธรัฐรัสเซียซึ่งในยุคสหภาพโซเวียตนั้นถือว่า อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเป็นอุตสาหกรรมหลักของประเทศ ที่ช่วยเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจเป็นอันดับที่หนึ่ง และมีหน่วยงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากกว่า ๕๐๐ องค์การ ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ ธนาคารโลกได้ประมาณการว่ามีชาวรัสเซียมากกว่า ๕,๔๐๐,๐๐๐ คน ทำงานให้กับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ คิดเป็นร้อยละ ๗.๕ ของกำลังแรงงานทั้งหมด ส่วนในกรณีของประเทศอิสราเอล อุตสาหกรรมป้องกันประเทศทั้งหมดเป็นของรัฐบาล โดยมีหน่วยงานหลัก ๓ หน่วย คือ

๑. Rafael Armament Development Authority ทำหน้าที่ในการวิจัยและพัฒนายุทธโศปกรณ์ที่ใช้เทคโนโลยีสูง เช่น ระบบนำวิถี อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ทางทหาร จีปนาวุธอากาศสู่อากาศ รวมทั้งเครื่องควบคุมการยิง โดยการใช้งานทั้งภายในประเทศและเพื่อการส่งออก

๒. Israeli Aircraft Industries (IAI) มีพนักงานประมาณ ๑๗,๐๐๐ คน คิดเป็นมูลค่าการค้ากว่า ๑,๖๐๐ ล้านดอลลาร์ต่อปี และสินค้ากว่าร้อยละ ๗๕ ส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ ทั้งในรูปของเรือลาดตระเวน ยานยนต์หุ้มเกราะ และอุปกรณ์นำวิถี

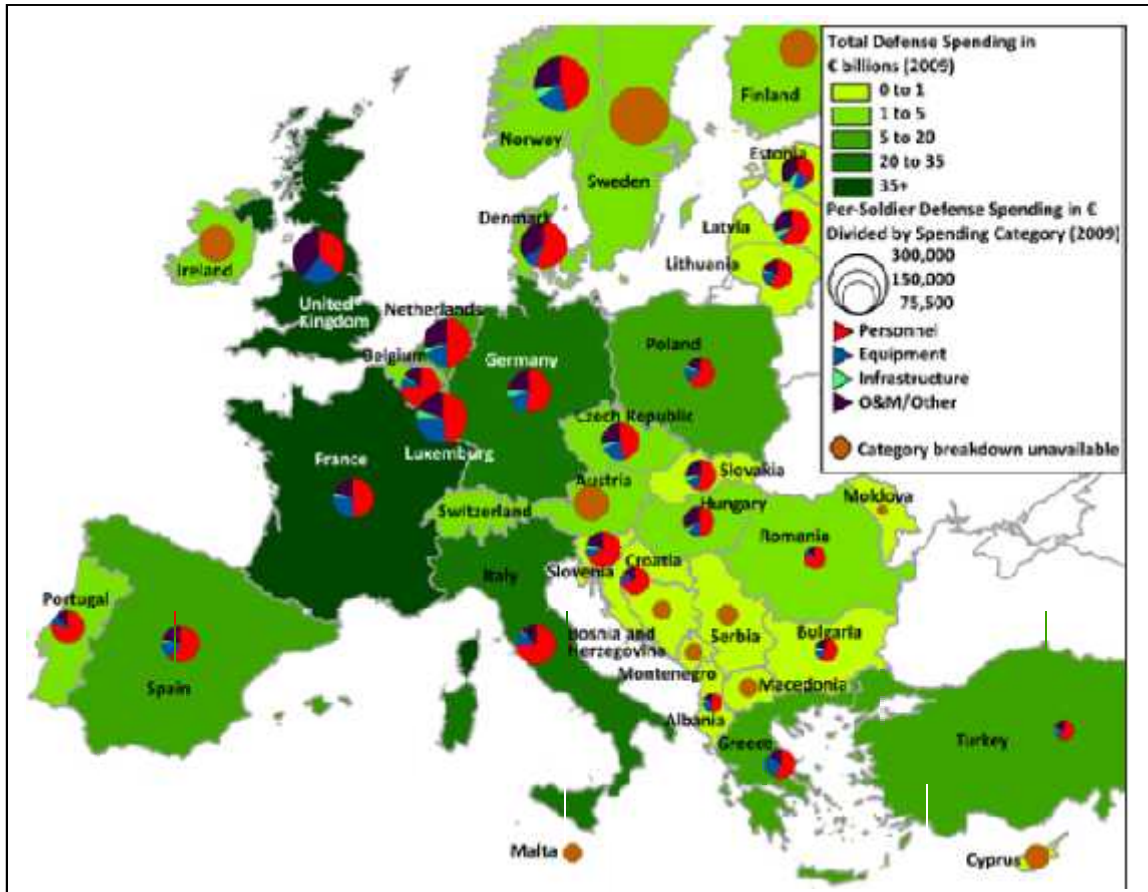

๑. TAAS Israel Industries (Israeli Military Industries) เป็นองค์การที่ผลิตยุทโธปกรณ์ที่มีความก้าวหน้าสูง เช่น วัตถุระเบิด จีปนาวุธ จรวดนำวิถี ปืนเล็ก เครื่องยิงลูกระเบิด และอุปกรณ์ประกอบการบิน

หลังยุคสงครามเย็น การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศกลับเพิ่มปริมาณสูงขึ้นเนื่องจากความขัดแย้งระหว่างรัฐชาติ ความแตกต่างทางศาสนา/วัฒนธรรม การแบ่งแยกดินแดน และข้อพิพาทระหว่างประเทศเกี่ยวกับผลประโยชน์แห่งชาติไม่สอดคล้องกัน ทำให้หลายประเทศหันมาทุ่มเทต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอย่างจริงจัง เพราะนอกจากจะเป็นการสร้าง ความมั่นคงทางทหารให้แก่ประเทศแล้ว ยังมีผลในการเพิ่มรายได้ทางเศรษฐกิจจากการส่งออก ยุทโธปกรณ์เป็นจำนวนมากอีกด้วย ดังจะเห็นได้จากแผนภาพต่อไปนี้ ที่แสดงถึงการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการป้องกันประเทศของประเทศต่างๆ ในกลุ่มสหภาพยุโรป ซึ่ง สหราชอาณาจักร และฝรั่งเศส มีอัตราการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการนี้สูงที่สุดในทวีปยุโรป คือ ประมาณ ๓๕,๐๐๐ ล้านดอลลาร์ ในปี พ.ศ.๒๕๕๒ โดยส่วนใหญ่จะเป็นการใช้จ่ายงบประมาณในการพัฒนาองค์บุคคลในกองทัพ เป็นจำนวนเกือบร้อยละ ๕๐ รองลงมาเป็นการสร้างและจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ประมาณร้อยละ ๓๐ ส่วนที่เหลือใช้ไปในการบริหารจัดการหรือการดำรงสภาพให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานปกติ อนึ่ง เป็นที่น่าสังเกตจากแผนภาพต่อไปนี้ว่า ในประเทศในสหภาพยุโรปที่มีระดับการพัฒนาหรือ GDP ต่ำ มักจะใช้จ่ายงบประมาณไปในด้านกำลังพลมากกว่าการพัฒนายุทโธปกรณ์ อันเป็นแนวทางที่ตรงกันข้ามกับประเทศที่ระดับการพัฒนาอยู่ในเกณฑ์สูงอย่างเห็นได้ชัด

แผนภาพที่ ๑-๑ แสดงค่าใช้จ่ายในการป้องกันประเทศของประเทศต่าง ๆ ในสหภาพยุโรป

(Center for Strategic&International Studies, ๒๐๑๐ : ๓)

การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศนั้น นอกจากจะดำเนินการเป็นเอกเทศของแต่ละประเทศแล้ว บางประเทศยังสร้างระบบความร่วมมือกัน โดยการนำจุดแข็งของประเทศหนึ่งไปทดแทนจุดอ่อนของอีกประเทศหนึ่ง ดังเช่นกรณีที่ประเทศอินเดียตกลงความร่วมมือกันกับสหรัฐอเมริกาภายหลังการเดินทางไปเยือนอินเดียของ นายลียง ฟลานเตต้า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม สหรัฐอเมริกาในเดือนมิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๕ และได้ประกาศถึงความร่วมมือกันในแนวทางใหม่ ณ สถาบันศึกษาวิเคราะห์การป้องกันประเทศ (The Institute for Defence Studies and Analysis-IDSIA) โดยจะเร่งขยายความร่วมมือระหว่างกันในการพัฒนาสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันประเทศซึ่งจะได้รับการรับรองลิขสิทธิ์ในทั้ง ๒ ประเทศ รวมทั้งการสร้างความร่วมมือกันในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการป้องกันประเทศอีกด้วย (Center for Strategic & International Studies, ๒๐๑๒:๑-๒)

จากการปฏิบัติกรรปในอดีต ปัญหาสำคัญของกองทัพไทยในการปฏิบัติภารกิจคือการขาดแคลนอาวุธยุทโธปกรณ์ชนิดต่าง ๆ ซึ่งมีความจำเป็นสูงสุดในการรบ ดังเช่นกรณี ร.ศ.๑๑๒ ซึ่งประเทศไทยต้องยินยอมเสียดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง พร้อมทั้งเสียอธิปไตยเหนือพื้นที่จังหวัดจันทบุรีและจังหวัดตราดให้แก่ประเทศฝรั่งเศสเป็นเวลาถึง ๒ ปี เกิดขึ้นเนื่องจากกองทัพไทยขาดแคลนทุนระเบิดในการป้องกันอ่าวไทยจากการจู่โจมของหมู่เรือฝรั่งเศส ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะทราบข่าวการเดินทางมาของหมู่เรือนี้อย่างต่อเนื่อง ในขณะที่กองทัพสามารถผลิตได้เพียงเปลือกทุ่นระเบิดซึ่งเป็นเหล็กเหนียว แต่ขาดแคลนดินระเบิดซึ่งจำเป็นจะต้องสั่งซื้อจากสิงคโปร์และใช้ระยะเวลาในการจัดหายาวนานไม่ทันเวลาต่อการป้องกันประเทศ (กองทัพเรือ. ๒๕๔๐:๒๘)

จากข้อเท็จจริงที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมป้องกันประเทศมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงเอกราชและอธิปไตยของชาติ และมีความจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาถึงแนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคงแห่งชาติด้านการทหารอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ ๓ ประการ ดังต่อไปนี้

๑. เพื่อศึกษาสถานการณ์ของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและแนวโน้มในการเติบโตในอนาคต
๒. เพื่อศึกษาปัจจัยเกื้อกูลและปัจจัยอุปสรรคในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย
๓. เพื่อเสนอนโยบายความมั่นคงแห่งชาติในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคงแห่งชาติด้านการทหาร

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาในประเด็นดังต่อไปนี้

- ๑.๑ สถานการณ์ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและแนวโน้มในอนาคต
- ๑.๒ นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
- ๑.๓ ปัจจัยเกื้อกูลและปัจจัยอุปสรรคในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
- ๑.๔ แนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

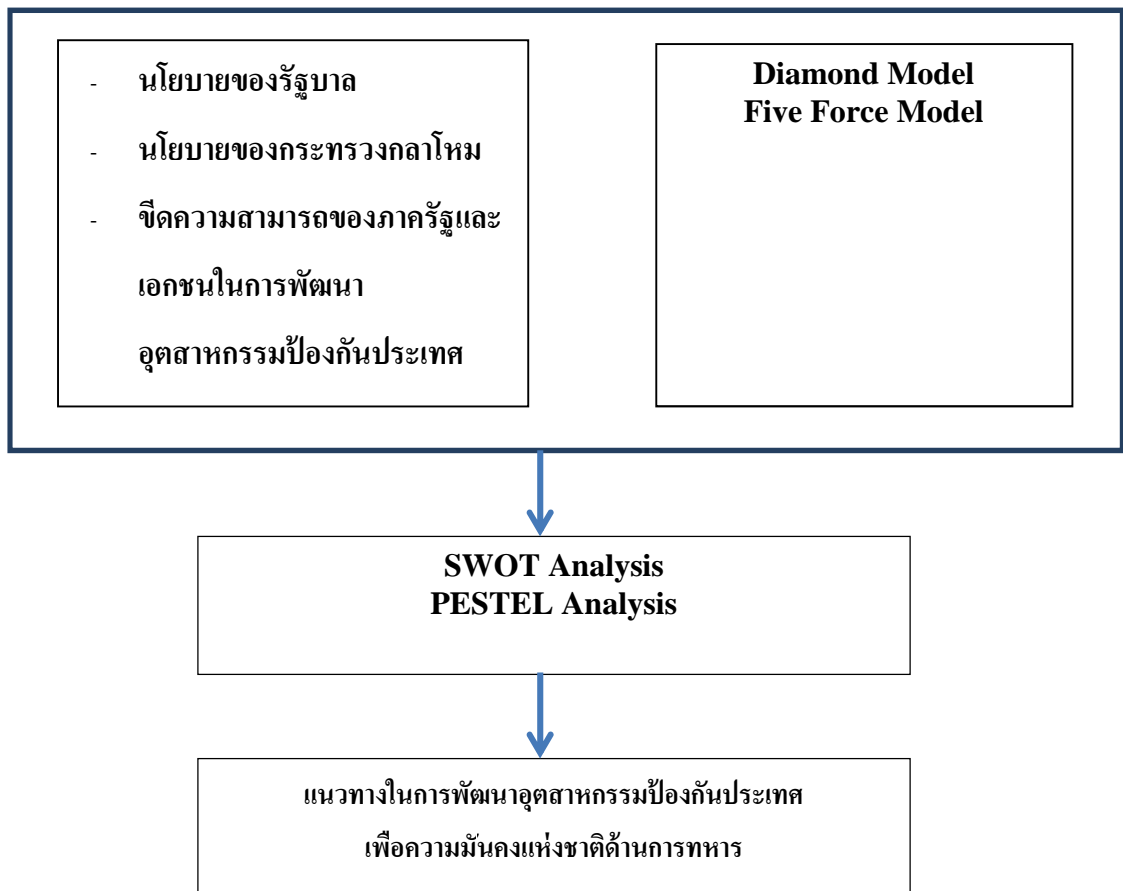
๒. ขอบเขตของกลุ่มเป้าหมาย

๒.๑ ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๒.๓ นักวิชาการที่ทำการศึกษาด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

กรอบแนวความคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ออกแบบให้ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพเป็นวิธีการหลัก ดังนั้น รายละเอียดส่วนใหญ่จะได้รับจากการทบทวนวรรณกรรมและการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มเป้าหมาย เพื่อการศึกษาถึงทฤษฎี หลักการ และแนวความคิด เกี่ยวกับการตลาดและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศแล้วทำการสอบถามด้วยเทคนิคเดลฟายเพื่อแก้ไขประเด็นที่ขาดความสมบูรณ์ให้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอในรูปแบบจำลองตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลา ซึ่งจะต้องดำเนินการให้เป็นที่เรียบร้อยภายในภาคการศึกษาตามที่ได้กำหนดไว้โดยวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร จึงทำให้การรวบรวมข้อมูลสามารถกระทำได้เพียงขอบเขตที่สอดคล้องกับระยะเวลาที่กำหนดไว้เท่านั้น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. ทำให้ทราบถึงสถานการณ์ของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและแนวโน้มในการเติบโตในอนาคต
๒. ทำให้ทราบถึงปัจจัยเกื้อกูลและปัจจัยอุปสรรคในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย
๓. สามารถเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคงแห่งชาติด้านการทหาร

คำจำกัดความ

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ หมายถึง อุตสาหกรรมการผลิตยุทธภัณฑ์ที่ใช้ในการรบ หรือการสงคราม รวมทั้งซอฟต์แวร์ควบคุมยุทธภัณฑ์ประเภทต่างๆ

การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ หมายถึง แนวทางในการสร้างความเข้มแข็งและการเติบโตของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยให้ดำเนินไปได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

บทที่ ๒

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในบทที่ ๒ นี้ เป็นการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องทฤษฎี หลักการ และแนวความคิด ที่จะนำมาใช้ในการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ และสังเคราะห์สถานการณ์ อันจะนำไปสู่แนวทางในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เนื่องจากการดำเนินการในเรื่องนี้จะต้องมีการบูรณาการกันทั้งระบบมิใช่แต่เฉพาะกระทรวงกลาโหม หรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเท่านั้น ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดยุทธศาสตร์ครั้งนี้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงได้ทำการทบทวนวรรณกรรมในประเด็นสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑. ทฤษฎีการเสริมสร้างความสามารถได้เปรียบในการแข่งขันของประเทศ
๒. ทฤษฎีในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรม
๓. นโยบายในการส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม
๔. นโยบายของรัฐในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๕. กรณีศึกษาการกำหนดแนวทางในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในต่างประเทศ
๖. สรุป

ทฤษฎีการเสริมสร้างความสามารถได้เปรียบในการแข่งขันของประเทศ

แนวความคิดเรื่อง ความสามารถในการแข่งขัน หรือ Competitiveness นั้นได้ถูกหยิบยกขึ้นมาเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ แต่ความเข้าใจในเรื่องความหมายของคำนี้ก็ยังคงคลาดเคลื่อนกันอยู่ หลาย ๆ ครั้งที่ความหมายของคำว่า “ความสามารถในการแข่งขัน” ถูกจำกัดอยู่เพียงแค่ส่วนแบ่งการตลาดสินค้าและบริการของประเทศในตลาดโลก ทำให้เรื่องความสามารถในการแข่งขันมีลักษณะเป็นเรื่องของ Zero-sum Game ที่แต่ละประเทศต้องแข่งขันกันจนมีทั้งผู้ชนะและผู้แพ้ในการแย่งชิงส่วนแบ่งตลาดโลก ทิศทางการมองความหมายของความสามารถในการแข่งขัน ด้วยความหมายข้างต้นนั้นอาจนำไปสู่การสนับสนุนให้รัฐบาลใช้นโยบายแทรกแซงระบบเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อให้ได้มาซึ่งส่วนแบ่งที่มากขึ้นในตลาดโลก ตัวอย่างของนโยบายแทรกแซงที่ประเทศกำลังพัฒนานิยมใช้ คือ การพยายามรักษาต้นทุนการผลิตของอุตสาหกรรมให้ต่ำด้วยการกดค่าจ้างแรงงานภายในประเทศ หรือการลดค่าเงินเพื่อกระตุ้นการส่งออก

ทัศนคติการมองความหมายของความสามารถในการแข่งขันที่เน้นเรื่องส่วนแบ่งการตลาดในตลาดโลกนั้น จะนำไปสู่การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจที่ผิดพลาด ดังกล่าวข้างต้น และผลที่ตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ของนโยบายดังกล่าวคือความล้มเหลวทางเศรษฐกิจ แท้ที่จริงแล้วเป้าหมายของการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศ คือ การยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชน ดังนั้น การพยายามกดค่าจ้างแรงงานให้ต่ำก็จะกลายเป็นสิ่งที่ทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลงมากกว่าเป็นการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ขณะที่การลดค่าเงินหรือการพยายามแทรกแซงเพื่อให้ค่าเงินอ่อนตัวเกินกว่าที่ควรจะเป็นนั้น ย่อมสะท้อนให้เห็นว่า ประเทศกำลังมีขีดความสามารถในการแข่งขันที่ลดลงมีต้นทุนการผลิตของประเทศสูงขึ้น เนื่องจากภาระหนี้สินเงินสกุลต่างประเทศและต้นทุนวัตถุดิบนำเข้าสูงขึ้น จึงต้องพยายามแข่งขันกับต่างประเทศด้วยการลดค่าเงินเพื่อให้ค่าสินค้าต่ำลง ดังนั้น การพิจารณาเรื่องความสามารถในการแข่งขันจึงควรต้องให้ความสำคัญกับที่มาหรือปัจจัยที่กำหนดขีดความสามารถในการแข่งขันมากกว่า

ปัจจัยที่กำหนดขีดความสามารถในการแข่งขันที่สำคัญ คือ ผลผลิตภาพหรือประสิทธิภาพการผลิต (Productivity) ซึ่งวัดจากมูลค่าเพิ่มของสินค้าและบริการที่ผลิตได้เทียบกับปริมาณปัจจัยการผลิต (ทรัพยากรมนุษย์ เงินทุน และทรัพยากรธรรมชาติและอื่นๆ) ที่ใช้ไปหนึ่งหน่วย ดังนั้น ผลผลิตภาพของประเทศจึงขึ้นอยู่กับทั้งราคาของสินค้าและบริการที่ประเทศจะขายได้และประสิทธิภาพในการใช้ปัจจัยการผลิต

จากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ประเทศที่มีผลผลิตภาพสูงจะมีค่าเงินที่แข็งแกร่งและท้ายสุดก็จะมีมาตรฐานการครองชีพที่สูงขึ้นตามมา การยกระดับผลผลิตภาพจึงควรเป็นเป้าหมายของการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ไม่ใช่การส่งออก การมีผลผลิตภาพที่สูงนั้นจะนำไปสู่ค่าจ้างแรงงานที่สูงขึ้น และส่งผลทำให้มาตรฐานการครองชีพของประชาชนในประเทศดีขึ้นในที่สุด

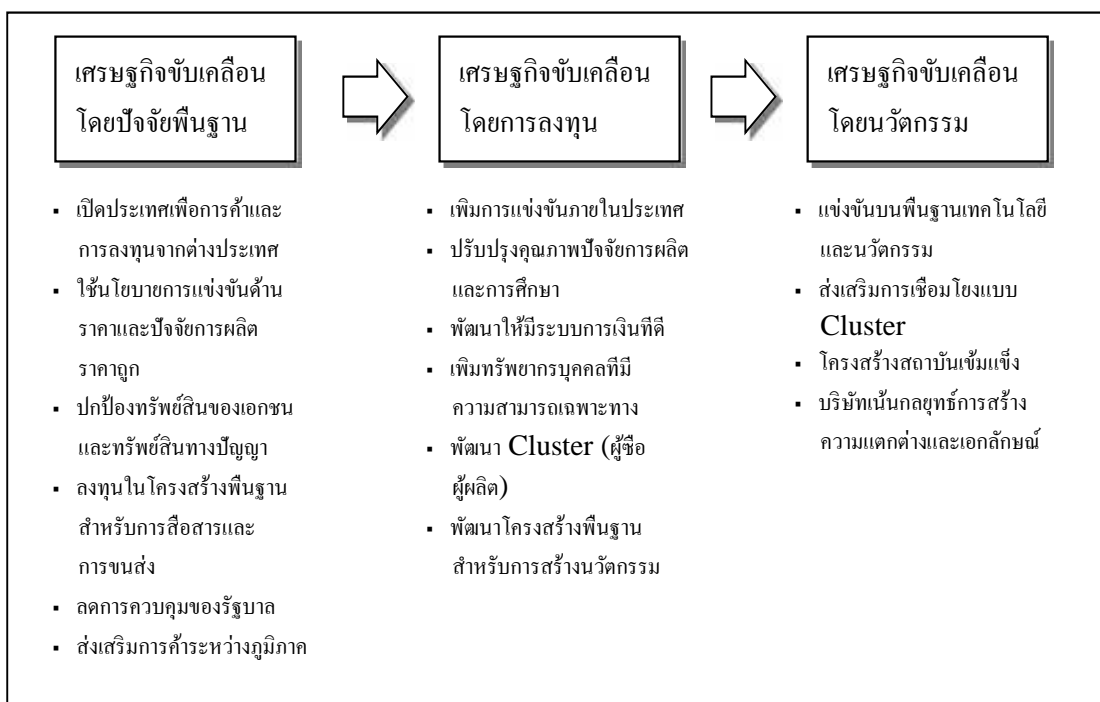
พัฒนาการของระบบเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับปัจจัยขับเคลื่อนความสามารถในการแข่งขัน

ระบบเศรษฐกิจของประเทศใดประเทศหนึ่งจะมีพัฒนาการ แบ่งได้เป็น ๓ ขั้น (Michael E. Porter 1998) ได้แก่ เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนโดยปัจจัยการผลิต (Factor-Driven Economy) เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนโดยการลงทุน (Investment-Driven Economy) และเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนโดยนวัตกรรม (Innovation-Driven Economy)

๑. ระบบเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนโดยปัจจัยการผลิต (Factor-Driven Economy) เป็นระบบเศรษฐกิจที่บริษัทส่วนใหญ่ในประเทศพึ่งพิงปัจจัยการผลิตขั้นพื้นฐาน เช่น ค่าจ้างแรงงานที่ถูก และความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ เป็นปัจจัยในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ดังนั้น บริษัทส่วนใหญ่จึงมีลักษณะเป็นผู้รับจ้างผลิตสินค้า (Original Equipment Manufacturer: OEM) ที่ออกแบบโดยประเทศที่พัฒนาแล้ว หรือมีฉะนั้นก็เป็นบริษัทในเครือของบริษัทต่างประเทศที่ย้ายฐานมาผลิตในประเทศ เทคโนโลยีที่บริษัทในประเทศใช้ส่วนใหญ่จึงเป็นเทคโนโลยีที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ หรือลอกเลียนแบบจากต่างประเทศในระดับการพัฒนาเศรษฐกิจในขั้นนี้ บริษัทต่าง ๆ จะแข่งขันกันด้วยราคามากกว่าคุณภาพ และไม่สามารถเข้าถึงความต้องการของผู้บริโภคโดยตรงได้ และการผลิตในห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) บริษัทต่าง ๆ จะจำกัดอยู่ที่ช่วงการผลิตที่ใช้แรงงานมากและมีมูลค่าเพิ่มต่ำ ระบบเศรษฐกิจแบบนี้มีก่อนไหวต่อความผันผวนของระบบเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะแนวโน้มราคาสินค้าในตลาดโลก และความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ ดังแสดงไว้ในแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๒-๑ แสดงการเปรียบเทียบระดับขั้นพัฒนาการเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนโดยปัจจัยพื้นฐานกับการลงทุนตามแนวคิดของ Professor Michael E. Porter

๒. ระบบเศรษฐกิจขับเคลื่อนโดยการลงทุน (Investment-Driven Economy) เป็นระบบเศรษฐกิจที่บริษัทต่างๆ เน้นการผลิตสินค้าและบริการที่มีมาตรฐานเป็นปัจจัยในการสร้างความได้เปรียบเชิงแข่งขัน (Competitive Advantage) สินค้าและบริการที่ผลิตส่วนใหญ่จะสลับซับซ้อนมากขึ้น แต่เทคโนโลยีการผลิตและการออกแบบยังต้องพึ่งพิงต่างประเทศ และส่วนใหญ่ยังคงมาจากการซื้อ การร่วมทุน การลงทุนจากต่างประเทศ และการลอกเลียนแบบ บริษัทในระบบเศรษฐกิจในขั้นนี้ไม่ใช่แค่เพียงรับเทคโนโลยีจากต่างประเทศเท่านั้น แต่ยังมีความสามารถที่จะพัฒนาปรับปรุงเทคโนโลยีดังกล่าวได้ด้วย สภาพแวดล้อมทางธุรกิจโดยรวมดังกล่าวจะก่อให้เกิดการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและวิธีการผลิตที่ทันสมัย อย่างไรก็ตาม บริษัทส่วนใหญ่ยังเป็นผู้ผลิตรับจ้างผลิต (OEM) อยู่แต่จะขยายระดับศักยภาพในการแข่งขันในห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) มากขึ้น นอกจากนี้ การผลิตยังคงจะกระจุกตัวอยู่ที่การผลิตเพื่อการส่งออกเป็นส่วนใหญ่ ทำให้อ่อนไหวต่อวิกฤตการณ์การเงินและปัจจัยภายนอก หรือภาวะอุปสงค์สินค้าจากต่างประเทศ ตัวอย่างของประเทศที่ประสบความสำเร็จและมีพัฒนาการระบบเศรษฐกิจอยู่ในระดับนี้ คือ ประเทศไต้หวัน และสิงคโปร์ ซึ่งประเทศเหล่านี้ได้ลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขั้นก้าวหน้าอย่างมากและต่อเนื่องเพื่อรองรับการผลิตแบบ OEM ให้กับบริษัทข้ามชาติ

๓. ระบบเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนโดยนวัตกรรม (Innovation-Driven Economy) เป็นระบบเศรษฐกิจที่บริษัทต่างๆ สามารถจะคิดค้นสินค้าและบริการใหม่ได้เองด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยระดับโลก การใช้เทคโนโลยีขั้นสูงจะเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน สภาพแวดล้อมทางธุรกิจโดยรวมเกิดขึ้นจากความเข้มแข็งของหน่วยธุรกิจทุกพื้นที่ในประเทศประกอบด้วยความเข้มแข็งของเครือข่ายวิสาหกิจ (Clusters) โครงสร้างของสถาบันต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและแรงจูงใจในการสร้างนวัตกรรมของธุรกิจในประเทศจะสูงด้วย บริษัทต่างๆ จะแข่งขันกันโดยใช้กลยุทธ์การสร้างความแตกต่างและคุณค่าที่เป็นเอกลักษณ์ (Unique Value) มากกว่า และโดยทั่วไปแล้ว ระบบเศรษฐกิจในขั้นนี้จะมีสัดส่วนภาคบริการที่สูงและมีความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในประเทศที่สูง จึงไม่ค่อยอ่อนไหวกับความผันผวนของเศรษฐกิจภายนอกมากนัก

กรอบการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ยั่งยืนของ

Porter

จากประสบการณ์ที่ผ่านมาการพัฒนาประเทศไทยมุ่งเน้นนโยบายเศรษฐกิจมหภาค ซึ่งก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจแต่ไม่ยั่งยืน ดังจะเห็นได้จากปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในปี 2540 ดังนั้น การกำหนดนโยบายการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศจะต้องให้ความสำคัญกับความเข้มแข็งของเศรษฐกิจจุลภาค ซึ่งก็คือ ความสามารถของหน่วยธุรกิจ

ในการผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าเพิ่มสูง ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในครั้งนี้ จะเป็นการวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่กำหนดผลิตภาพ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาคภาพรวมและส่วนที่สองเป็นการวิเคราะห์เศรษฐกิจจุลภาคตามแนวคิดของ Professor Michael E. Porter ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๒-๒ แสดงกรอบของการวิเคราะห์ของ Porter

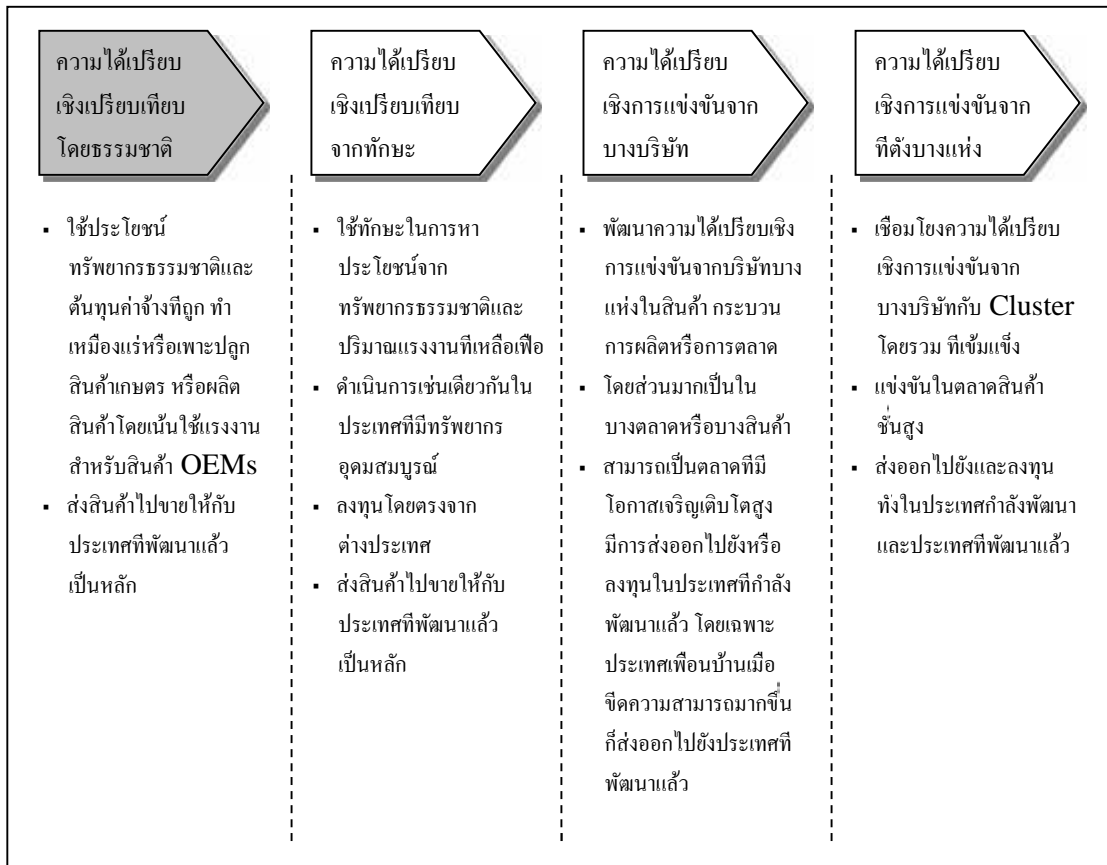
การวิเคราะห์เศรษฐกิจภาพรวม จะวิเคราะห์โครงสร้างและสมรรถนะของเศรษฐกิจไทยในภาพรวม โดยพิจารณาจากพัฒนาการเศรษฐกิจ และการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจที่ผ่านมาที่มีผลต่อโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสมรรถนะทางเศรษฐกิจ (Economic Performance) ในการแข่งขันในปัจจุบัน รวมทั้งผลที่มีต่อการยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจไทยเชิงการแข่งขันในปัจจุบัน

สำหรับการวิเคราะห์เศรษฐกิจจุลภาค จะเป็นการวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่กำหนดระดับความสามารถในการแข่งขันหรือผลิตภาพในการผลิตของประเทศ ซึ่งเกิดจากผลิตภาพโดยรวมของบริษัทในประเทศนั่นเอง เนื่องจากตามแนวคิดของ Prof. Porter บริษัทในประเทศเป็นผู้แข่งไม่ใช่ประเทศ แต่ประเทศจะแข่งกันเพื่อสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการแข่งขันของบริษัท และหากบริษัทในประเทศมีผลิตภาพสูงก็จะสามารถแข่งขันได้ ประเทศนั้นจะมีความสามารถในการแข่งขันตามมา ฉะนั้น ในการวิเคราะห์เศรษฐกิจจุลภาคจึงเป็นการวิเคราะห์ใน ๒ ส่วน คือ

๑. ความซับซ้อนในการดำเนินธุรกิจและกลยุทธ์ของบริษัท (Sophistication of Company Operations and Strategy) และ

๒. คุณภาพของปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจในระดับจุลภาค (Quality of the Microeconomic Business Environment)

แผนภาพที่ ๒-๓ แสดงพัฒนาการของกลยุทธ์ในการแข่งขันของประเทศกำลังพัฒนา
(Arturo Condo, 2000 : 23)

การวิเคราะห์ถึงความซับซ้อนในการดำเนินธุรกิจและกลยุทธ์ของบริษัท (Sophistication of Company Operations and Strategy) จะเป็นการวิเคราะห์ถึงระดับพัฒนาการของกลยุทธ์บริษัทที่เปลี่ยนแปลงจากการอาศัยความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Advantage) ที่พึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติและต้นทุนค่าจ้างแรงงานราคาถูกไปสู่ความได้เปรียบเชิงแข่งขัน (Competitive Advantage) ที่อาศัยความได้เปรียบจากการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าและ

บริการ การพัฒนากระบวนการผลิตและการตลาด การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการมีระบบการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งจะสะท้อนความสามารถในการแข่งขันของเศรษฐกิจระดับจุลภาคได้ ดังแผนภาพที่ 3 ถ้าบริษัทในประเทศส่วนใหญ่ยังคงใช้กลยุทธ์ที่เน้นการได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบแล้ว ผลผลิตภาพของประเทศนั้นก็อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าประเทศที่บริษัทส่วนใหญ่เน้นการได้เปรียบเชิงแข่งขัน

ในการพิจารณาประเด็นหลักในการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันด้านอุตสาหกรรมระดับประเทศ Porter ได้เสนอกรอบแนวความคิดที่เรียกว่า แบบจำลองเพชร (Diamond Model) ซึ่งแสดงถึงปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อขีดความสามารถทางอุตสาหกรรมของประเทศ ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๒-๔ แสดง Diamond Model

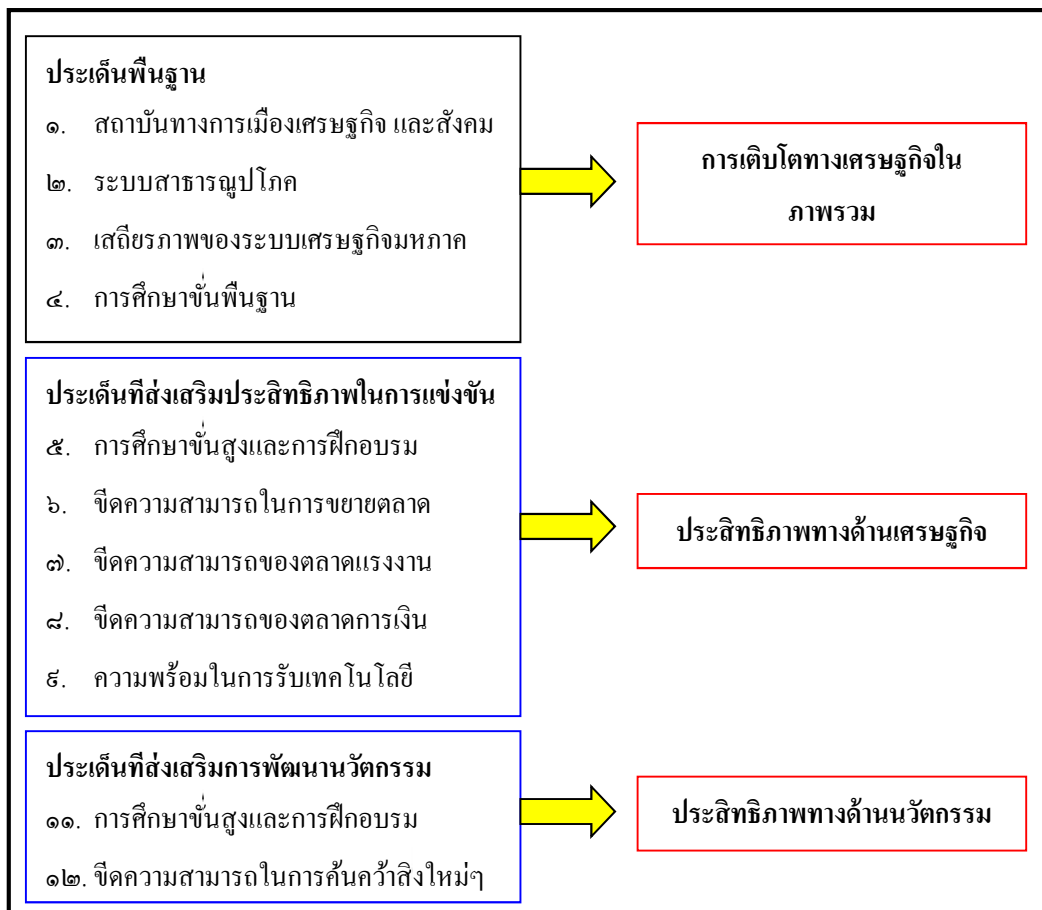
Klaus Schwab (2009:8) ได้นำเสนอกรอบในการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระดับมหภาคว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างสูงในความสำเร็จนี้ จะต้องให้ความสำคัญต่อประเด็นหลัก ๓ ประการ ประกอบด้วย

๑. ประเด็นพื้นฐานที่จะนำประเทศไปสู่การเติบโตอย่างมั่นคงทางเศรษฐกิจในภาพรวม ประกอบด้วย สถาบันทางการเมืองเศรษฐกิจ และสังคมระบบสาธารณสุขโลกเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจมหภาคการสาธารณสุขและการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. ประเด็นหลักที่เสริมสร้างประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วย การศึกษาขั้นสูงและการฝึกอบรมขีดความสามารถในการขยายตลาดขีดความสามารถของตลาดแรงงานขีดความสามารถของตลาดการเงินความพร้อมในการรับเทคโนโลยีขนาดของตลาด

๓. ประเด็นที่เสริมสร้างประสิทธิภาพทางด้านนวัตกรรม ประกอบด้วย การศึกษาขั้นสูงและการฝึกอบรมและขีดความสามารถในการค้นคว้าสิ่งใหม่ๆดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๒-๕ ประเด็นหลักในการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
(Klaus Schwab, 2009:8)

ทฤษฎีในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรม

PEST Analysis คือเครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์แนวโน้มของตลาด และวิเคราะห์ภาพรวมของธุรกิจในอนาคต โดยอาศัยการข้อมูลของการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอกต่างๆ ที่เราไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ก็ประกอบไปด้วย P-Politic: ปัจจัยทางนโยบาย และการเมือง E-Economic: ปัจจัยทางเศรษฐกิจ S-Social: ปัจจัยทางสภาพสังคม และ T – Technology: ปัจจัยทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ

P – Politic: ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง

ปัจจัยทางนโยบายและการเมืองคือปัจจัยที่มีการเปลี่ยนแปลงตามสภาพของรัฐบาลและนโยบายของรัฐในช่วงเวลานั้นๆ ในบางช่วงเวลารัฐอาจมีการส่งเสริมการส่งออก ก็จะส่งผลให้ธุรกิจที่มีการส่งสินค้าไปขายนอกประเทศได้เปรียบ รวมไปถึงข้อตกลงและข้อกำหนดทางการค้าที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาโดยขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐ ที่ทำให้เราต้องคอยปรับตัวหรือช่วยผู้ประกอบการตัดสินใจว่าเราพร้อมที่จะลงทุนในประเทศที่มีนโยบายแบบนี้หรือไม่

E – Economic :ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ปัจจัยต่อมาคือปัจจัยทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งมีผลกับทุกๆ ธุรกิจโดยตรงเป็นอย่างมาก เพราะเศรษฐกิจของประเทศเป็นตัวกำหนดกำลังซื้อของคนในประเทศ และเป็นตัวกำหนดตลาดขนาดใหญ่ในประเทศอีกด้วย

S – Social :ปัจจัยทางสังคม

ปัจจัยทางสังคมนั้นหมายถึงปัจจัยต่างๆ อย่างที่เกี่ยวข้องกับ สภาพแวดล้อม สภาพสังคม วัฒนธรรม และชีวิตความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่นั้นๆ ว่าเป็นอย่างไรก่อนที่จะเริ่มทำการตลาดให้ได้ถูกทาง เพราะวิถีชีวิตของคนในแต่ละชุมชนนั้นก็มีความแตกต่างกันออกไป การที่จะเข้าไปทำตลาดในพื้นที่ต่างๆ เราต้องเข้าไปศึกษาในส่วนนี้ก่อนเพื่อให้มั่นใจได้ว่าธุรกิจจะสามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและเป็นที่สนใจของ

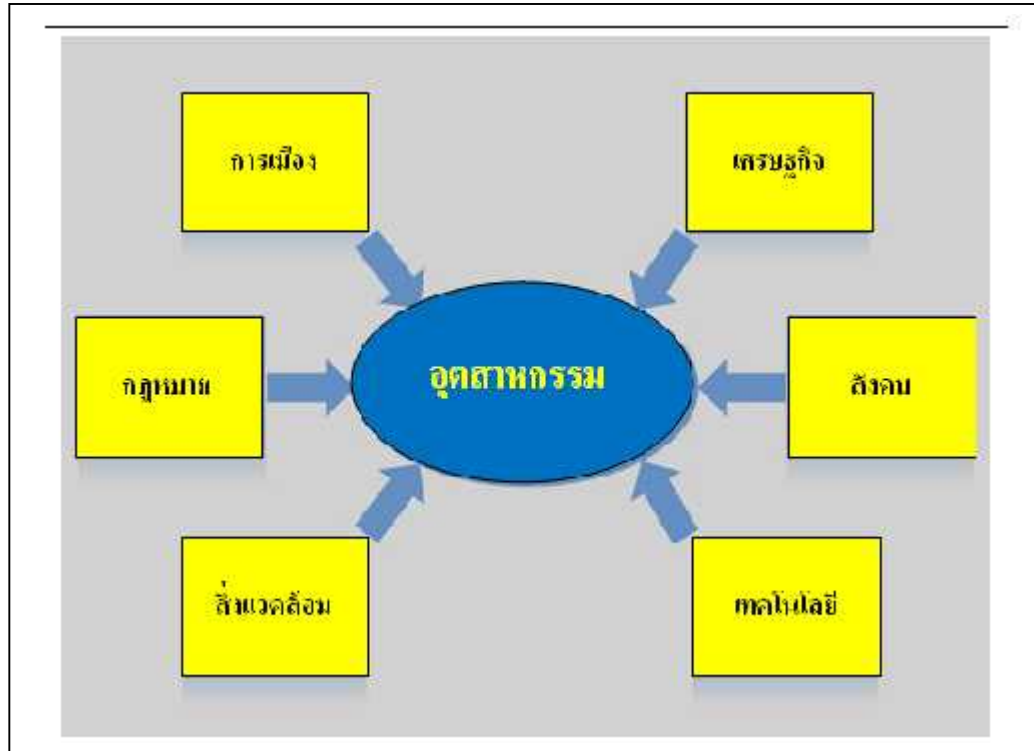
T – Technology: ปัจจัยทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ

E – Environment ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรม และมีผลกระทบต่อชุมชนหรือสังคม และ

L – Legal กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้อง

แผนภาพที่ ๒-๖ แสดงการวิเคราะห์ PESTEL

นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม

นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๓-๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยรัฐบาลได้แบ่งการดำเนินการเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะเร่งด่วนที่จะดำเนินการในปีแรก และระยะการบริหารราชการ ๔ ปี ของรัฐบาลซึ่งนโยบายความมั่นคงแห่งรัฐข้อ ๒.๑.๒ กำหนดไว้ว่าจะทำการพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพและระบบป้องกันประเทศ และรัฐจะทำการยกระดับความสามารถในการแข่งขันและขยายช่องทางการตลาดของธุรกิจอุตสาหกรรม ธุรกิจบริการในประเทศ และธุรกิจวิสาหกิจชุมชนให้เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ดึงดูดการลงทุนเข้าสู่ประเทศในสาขาที่เป็นการผลิตสินค้าและบริการที่มีพื้นฐานทางเทคโนโลยีมูลค่าสูง เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีการถ่ายเทเทคโนโลยีให้แก่คนไทย และ ส่งเสริมการขยายความเชื่อโยงทางเศรษฐกิจการค้า การลงทุน และการเงินภายใต้ประโยชน์ร่วมกันของกรอบความร่วมมือและข้อตกลงทางการค้าหลายฝ่าย (รัฐสภา, ๒๕๕๔: ๒-๓)

นอกจากนี้ รัฐบาลยังมีนโยบายเฉพาะในการส่งเสริมภาคอุตสาหกรรม ดังต่อไปนี้

๑. ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมในประเทศด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

๒. ยกระดับภาคอุตสาหกรรมเข้าสู่อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ที่ใช้ปัญญา ใช้เทคโนโลยี และใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๓. พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปบนฐานความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าและยกระดับสินค้าให้มีคุณภาพ มีความปลอดภัย ตามมาตรฐานสากล

๔. สร้างความเข้มแข็งให้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

๕. กำหนดมาตรฐานและคุณภาพขั้นพื้นฐานของสินค้าอุตสาหกรรมเมื่อมีการเปิดเสรีการค้ามากขึ้น

๖. พัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมแห่งใหม่

๗. เร่งพัฒนาภาคอุตสาหกรรมให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความรับผิดชอบต่อสังคม และอยู่ร่วมกับชุมชนได้

๘. ส่งเสริมและจัดให้มีมาตรการทางภาษีและมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดการประหยัดพลังงาน การใช้พลังงานทดแทน และการใช้พลังงานจากการเกษตร

๙. สนับสนุนให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมทุกสาขาการผลิตเข้าประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรม

สำหรับนโยบายในด้านการตลาด การค้า และการลงทุนนั้น รัฐบาลได้กำหนดทิศทางไว้ ดังต่อไปนี้ (รัฐสภา, ๒๕๕๔: ๕-๖)

๑. ส่งเสริมนโยบายการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรมเพื่อป้องกันการผูกขาดตัดตอน

๒. สร้างความเชื่อมั่นให้นักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยปรับปรุงพัฒนากฎหมายและกฎระเบียบที่ส่งเสริมการค้าการลงทุน

๑. สนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศในสาขาที่ผู้ประกอบการไทยมีศักยภาพ

๔. ปรับปรุงมาตรการการส่งเสริมการลงทุนให้ครอบคลุมการให้สิทธิประโยชน์แก่ธุรกิจภาคเกษตร อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวการกีฬา และบริการ

๕. ส่งเสริมการขยายตลาดเชิงรุกเพื่อรักษาตลาดเดิมและสร้างตลาดใหม่เพื่อลดการพึ่งพาการส่งออกไปตลาดหลัก

๖. พัฒนาสินค้าและบริการที่สร้างโอกาสใหม่ในการหารายได้ การผลิตสินค้าและบริการอันเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคในตลาดโลก

๗. ขยายความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจการค้าการลงทุน และการตลาดภายใต้กรอบความร่วมมือและข้อตกลงการค้าเสรีในระบบพหุภาคีและทวิภาคี

๘. เร่งรัดจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษบริเวณพื้นที่ที่มีศักยภาพ

จากนโยบายของรัฐบาลดังกล่าวมานี้ กระทรวงอุตสาหกรรมได้นำมาใช้ในการปรับแผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงในการส่งเสริมภาคอุตสาหกรรม โดยพิจารณาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน อันอาจเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทย ดังต่อไปนี้

๑. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในประเทศทั้งผู้ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศและผู้ผลิตเพื่อส่งออก ต่างต้องประสบกับภาวะการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น ในขณะที่การพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทย ยังต้องเผชิญกับปัญหาและข้อจำกัดนานาหลายด้าน เช่น การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ข้อจำกัดทางด้านเทคโนโลยีและสิ่งสาธารณูปโภค เป็นต้น

๒. การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ อาจมีผลให้เกิดการกีดกันประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกในกลุ่มของตน มีการซื้อสินค้าจากประเทศนอกกลุ่มน้อยลง ในขณะที่ประเทศซึ่งอยู่ในกลุ่มเศรษฐกิจก็จะได้รับผลกระทบในลักษณะที่แตกต่างกัน โดยการลดอัตราภาษีศุลกากรและการลดอุปสรรคทางการค้าระหว่างกัน มีผลทำให้การส่งออกสินค้าไปยังประเทศอื่นๆ ภายในกลุ่มมีความสะดวกขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน อุตสาหกรรม ภายในประเทศก็ต้องเผชิญกับการแข่งขันจากสินค้าเข้าที่นำเข้าจากประเทศที่อยู่ในข้อตกลงการค้ามากขึ้น นอกจากนี้ การทำข้อตกลงทางเศรษฐกิจ ยังอาจมีข้อตกลงบางอย่างที่มีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมในประเทศ เช่น ด้านการคุ้มครองสิทธิทรัพย์สินทางปัญญา ที่อาจเข้มงวดกว่าข้อกำหนดระหว่างประเทศ ข้อตกลงทางเศรษฐกิจการค้าต่างๆ จึงมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมในประเทศในลักษณะที่แตกต่างกัน ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมจึงต้องมีการปรับตัวเพื่อตอบสนองกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๓. กฎระเบียบทางการค้าและมาตรการกีดกันทางการค้าในลักษณะต่างๆ เช่น การคุ้มครองสิทธิทรัพย์สินทางปัญญา ข้อกำหนดทางด้านสุขอนามัยและสิ่งแวดล้อม ข้อกำหนดในมาตรฐานสินค้า และการยกเลิกมาตรการการบังคับการใช้เงินส่วนในประเทศกับผู้ลงทุน ฯลฯ เป็นต้น ล้วนมีผลกระทบต่อผู้ผลิตและผู้ส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมจึงต้องมีการปรับตัวและต้องพยายามทำตามข้อกำหนดไม่ให้ละเมิดข้อตกลงเหล่านี้ เพื่อมิให้เผชิญกับมาตรการกีดกันทางการค้าในประเทศผู้นำเข้าที่มีการกำหนดขึ้นเพื่อปกป้องผู้ผลิตในประเทศของตนเอง เช่น มาตรการการตอบโต้การอุดหนุนการส่งออก และการทุ่มตลาด

๔. การพัฒนาเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีผลิตภัณฑ์สินค้าใหม่ๆ เกิดขึ้นจำนวนมาก การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และสารสนเทศ เทคโนโลยีด้านวัสดุ เทคโนโลยีชีวภาพ และนาโนเทคโนโลยี ล้วนมีผลกระทบต่อการผลิตและการค้าในภาคอุตสาหกรรม สินค้าที่ผลิตได้อาจต้องล้าสมัยไปเนื่องจากมีสินค้าใหม่ที่ดีกว่าและถูกกว่าเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ประเทศไทยที่มีการผลิตโดยอาศัยแรงงานที่มีค่าจ้างต่ำและทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ ก็อาจได้รับผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ใช้แรงงานน้อย แต่มีต้นทุนต่ำลง หรือจากการพัฒนาวัสดุขึ้นมาทดแทนทรัพยากรธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงในเทคโนโลยีนี้ไม่ได้จำกัดเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางการผลิตสินค้า แต่ยังรวมถึงการวิจัยและพัฒนาการออกแบบสินค้า วิธีการขนส่ง การกระจายสินค้า และการจัดจำหน่ายสินค้าด้วย

๕. ราคาพลังงานที่มีการปรับตัวสูงขึ้นมากในช่วงที่ผ่านมา ทำให้อุตสาหกรรมไทย โดยเฉพาะอุตสาหกรรม ที่ต้องใช้เชื้อเพลิงเป็นส่วนประกอบการผลิตและการขนส่งที่เข้มข้นได้รับผลกระทบอย่างมาก การพัฒนาและการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน จึงเป็นแนวทางสำคัญประการหนึ่งของนโยบายอุตสาหกรรมในปัจจุบัน

กระทรวงอุตสาหกรรม มียุทธศาสตร์มุ่งเน้นที่สำคัญ คือ (กระทรวงอุตสาหกรรม, ๒๕๕๓: ๒-๓)

๑. การปรับโครงสร้างการผลิตและวางรากฐานอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ยุทธศาสตร์นี้มุ่งเน้นการวางรากฐานและสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญ และต้องให้การสนับสนุนเฉพาะเจาะจงเพื่อรองรับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยในอนาคต ที่เน้นการสร้างคุณค่าอย่างยั่งยืน โดยสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากการพัฒนาฐานความรู้และนวัตกรรม ปรับโครงสร้างการผลิตไปสู่อุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ พร้อมทั้งสร้างห่วงโซ่คุณค่าด้วยการเชื่อมโยงกับภาคเศรษฐกิจอื่นๆ ทั้งภาคเกษตรและบริการ ทั้งนี้ กลุ่มอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมสนับสนุน และอุตสาหกรรมพื้นฐาน (อุตสาหกรรมแม่พิมพ์, อุตสาหกรรมเหล็ก, อุตสาหกรรมพลาสติก, อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล) กลุ่มอุตสาหกรรมบนรากฐานเกษตร (อุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร, อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ชีวภาพ) กลุ่มอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ (อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์, อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม) กระทรวงอุตสาหกรรมจะชี้นำ สนับสนุนการพัฒนาและปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมโดยการยกระดับพื้นฐานทางปัญญาในภาคอุตสาหกรรมผลักดันการใช้เทคโนโลยีเพื่ออนาคตและการสร้างคุณค่าแก่ผลิตภัณฑ์โดยเน้นอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ พัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุนและอุตสาหกรรมพื้นฐานที่สำคัญเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมครบวงจร รวมทั้งสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้วัตถุดิบและทรัพยากรธรรมชาติและการเชื่อมโยงกับภาคเกษตร

๒. การพัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการประกอบธุรกิจและพัฒนาอุตสาหกรรม โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการลงทุนภาคอุตสาหกรรมเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการประกอบธุรกิจและพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมมีโอกาสและความพร้อมในการประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมและได้รับบริการอย่างทั่วถึงผ่านเครือข่ายการให้บริการ โดยการผลักดันการปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม จัดการพื้นที่อุตสาหกรรม สนับสนุนและยกระดับการจัดการโลจิสติกส์เพื่ออุตสาหกรรม พัฒนาระบบเตือนภัยภาคอุตสาหกรรมและศูนย์ข้อมูลเชิงลึก จัดตั้งกองทุนสนับสนุนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรม สนับสนุนสินเชื่อเพื่อการประกอบธุรกิจเพราะปัจจัยแวดล้อมเหล่านี้เป็นสินค้าสาธารณะที่มีผลกระทบภายนอกทางด้านบวกเป็นตัวผลักดันกระตุ้นให้ธุรกิจขับเคลื่อนไปอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้กระทรวงอุตสาหกรรมยังต้องลดอุปสรรคด้านต่างๆ ในการพัฒนาและประกอบธุรกิจให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

๓. การเสริมสร้างขีดความสามารถของภาคอุตสาหกรรมให้แข่งขันได้ ยุทธศาสตร์นี้มุ่งเน้นการเสริมสร้างขีดความสามารถของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในทุกระดับ โดยเน้นการผลักดันให้อุตสาหกรรมมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล เสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายวิสาหกิจ (คลัสเตอร์) ตลอดจนการสร้างเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคอุตสาหกรรม การดำเนินงานตามแผนการเพิ่มผลิตภาพและประสิทธิภาพของภาคอุตสาหกรรม พร้อมจัดเตรียมกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาคอุตสาหกรรมให้มีคุณภาพมากขึ้น เสริมสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ในสาขายุทธศาสตร์และอื่นๆ และพัฒนาผู้ประกอบการเดิมให้มีศักยภาพเพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลกสามารถปรับตัวสร้างความเข้มแข็งได้ภายใต้สถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลง

จากการทบทวนวรรณกรรมในเรื่องนโยบายของรัฐบาลและทิศทางในการส่งเสริมอุตสาหกรรมของประเทศซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญในเรื่องอุตสาหกรรมไทย ในประเด็นต่อไปที่ผู้วิจัยจะทำการศึกษา คือ นโยบายในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ซึ่งกระทรวงกลาโหมเป็นส่วนราชการหลักในเรื่องนี้

นโยบายของรัฐในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

กระทรวงกลาโหมได้กำหนดนโยบายทั่วไปในเรื่องอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไว้ดังต่อไปนี้ (กระทรวงกลาโหม, ๒๕๕๗:๑)

“...พัฒนากิจการป้องกันอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยบูรณาการขีดความสามารถของภาครัฐและเอกชน รวมทั้งใช้ประโยชน์จากความร่วมมือในกลุ่มประเทศอาเซียน เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ พัฒนาการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการป้องกันประเทศให้ทัดเทียมกับประเทศในภูมิภาค สามารถสนับสนุนการพึ่งพาตนเองของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้ง พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และกิจการอวกาศ โดยเน้นให้เกิดการบูรณาการ ความเป็นมาตรฐาน และความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารภายในกระทรวงกลาโหม...”

ทั้งนี้ กระทรวงกลาโหมได้มอบภารกิจให้ ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร เป็นหน่วยรับผิดชอบในการส่งเสริมและดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร (ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร, ๒๕๕๗:๑) และเมื่อศึกษาถึงนโยบายของผู้บัญชาการศูนย์อุตสาหกรรมประเทศและพลังงานทหารในเรื่องการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ก็ได้กำหนดไว้ดังต่อไปนี้ (ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร, ๒๕๕๗:๑) (สำนักนโยบายและแผนกลาโหม, ๒๕๕๖:๑)

“...พัฒนาผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้มีมาตรฐานและตรงความต้องการของหน่วยใช้ เพื่อการพึ่งพาตนเอง โดยการปรับปรุงโครงสร้าง การบริหารจัดการ และโรงงานผลิตให้มีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับและทัดเทียมกับนานาชาติ สร้างกลไกการตลาดให้สามารถรองรับการจำหน่ายผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศทั้งในประเทศและส่งออกต่างประเทศ รวมทั้งพัฒนาและส่งเสริมกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยการบูรณาการขีดความสามารถของภาครัฐและเอกชน พัฒนาและผลักดันกฎหมายที่สนับสนุนกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ รวมทั้งแสวงหาความร่วมมือในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน เพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงร่วมกัน...”

ทั้งนี้ ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร มีหน่วยงานรับผิดชอบ คือ ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ ซึ่งมีหน้าที่ วางแผน อำนวยการ ประสานงาน จัดตั้ง ควบคุม ดำเนินการและร่วมมือกับส่วนราชการองค์กร และภาคเอกชนอื่น ในการให้การศึกษ วิจัย พัฒนา และผลิตยุทโธปกรณ์และส่วนประกอบยุทโธปกรณ์ สนับสนุนและจำหน่ายให้แก่เหล่าทัพ ส่วนราชการ องค์กร หรือภาคเอกชนอื่นทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อการพึ่งพาตนเองด้านความมั่นคงของชาติ และจำหน่ายให้ต่างประเทศ ซึ่งหน่วยงานนี้มีหน้าที่สำคัญ คือ (ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ, ๒๕๕๗:๑-๒)

๑. มีบทบาทและหน้าที่ ศึกษา พิจารณา วางแผน อำนวยการ ประสานงาน บริหารจัดการ กับดูแล ดำเนินงานและร่วมมือกับส่วนราชการ องค์กร และภาคเอกชนอื่น เพื่อผลิต ยุทโธปกรณ์และส่วนประกอบยุทโธปกรณ์ ตามภารกิจของศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

๒. จัดตั้งและควบคุมโรงงานสร้างยุทโธปกรณ์ ตามนโยบายของกระทรวงกลาโหม

๓. กำหนดคุณลักษณะเฉพาะและควบคุมเครื่องจักรกล ชิ้นส่วนเครื่องจักรกล อุปกรณ์ประกอบ อุปกรณ์เพิ่มเติม วัสดุสำเร็จรูป กึ่งสำเร็จรูป และวัตถุดิบที่นำมาใช้ในการวิจัย พัฒนา และ การผลิตยุทโธปกรณ์ของศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธ ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

๔. ดำเนินการและประสานงาน รวมทั้งการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายพลเรือนมาร่วมหารือ ทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อการฝึก ศึกษา วิจัย และพัฒนายุทโธปกรณ์ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยสอดคล้องกับหลักนิยมในการปฏิบัติการรบ และภาวะเศรษฐกิจของประเทศ

๕. ประสานงาน สนับสนุน และร่วมดำเนินการกับสถาบันวิจัยของส่วนราชการหรือเอกชน ทั้งภายในและต่างประเทศโดยให้ทุนการศึกษาและงบประมาณสำหรับโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการผลิตและ/หรือการพัฒนายุทโธปกรณ์

๖. ตรวจสอบและทดสอบยุทโธปกรณ์ที่สร้างขึ้นก่อนนำไปใช้ในราชการ

กรณีศึกษา

การกำหนดแนวทางในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในต่างประเทศ

จากการศึกษาเปรียบเทียบแนวทางในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในต่างประเทศในเรื่องหลักการและแนวความคิด ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ปรากฏผลดังต่อไปนี้

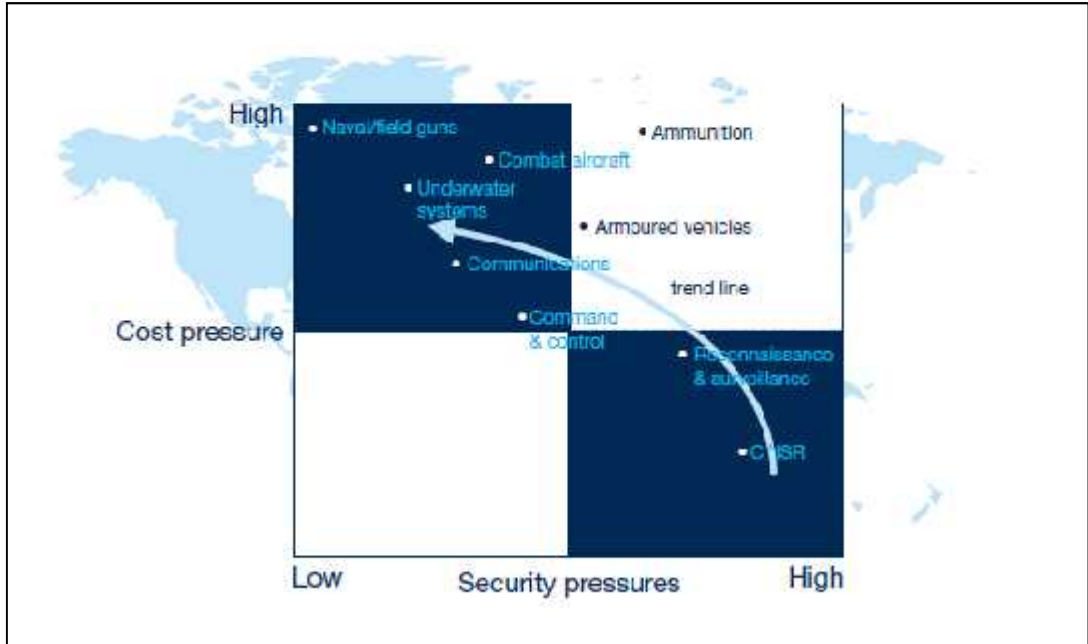
ประเทศสหรัฐอเมริกา

หลักนิยมในการสร้างพื้นฐานของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศยุคใหม่ นับตั้งแต่การสิ้นสุดของสงครามเย็นในปี ค.ศ. ๑๙๙๑ จากการศึกษาคือของ Price water house Coopers (2005) พบว่าเกิดความเปลี่ยนแปลงของแนวคิดในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศต่างจากเดิม โดยสิ้นเชิง อันเนื่องมาจากสาเหตุ ๓ ประการ คือ การหดตัวของภาคอุตสาหกรรมผลิตยุทโธปกรณ์ การแปรรูปอุตสาหกรรมอาวุธไปให้ภาคเอกชนเป็นผู้ดำเนินการ และการบูรณาการระหว่างการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมกับการผลิตอาวุธเพื่อการส่งออก ซึ่งในหลายประเทศมีการจัดตั้งองค์การที่เรียกว่า องค์การบริการการส่งออกยุทโธปกรณ์ (Defence Export Service Organization-DESO) ขึ้น เพื่อรักษาสถานภาพและขีดความสามารถในการผลิตยุทโธปกรณ์ของตนเองให้อยู่ในระดับผู้นำสืบต่อไปได้ ซึ่งมีผลทำให้การเติบโตของกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศสามารถดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

สหรัฐฯ ให้ความสำคัญต่อแรงกดดัน ๒ ด้านที่มีผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ คือ ด้านราคา กับด้านความมั่นคง ยุทโธปกรณ์ที่มีแรงกดดันด้านราคาสูง ซึ่งทำให้ตลาดไม่เปิดกว้าง ได้แก่ อากาศยาน ระบบอาวุธใต้น้ำ ระบบการควบคุมสั่งการและระบบการสื่อสาร ส่วนอาวุธที่มีผลต่อแรงกดดันด้านความมั่นคง ได้แก่ ระบบลาดตระเวน กระสุน ยานยนต์หุ้มเกราะ ซึ่งแต่ละประเทศมีแนวโน้มที่จะจัดหายุทโธปกรณ์ที่มีราคาสูงเพิ่มมากขึ้น ดังภาพต่อไปนี้

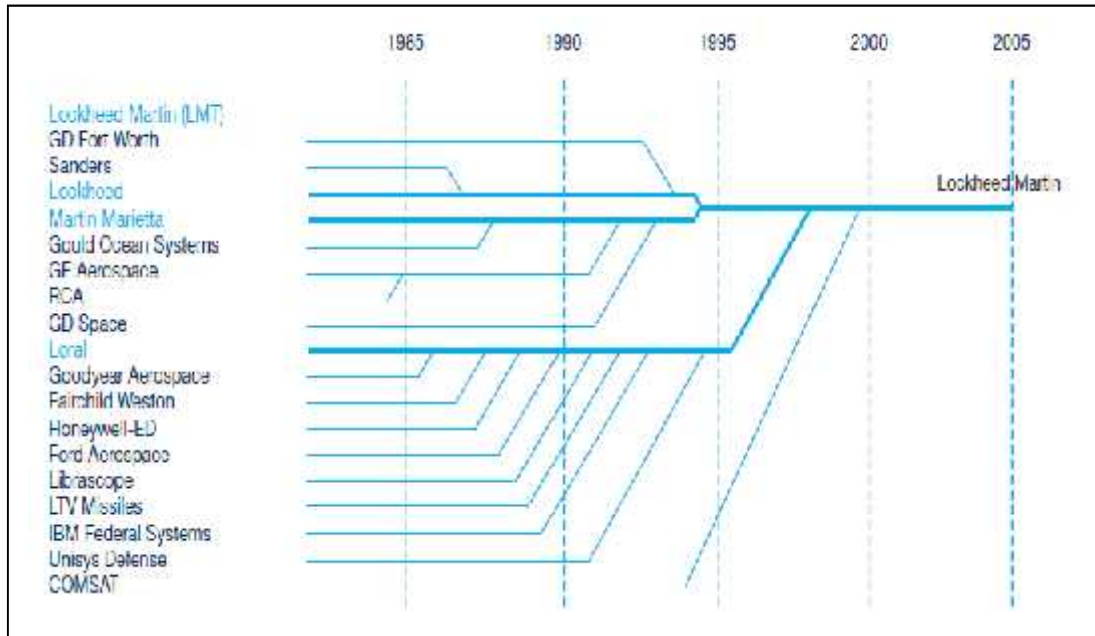

แผนภาพที่ ๒-๓ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างราคาของยุทธโศปกรณ์กับความมั่นคงของประเทศ
(Pricewaterhouse Coopers. 2005)

แนวความคิดในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของสหรัฐฯ คือ การบูรณาการองค์ความรู้และขีดความสามารถของภาคเอกชน เพื่อสนับสนุนความต้องการของกองทัพ ซึ่งเป็นทิศทางหลักในการปฏิรูประบบราชการของประเทศโดยข้อเสนอของรองประธานาธิบดีอัลกอร์ในยุคของประธานาธิบดีบิล คลินตัน ตามแนวความคิดของ David Osborne and Peter Plastrik (๒๐๐๕) ดังจะเห็นได้ว่า นับตั้งแต่ปี ค.ศ.๑๙๘๕ เป็นต้นมา อุตสาหกรรมเอกชนเข้ามาร่วมกันพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ภายใต้การควบคุมและกำหนดทิศทางของรัฐบาล โดยกระทรวงกลาโหม อย่างใกล้ชิด ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๒-๘ ความร่วมมือของภาคเอกชนในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
(Pricewaterhouse Coopers. 2005)

จากแผนภาพที่ ๒-๘ จะเห็นได้ว่า ในการพัฒนาอากาศยานของสหรัฐฯ โดยบริษัท ล็อกฮีดมาร์ติน นั้น เป็นผลของการบูรณาการความร่วมมือระหว่างกิจการอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ จำนวนมาก เช่น GE Aerospace Goodyear Aerospace IBM Federal System ฯลฯ เป็นต้น ทำให้การพัฒนากิจการของล็อกฮีดมาร์ตินเป็นไปอย่างรวดเร็ว และมั่นคงในระยะยาว ทั้งนี้ นโยบายหลักในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของสหรัฐฯ มีเป้าหมายหลัก ๓ ประการ คือ

๑. การส่งเสริมการบริโภครภายในประเทศ ด้วยการสนับสนุนการจัดหาวัตถุดิบจากผู้ผลิตภายในประเทศเป็นลำดับแรก

๒. วิเคราะห์ขีดความสามารถในการผลิตและห่วงโซ่คุณค่าของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศโดยใช้หลักการทางวิชาการด้วยการพิจารณาองค์ประกอบ Value Chain ตามแนวทางของ Michael Porter (๑๙๙๐)

๓. การขยายตลาดต่างประเทศ โดยมุ่งเน้นในกลุ่มประเทศพันธมิตร

ประเทศเครือรัฐออสเตรเลีย

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของออสเตรเลีย เริ่มการพัฒนาอย่างจริงจังเต็มรูปแบบมาตั้งแต่ปี ค.ศ.๒๐๐๐ โดยนาย Hon John Moore รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้เสนอรัฐบาลออสเตรเลียให้กำหนดนโยบายในการส่งเสริมว่า (ADF. 2000)

“...เพื่อสร้างประสิทธิภาพ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ และขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอย่างยั่งยืน...”

ออสเตรเลีย แปรนโยบายของรัฐบาลมาสู่การปฏิบัติ ด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศออกเป็น ๖ ประการสำคัญ ประกอบด้วย (Australian Strategic Policy Institute. 2014)

๑. การสร้างเครือข่ายความเชื่อมโยงในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๒. สร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจในผลผลิตทางอุตสาหกรรมของประเทศ
๓. การกำหนดเป้าหมายในการผลิตที่ชัดเจน
๔. เน้นการพัฒนานวัตกรรม
๕. แสวงหาโอกาสในการส่งออกผลผลิตไปทั่วโลก
๖. พยายามลดต้นทุนในการดำเนินธุรกิจให้ต่ำสุด

องค์การสนธิสัญญาแห่งแอตแลนติกเหนือ (NATO)

ประเทศสมาชิกองค์การสนธิสัญญาแห่งแอตแลนติกเหนือ ได้ร่วมกันกำหนดมาตรฐานของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งหมด โดยการสร้างความเป็นปึกแผ่นในลักษณะของการวางเครือข่ายอุตสาหกรรมให้สอดคล้องและรองรับจุดเด่น จุดด้อย ของแต่ละประเทศสมาชิก บนนโยบายหลัก ๓ ประการ ประกอบด้วย (NATO. 2013)

๑. การจัดโครงสร้างการบริหารจัดการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในระดับมาตรฐาน NATO
๒. การกำหนดกฎเกณฑ์ วิธีการดำเนินงาน และแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายในการสร้างเครือข่ายการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศสมาชิก NATO โดยการแบ่งประเภทของการผลิตทางอุตสาหกรรมในลักษณะเครือข่ายที่มีการบูรณาการร่วมกัน ซึ่งจะทำให้ลดต้นทุนการผลิต อันเป็นผลจากการประหยัดจากการผลิตจำนวนมากๆ (Economic by

Scale) และสามารถผลิตผลผลิตที่หลากหลาย ตามความชำนาญและปัจจัยเกื้อกูลของแต่ละประเทศ ซึ่งแตกต่างกันออกไป

๑. การขยายตลาดและการกระจายสินค้า ผลผลิตของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศสมาชิก NATO ไปสู่ตลาดภายนอก

จากนโยบายของ NATO ดังกล่าวทั้ง ๓ เสาหลักนี้ ประเทศสมาชิกต่างให้การรับรองและลงนามในสัตยาบันการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศร่วมกันแล้วนำไปกำหนดรายละเอียดในทางปฏิบัติของแต่ละประเทศ ดังเช่นกรณีตัวอย่างของประเทศกรีซ ซึ่งเป็นหนึ่งในสมาชิก NATO และเป็นสมาชิกในองค์การความร่วมมือทางทหารอื่นๆ ในยุโรป ได้แก่ European Military Staff (EU-MS) European Defence Agency (EDA) ซึ่งต่างก็อยู่ภายใต้ข้อกำหนดหลักของ NATO ทั้งสิ้น กรีซได้ให้ความสำคัญต่อปัจจัยหลักที่มีส่วนสำคัญในการเกื้อกูลในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศใน ๔ ด้าน คือ สิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ส่วนปัจจัยพื้นฐานที่รัฐบาลกรีซเน้นความสำคัญเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของการอุตสาหกรรมผลิตยุทโธปกรณ์มี ๓ ด้าน คือ บุคคลากร ระบบสาธารณูปโภค และ การสนับสนุนด้านการเงิน (Hellenic Ministry of National Defence, 2014)

แผนภาพที่ ๒-๕ การสร้างพันธมิตรทางธุรกิจของกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศกรีซ

โดย Hellenic Defence Systems ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของรัฐบาล

(Hellenic Defence Systems, 2014)

จากการศึกษาของ Market Research Reports, Inc.(2015) ในเรื่องอนาคตของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกรีซ (Future of the Greek Defense Industry) พบว่า มีอัตราการเติบโตประมาณปีละร้อยละ ๐.๐๘ โดยในปี ค.ศ.๒๐๐๐ มีมูลค่าประมาณ ๖,๐๔๐ ล้านดอลลาร์ และคาดว่าจะมีมูลค่า

ประมาณ ๖,๑๑๐ ล้านดอลลาร์ในปี ค.ศ.๒๐๑๕ ทั้งนี้ การพัฒนากองทัพกรีซได้รับอิทธิพลโดยตรงจากความขัดแย้งในตุรกี กระทรวงกลาโหมกรีซได้จัดตั้งหน่วยงานที่มีชื่อว่า The Defense Industry Directorate (DID) หน้าที่ในการกำหนดนโยบาย และเป็นทีปรึกษากระทรวงกลาโหมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศโดยตรง (GlobalSecurity.org. 2015) ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ที่ทำการผลิตยุทโธปกรณ์ของกรีซนั้น ได้แก่ กลุ่มบริษัท Hellenic Defence Systems (μ) ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงกลาโหม และเป็นแหล่งผลิตยุทโธปกรณ์หลักของประเทศ (Hellenic Defence Systems, ๒๐๑๕) ส่วนกลุ่มบริษัท Chropoi of Piraeus ซึ่งรับผิดชอบในการผลิตปืนเล็กยาวและปืนอัตโนมัติประจำกาย นอกจากนี้ วิสาหกิจเอกชนที่เด่นในการผลิตยุทโธปกรณ์ของกรีซยังมีอีกหลายบริษัท เช่น EADS SIGMA, INTRACOM S.A., ISI HELLAS, GERMANOS GROUP-SUNLIGHT, ALTEC, MARAC, DEFINET, SPACE HELLAS, MILTECH-TELETEL HELLAS S.A., MEDICON, SONAK, HAI (Defense-Aerospace, 2014)

อุตสาหกรรมประเภทนี้เป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรีซให้ความสำคัญต่ออุตสาหกรรมต้นน้ำที่จะทำให้การต่อยอดไปเป็นอุตสาหกรรมกลางน้ำโดยการผลิตยุทโธปกรณ์

สรุป

อันจะนำไปสู่การสังเคราะห์ข้อเท็จจริงที่ค้นพบ เพื่อการใช้ประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการ

ในประเทศไทย ที่ก่อตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ประการเดียวในการสร้างองค์ความรู้ในเรื่อง

ยุทธศาสตร์ชาติให้นักศึกษา บนข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงของประเทศและต่างประเทศซึ่งอาจกล่าว

Porter Competitiveness Diamond Model

นั่น จะเป็นการรวบรวมข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องตามกรอบ

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้คณะวิจัยได้ออกแบบการวิจัยเป็นการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) โดยใช้วิธีการเชิงคุณภาพมาพิจารณาเป็นแนวทางการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ สังเคราะห์ อันจะนำไปสู่การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติเพื่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในภาพรวม

ทฤษฎีที่นำมาใช้ในการวิจัย

แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพนั้น ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีโครงสร้างและหน้าที่ (Structural-Functional Theory) และทฤษฎีระบบ (System Theory) มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์และการทบทวนวรรณกรรม โดยการพิจารณาว่าองค์ประกอบในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และประเด็นที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมนั้น ย่อมเป็นผลมาจากโครงสร้างทางด้านต่างๆ เกี่ยวกับสถานะแวดล้อม ที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามที่กำหนดไว้ ซึ่งโครงสร้างเหล่านี้มีผลให้การทำหน้าที่ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ สามารถทำหน้าที่ได้มากหรือน้อยแตกต่างกัน การที่ผู้วิจัยนำทฤษฎีโครงสร้างและหน้าที่มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในครั้งนี้ จึงเป็นการพยายามอนุมานคำตอบที่ค้นพบจากการศึกษาไปสู่ระดับที่กว้างขึ้น ซึ่งก็คือการกำหนดรูปแบบและแนวทางการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับเป้าหมายของรัฐบาล ความต้องการของผู้บริโภค (กองทัพและหน่วยงานอื่นๆ) และการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการเตรียมการเพื่อรองรับให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งเป็นปรากฏการณ์จริงที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างของความมั่นคงแห่งชาติโดยรวม

ผู้วิจัย ได้นำทฤษฎีระบบมาเชื่อมโยงในการทำความเข้าใจกับประเด็นปัญหาและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยพิจารณาถึงองค์ประกอบต่างๆ คือ

๑. ปัจจัยที่นำเข้า ได้แก่ องค์ความรู้เกี่ยวกับสถานะแวดล้อมทั้งในและต่างประเทศในด้านความขัดแย้งและภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ โดยทั่วไป สมรรถนะในการผลิตและการซ่อมบำรุง

ยุทธศาสตร์ของกองทัพไทยและหน่วยงานอื่นๆ หลักการและวิธีการส่งเสริมการตลาดด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของภาครัฐและภาคเอกชน และปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

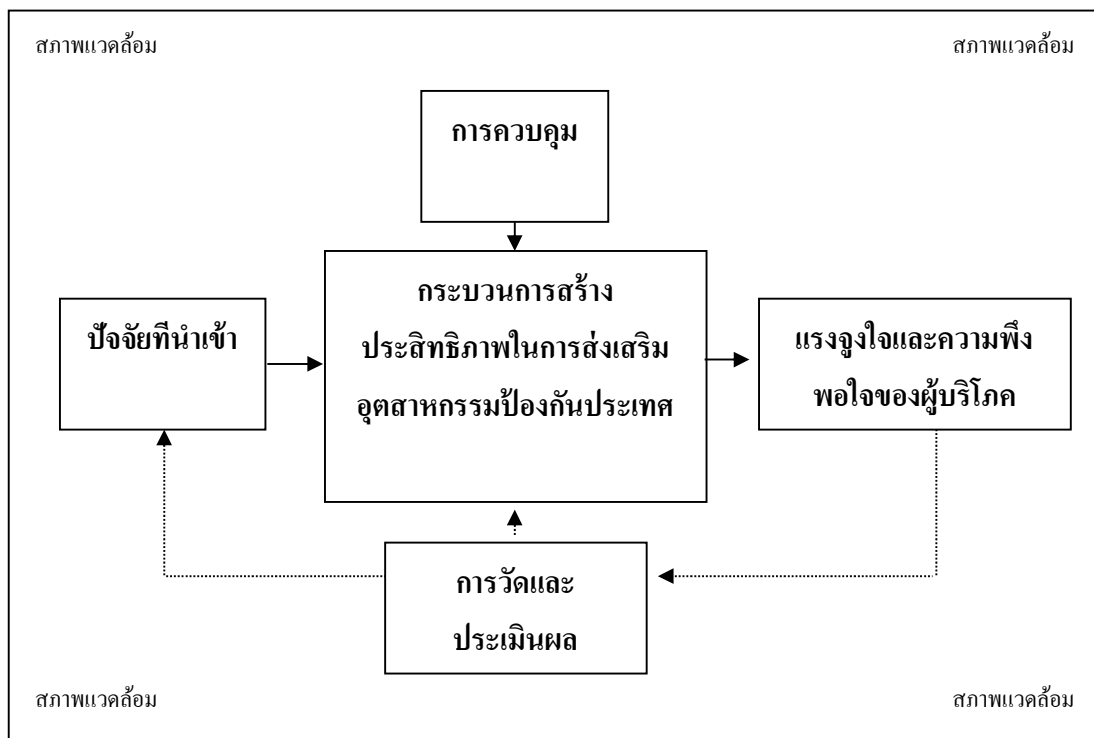
๒. กระบวนการออกแบบกำหนดนโยบายการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และรูปแบบในการให้บริการแก่ผู้ใช้งานในปัจจุบัน

๓. ผลผลิต ได้แก่ การออกแบบแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยที่เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

การทำความเข้าใจกับประเด็นปัญหาและสถานการณ์สามารถสรุปได้ตามแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๓-๑ แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยทฤษฎีระบบในการวิจัยครั้งนี้

(ดัดแปลงจาก University of Twente, ๒๐๑๐)

ส่วนในการพิจารณาถึงขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยในเวทีการค้าโลก ผู้วิจัยจะได้พิจารณานำแบบจำลองเพชร (Diamond Model) ตามแนวทางของ Michael Porter (Valuebasemanagement.net, ๒๐๑๒) มาเป็นหลักในการวิเคราะห์สถานการณ์ ซึ่งจะช่วยให้สามารถแสวงหาแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายได้อย่างชัดเจน

ในการสร้างข้อสรุปของงานวิจัย ผู้วิจัยได้นำ Grounded Theory มาใช้เป็นหลัก โดยทำการเปรียบเทียบปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมการตลาดอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ซึ่งเป็นทางออกเพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือดังต่อไปนี้

๑. บัตรบันทึกข้อมูล
๒. Process Log

การสร้างความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงในงานวิจัย

เพื่อให้ผลการวิจัยมีความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ทางวิชาการ ผู้วิจัยได้พิจารณานำหลัก Triangulation มาใช้ในการออกแบบการวิจัยตามแนวทางของ Cohan & Manion (๒๐๐๐ : ๒๕๔), Altrichter et.al. (๒๐๐๘ : ๑๔๗) ซึ่งใช้หลักการนี้เพื่อศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีความซับซ้อนในหลากหลายมิติ โดยจะทำให้ได้เนื้อหามากขึ้น และมองเห็นภาพของสถานการณ์โดยรวม ซึ่งวิธีการรวบรวมข้อมูลตามหลัก Triangulation นั้น ประกอบด้วยแนวทางการดำเนินการดังนี้

๑. Data Triangulation โดยทำการรวบรวมข้อมูลจากบุคคลที่หลากหลายซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นการวิจัย

๒. Theory Triangulation เป็นการใช้หลักทฤษฎีหลายทฤษฎีมาร่วมทำการวิเคราะห์ข้อมูลในที่นี้ คณะวิจัยได้พิจารณาใช้ทฤษฎีที่หลากหลาย ดังต่อไปนี้

๒.๑ ทฤษฎีการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในเรื่อง Competitiveness และ Diamond Model ของ Porter

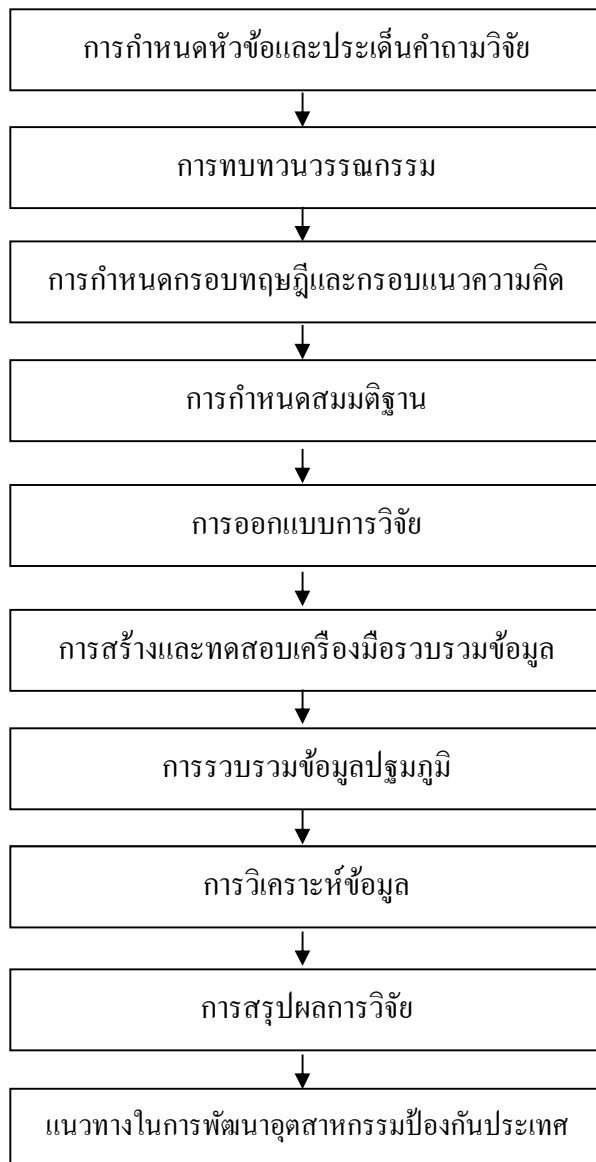
๒.๒ ทฤษฎีการวิเคราะห์สถานการณ์ PESTEL Analysis และ

๒.๓ ใช้แนวทางการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรในการกำหนดยุทธศาสตร์การส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในสถานการณ์ปัจจุบัน

การกำหนดขั้นตอนในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการวิจัยเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามลำดับอย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้กำหนดไว้ ๑๒ ขั้นตอน ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๓-๒ แสดงขั้นตอนในการวิจัย

บทที่ ๔

การวิเคราะห์สถานการณ์เกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกัน และการกำหนดแนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

การนำเสนอในบทที่ ๔ นี้ จะเป็นการวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยและต่างประเทศ และการกำหนดแนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคงแห่งชาติด้านการทหาร ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้

๑. ศักยภาพของกิจการอุตสาหกรรมยุทธโศปกรณ์ของไทยเพื่อสนับสนุนการป้องกันประเทศ
๒. งบประมาณทางทหารของประเทศในเอเชีย
๓. แนวความคิดในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๔. ข้อมูลปฐมภูมิที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๕. แนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ

ศักยภาพของกิจการอุตสาหกรรมยุทธโศปกรณ์ของไทยเพื่อสนับสนุนการป้องกันประเทศ

ประเทศไทยมีนโยบายอย่างชัดเจนในการพัฒนากำลังรบและส่วนสนับสนุนการรบให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการระดมสรรพกำลังทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ซึ่งในส่วนของบทนี้จะได้กล่าวถึงความเป็นมาและขีดความสามารถในการผลิตยุทธโศปกรณ์ของประเทศทั้งในภาครัฐและเอกชน ซึ่งประกอบด้วยประเด็นหลักดังต่อไปนี้

ตลาดอาวูรเอเชีย

เอเชียนั้นถือว่าเป็นตลาดอาวูรที่ใหญ่เป็นอันดับสองของโลกรองจากตะวันออกกลาง ในระหว่างปี ๒๕๕๐ ถึงปี ๒๕๕๓ มูลค่าของสัญญาในการนำอาวูรเข้าของประเทศไทยในเอเชียคิดเป็นร้อยละ ๒๖.๓ ของมูลค่าของสัญญาของการนำอาวูรเข้าของประเทศไทยกำลังพัฒนาทั่วโลก และในระหว่างปี ๒๕๕๓ ถึงปี ๒๕๕๔ สัดส่วนของมูลค่าดังกล่าวขยับตัวสูงขึ้น คือมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ ๓๕.๐ (สถาบันเอเชียศึกษา ๒๕๕๕ : ๒๒-๒๓)

ในส่วนของประเทศผู้ส่งอาวูรออกให้แก่ประเทศกำลังพัฒนาในเอเชียนั้น หากนับเฉพาะจากปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๓ จะพบว่า รัสเซียเป็นประเทศผู้ส่งอาวูรรายใหญ่ที่สุด โดยมีสัดส่วนของมูลค่าของสัญญาในการส่งอาวูรออกสูงถึงร้อยละ ๕๕.๘ ซึ่งประเทศผู้รับอาวูรรายใหญ่ของรัสเซียในภูมิภาคเอเชีย คือ อินเดีย ออสเตรเลีย และเวียดนาม ในช่วงระยะเวลาปี สหรัฐฯ เป็นผู้ทำสัญญาส่งอาวูรออกให้แก่ประเทศในภูมิภาคนี้มากเป็นอันดับสอง โดยมีสัดส่วนของมูลค่าของสัญญาคิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓ และอันดับสาม คือ กลุ่มประเทศยุโรปตะวันตกรายใหญ่ ๔ ประเทศ คือ ฝรั่งเศส อังกฤษ เยอรมนี และ อิตาลี ซึ่งมีสัดส่วนของมูลค่าของสัญญาดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖

แต่หากพิจารณาจากปี ๒๕๕๐-๒๕๕๓ จะพบว่า มีความเปลี่ยนแปลงในสัดส่วนดังกล่าว สหรัฐฯ มีสัดส่วนของมูลค่าของสัญญาในการส่งอาวูรให้แก่ประเทศไทยในเอเชียมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๓ อัตราที่เพิ่มมากขึ้นเช่นนี้เกิดจากการขายเครื่องบินรบให้แก่ไต้หวันและเกาหลีใต้ รัสเซียมีสัดส่วนนี้มากเป็นอันดับสองคิดเป็นร้อยละ ๒๐.๕ ในขณะที่ฝรั่งเศสมีฐานะเป็นอันดับสามคือ มีสัดส่วนของมูลค่าของสัญญาคิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕ ซึ่งมูลค่าส่วนใหญ่เกิดจากสัญญาในการขายเครื่องบินรบให้แก่ไต้หวัน แต่หากคิดรวมสัดส่วนของกลุ่มประเทศยุโรปตะวันตกรายใหญ่ ๔ ประเทศ ก็จะมีสัดส่วนของมูลค่าของสัญญาสูงถึงร้อยละ ๒๖.๓

ในด้านปริมาณอาวูร จะพบว่า ปริมาณอาวูรที่ประเทศผู้ส่งอาวูรออกรายใหญ่ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนาในเอเชียในยุคหลังสงครามเย็นได้ลดลงจากช่วงยุคก่อนสงครามเย็น ถ้าดูจากปริมาณอาวูรจะเห็นว่า รัสเซียยังคงทรงความเป็นผู้ส่งอาวูรรายใหญ่ที่สุดสำหรับประเทศในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก แต่หากพิจารณาจากมูลค่าของสัญญาในการส่งอาวูรออกแล้ว สหรัฐฯ จะเป็นผู้ที่มีมูลค่าของสัญญาสูงสุดในช่วงปี ๒๕๕๐-๒๕๕๓

นอกจากนี้ แนวโน้มในการส่งอาวูรออกของประเทศผู้ผลิตอาวูรอาจจะลดลง แต่กรณีของจีน น่าจะให้ความสนใจในการติดตามดูในอนาคต เพราะหากเปรียบเทียบปริมาณอาวูรจากจีนสำหรับ

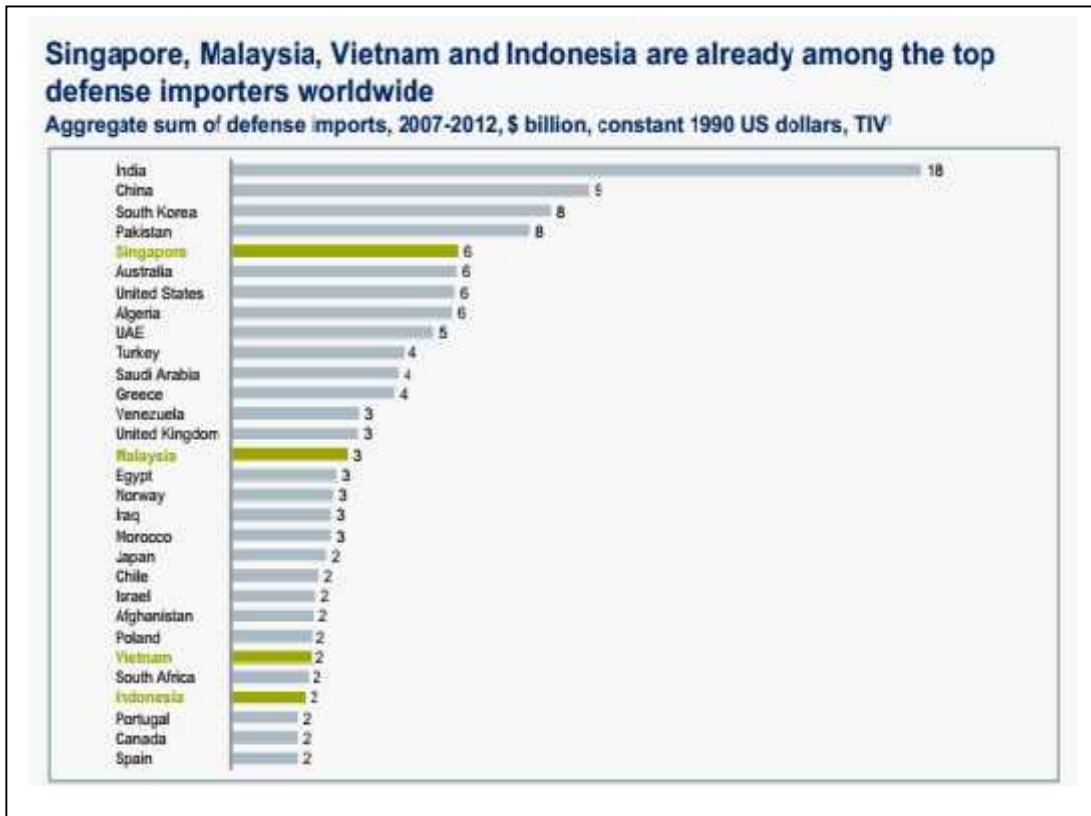
ประเทศในภูมิภาคนี้ จะพบว่าในรายการของอาวุธหลักในช่วงปี ๒๕๕๐-๒๕๕๓ อันได้แก่ รถถังและเครื่องบินรบความเร็วเหนือเสียง มีปริมาณการส่งออกมากกว่าสหรัฐฯ และรัสเซีย

ในกรณีของรัสเซีย ในช่วงรอบปีเดียวกันนั้น ก็มีปริมาณการส่งรถหุ้มเกราะและปืนใหญ่ ออกเป็นจำนวนมาก และจุดที่น่าจับตาในอนาคต ยังสะท้อนจากการส่งอาวุธที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีบางประเภทให้แก่ประเทศแถบนี้ เช่น เรือดำน้ำ เครื่องบินรบ อาวุธปล่อยจากพื้นสู่อากาศ และที่สำคัญคืออาวุธปล่อยจากพื้นสู่พื้น (อันเป็นระบบอาวุธที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาเรื่องขีปนาวุธได้ในอนาคต) ตัวเลขของปริมาณอาวุธทั้ง ๔ ประเภทจากรัสเซียมีเป็นจำนวนมากสูงสุด และเกินกว่าจำนวนของประเทศผู้ส่งอาวุธออกรายอื่นๆ อย่างเห็นได้ชัด

ในส่วนของเอเชีย นั้น ความผันผวนของสถานการณ์ในภูมิภาคจะมีผลมากต่อความต้องการอาวุธของประเทศในแถบนี้ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความขัดแย้งระหว่างจีนกับไต้หวัน ปัญหาความขัดแย้งในหมู่เกาะสแปตรี ปัญหาระหว่างอินเดียกับปากีสถาน หรือปัญหาที่อาจจะเกิดจากความไม่ชัดเจนของเส้นเขตแดน ปัญหาทางด้านศาสนาและวัฒนธรรม นอกจากนี้ ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจของหลายประเทศในภูมิภาคนี้ ยังเอื้อให้การนำเข้าอาวุธเข้า เป็นสิ่งที่กระทำได้ง่ายขึ้น ทั้งยังอาจจะส่งผลให้สัดส่วนในการนำเข้าอาวุธเข้าของประเทศในเอเชียเพิ่มสูงขึ้นในอนาคตด้วย

และโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากปี ๒๕๕๐-๒๕๕๓ หากนำเอาผลรวมของสัดส่วนของมูลค่าของสัญญาที่ประเทศในตะวันออกกลางและในเอเชียมารวมกันก็จะสูงถึงร้อยละ ๕๕ และจากการศึกษาของ John Dowdy, David Chinn และ Matteo Mancini (๒๐๑๔) พบว่า ตลาดอาวุธในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นั้นก่อให้เกิดรายได้จำนวนมหาศาลให้แก่ประเทศตะวันตก อันเนื่องมาจากการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วของหลายประเทศ และความขัดแย้งที่นอกจากจะยังไม่ยุติลงแล้ว ยังทวีปริมาณความรุนแรงมากขึ้นอีกด้วย เช่น กระบวนการแบ่งแยกดินแดนในอินโดนีเซีย กบฏมุสลิมในฟิลิปปินส์ เป็นต้น ทำให้หลายประเทศในภูมิภาคนี้ต้องการที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมของตนเองขึ้น แต่ยังคงต้องใช้พื้นฐานจากระบบแนวคิดของตะวันตกเป็นหลัก ทั้งยังรวมถึงการวิจัยและพัฒนาอีกด้วย

แผนภาพที่ ๔-๑ แสดงการบริโภคยุทธโปกรณ์ของประเทศต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ระหว่างปี พ.ศ.๒๕๕๐-๒๕๕๕

ที่มา : John Dowdy, David Chinn และ Matteo Mancini (๒๐๑๔)

ในภาพจะเห็นได้ว่า ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๔ ประเทศ มีแนวโน้มจะขยายอัตราการนำเข้ายุทธโปกรณ์เป็นจำนวนมาก โดยสิงคโปร์ใช้งบประมาณถึง ๖,๐๐๐ ล้านดอลลาร์ รองลงมาเป็นมาเลเซีย เวียดนาม และอินโดนีเซีย ซึ่งประเทศเหล่านี้ใช้งบประมาณ ๓,๐๐๐ ๒,๐๐๐ และ ๒,๐๐๐ ล้านดอลลาร์ในการนำเข้ายุทธโปกรณ์ ตามลำดับ

สำหรับประเทศผู้ส่งออกยุทธภัณฑ์ระดับแนวหน้าของโลก พบว่า เกือบทั้งหมดเป็นประเทศในยุโรป ดังภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๔-๒ ประเทศผู้ส่งออกและประเทศลูกค้ารายใหญ่ในสินค้ายุทธโปกรณ์ของโลก

Exporter	Share of international arms exports (%)		Main clients (share of exporter's total exports), 2009-13		
	2009-13	2004-2008	1st	2nd	3rd
USA	29	30	Australia (10%)	South Korea (10%)	UAE (9%)
Russia	27	24	India (38%)	China (12%)	Algeria (11%)
Germany	7	10	USA (10%)	Greece (8%)	Israel (8%)
China	6	2	Pakistan (47%)	Bangladesh (13%)	Myanmar (12%)
France	5	9	China (13%)	Morocco (11%)	Singapore (10%)
UK	4	4	Saudi Arabia (42%)	USA (18%)	India (11%)
Spain	3	2	Norway (21%)	Australia (12%)	Venezuela (8%)
Ukraine	3	2	China (21%)	Pakistan (8%)	Russia (7%)
Italy	3	2	India (10%)	UAE (9%)	USA (8%)
Israel	2	2	India (33%)	Turkey (13%)	Colombia (9%)

ที่มา : Siemon T. Wezeman and Pieter D. Wezeman, ๒๐๑๓

จากภาพนี้ จะเห็นได้ว่า ผู้ส่งออกยุทธโปกรณ์ที่สำคัญยังเป็นประเทศมหาอำนาจทั้งสหรัฐฯ รัสเซีย เยอรมัน จีน และฝรั่งเศส ส่วนประเทศผู้นำเข้าสำคัญก็ยังเป็นประเทศขนาดใหญ่ทั้งจีน อินเดีย สหรัฐฯ ออสเตรเลีย และพม่า จึงทำให้เห็นได้ว่า แม้หลายประเทศจะเป็นประเทศผู้ส่งออก แต่ก็ยังจำเป็นต้องพึ่งพายุทธโปกรณ์หลายชนิดจากต่างประเทศ โดยประเทศที่เริ่มพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ สามารถนำช่องว่างนี้มาใช้ประโยชน์ในการแสวงหาตลาดที่เหมาะสมของผลผลิตของตนเองได้โดยไม่ยากนัก

ตารางที่ ๔-๑ สัญญาในการนำอาวุธเข้าของประเทศในเอเชีย
จำแนกตามสัดส่วนของมูลค่าของประเทศผู้ส่งอาวุธให้

๒๕๔๖-๒๕๔๘		๒๕๕๐-๒๕๕๓	
ประเทศผู้ส่งอาวุธ	สัดส่วนของมูลค่าของ อาวุธคิดเป็นร้อยละ	ประเทศผู้ส่งอาวุธ	สัดส่วนของมูลค่าของ อาวุธคิดเป็นร้อยละ
รัสเซีย	๖๐	สหรัฐ ฯ	๔๓
สหรัฐ	๑๗	ยุโรปตะวันตก	๒๖
ยุโรปตะวันตก	๑๒	รัสเซีย	๒๑
จีน	๗	จีน	๓
ประเทศอื่น ๆ	๔	ประเทศอื่น ๆ	๗

ที่มา: สุรชาติ บำรุงสุข, Online ๒๕๕๕

ยุโรปตะวันตกในตารางนี้หมายถึง ประเทศผู้ส่งอาวุธออก ๔ รายใหญ่ คือ ฝรั่งเศส อังกฤษ เยอรมนี และอิตาลี

ตารางที่ ๔-๒ จำนวนอาวุธจากประเทศผู้ส่งออกรายใหญ่ให้แก่ประเทศในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก
ปี ๒๕๔๖-๒๕๔๘

ประเภท	สหรัฐ ฯ	เอเชีย	จีน	ยุโรป ตะวันตก	ยุโรป อื่น ๆ	ประเทศ อื่น ๆ
- รถถัง	๑๔๗	๒,๑๕๐	๒๐๐	๐	๐	๐
- ปืนใหญ่	๒๕๕	๒,๑๕๐	๒๗๐	๓๐	๔๔๐	๑๗๐
- รถหุ้มเกราะ	๑๔๕	๔,๕๑๐	๔๓๐	๓๐	๐	๐
- เรือรบหลัก	๐	๖	๑	๘	๖	๖
- เรือรบรอง	๐	๒๐	๑๗	๘	๑๑	๔๖
- เรือรบติดอาวุธปล่อย	๐	๐	๔	๐	๐	๐
- เรือดำน้ำ	๐	๗	๐	๔	๒	๐

ประเภท	สหรัฐ ฯ	เอเชีย	จีน	ยุโรป ตะวันตก	ยุโรป อื่น ๆ	ประเทศ อื่น ๆ
- เครื่องบินรบความเร็ว เหนือเสียง	๑๘๐	๒๑๐	๑๑๐	๑๐	๐	๑๒๐
- เครื่องบินรบความเร็ว ต่ำกว่าเสียง	๐	๖๐	๐	๑๐	๐	๐
- เครื่องบินอื่น ๆ	๓๓	๑๔๐	๒๐	๑๐	๓๐	๐
- เฮลิคอปเตอร์	๘๘	๒๔๐	๐	๔๐	๐	๑๐
- อาวุธปล่อยจากพื้น สู่อากาศ	๕๗๓	๔,๕๑๐	๑๕๐	๘๕๐	๘๐	๐
- อาวุธปล่อยจากพื้นสู่พื้น	๐	๑,๕๑๐	๐	๐	๐	๐
- อาวุธปล่อยทำลายเรือ	๘๒	๒๘๐	๐	๔๐	๐	๐

หมายเหตุ ประเทศกำลังพัฒนาในตารางนี้ ไม่นับรวมสหรัฐ ฯ รัสเซีย ประเทศในอดีต
สหภาพโซเวียตเดิม ยุโรป แคนาดา ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์

- ประเทศยุโรปตะวันตกในตารางนี้ นับเฉพาะ ๔ ประเทศ คือ ฝรั่งเศส อังกฤษ เยอรมนี
และอิตาลี

ตารางที่ ๔-๓ จำนวนอาวุธจากประเทศผู้ส่งอาวุธออกรายใหญ่ให้แก่ประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก
ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๓

ประเภท	สหรัฐ ฯ	เอเชีย	จีน	ยุโรป ตะวันตก	ยุโรปอื่น ๆ	ประเทศอื่น ๆ
- รถถัง	๘๖	๓๓๐	๔๓๐	๐	๔๐	๖๐
- ปืนใหญ่	๒๘	๕๒๐	๓๒๐	๔๐	๑๔๐	๑๐
- รถหุ้มเกราะ	๔๖	๙๑๐	๒๐	๓๐	๐	๘๐
- เรือรบหลัก	๐	๐	๕	๒๒	๐	๐
- เรือรบรอง	๐	๘	๓	๑๐	๑	๒๒
- เรือรบติดอาวุธปล่อย	๐	๐	๒	๐	๐	๐
- เรือดำน้ำ	๐	๑	๐	๑๐	๐	๐
- เครื่องบินรบความเร็ว เหนือเสียง	๒๕	๔๐	๓๐	๐	๐	๕๐
- เครื่องบินรบความเร็ว ต่ำกว่าเสียง	๕๐	๐	๐	๒๐	๐	๐
- เครื่องบินอื่น ๆ	๓๖	๔๐	๖๐	๕๐	๖๐	๔๐
- เฮลิคอปเตอร์	๑๕	๑๑๐	๐	๕๐	๔๐	๑๐
- อาวุธปล่อยจากพื้น สู่อากาศ	๓๕๑	๓๓๐	๐	๔๑๐	๓๐๐	๑๖๐
- อาวุธปล่อยจากพื้นสู่พื้น	๐	๑๕๐	๐	๐	๐	๐
- อาวุธปล่อยทำลายเรือ	๓๖	๔๐	๔๐	๐	๐	๐

การโยกย้ายอาวุธระหว่างประเทศ (international arms transfers) เป็นกิจกรรมที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการสิ้นสุดของสงครามเย็นนับตั้งแต่ต้นทศวรรษ ๙๐ เป็นต้นมา แต่ก็มีได้หมายความว่ากิจกรรมระหว่างประเทศเช่นนี้จะสิ้นสุดไปกับยุคสงครามเย็น ในทางตรงกันข้าม เราอาจจะพบว่าการซื้อขายอาวุธในตลาดระหว่างประเทศยังคงมีการแข่งขันสูงมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเจาะตลาดที่มีศักยภาพในการซื้อ อันได้แก่ประเทศกำลังพัฒนาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี

ฉะนั้นหากพิจารณาถึงภูมิภาคที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจซึ่งจะเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ทำให้รัฐมีอำนาจกำลังซื้อมากขึ้น และทั้งรัฐเหล่านั้นเองก็มีความต้องการอาวุธเพิ่มมากขึ้นด้วย ซึ่งในกรณีนี้ จะเห็นได้ชัดว่า ตลาดในเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นภูมิภาคที่มีศักยภาพเป็นอย่างยิ่ง (ข้อพิจารณาที่เกิดขึ้นก่อนภูมิภาคเหล่านี้ประสบกับวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจดังเช่นที่ปรากฏเป็นข่าวในปัจจุบัน)

ดังนั้นหากพิจารณาตลาดอาวุธในอนาคตจนถึงปีปัจจุบัน เห็นได้ชัดว่าตลาดอาวุธจะกระจุกตัวอยู่ใน ๒ ภูมิภาคใหญ่ คือ ตะวันออกกลางและเอเชียตะวันออก ในรายละเอียดของการประเมินก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ได้มีการวิเคราะห์ว่ามีสัดส่วนของความต้องการอาวุธของทั้งสองภูมิภาคนั้นสูงถึงร้อยละ ๖๐ ของโลก และแยกเป็นความต้องการอาวุธภูมิภาคละ ๓๐%

แต่ถ้าพิจารณาแยกเป็นรายประเทศของทวีปเอเชียและออสเตรเลีย สำหรับปี ๒๕๔๗-๒๕๕๓ แล้ว ประเทศที่มีความต้องการอาวุธมากในอันดับต้นๆ คือ ใต้หวัน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ซึ่งรวมผลรวมของความต้องการอาวุธสูงถึงร้อยละ ๕๗ ของความต้องการของประเทศในทั้งสองทวีป และหากรวมความต้องการของจีนด้วยแล้ว ประเทศในเอเชียตะวันออกส่วนเหนือจะมีความต้องการรวมทั้งสิ้นคิดเป็นร้อยละ ๖๑ ของความต้องการอาวุธในทวีปเอเชียและออสเตรเลีย ส่วนความต้องการของประเทศในกลุ่มอาเซียน ๔ ประเทศจะมีผลรวมร้อยละ ๑๗ ส่วนเอเชียใต้จะมีผลรวมของความต้องการนี้คิดเป็นร้อยละ ๑๒ และออสเตรเลีย คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ดังนั้น ถ้าพิจารณาผลรวมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกส่วนเหนือและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้งหมด ๘ ประเทศจะมีสัดส่วนของความต้องการเช่นนี้สูงถึงร้อยละ ๗๘

สำหรับในกลุ่มอาเซียนนั้น ประเทศที่มีความต้องการในการนำอาวุธเข้าสูงสุดคือ มาเลเซีย ซึ่งมีความต้องการสูงถึงร้อยละ ๗ จากผลรวมของทั้ง ๑๑ ประเทศที่มีอัตรานำเข้าสูงสุดในภูมิภาค ส่วนไทยอยู่ในอันดับรองลงมาคือ ร้อยละ ๔ อินโดนีเซียและสิงคโปร์ มีความต้องการในอันดับถัดมาคิดเป็นร้อยละ ๓ เท่ากันทั้งสองประเทศเป็นอันดับ ๓

ในปี ๒๕๕๐ จำนวนการจัดแสดงอาวุธในภูมิภาคนี้มีจำนวนเท่ากับปีที่ผ่านมา แต่ความแตกต่างก็คือ ในปี ๒๕๕๐ การจัดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีจำนวนถึง ๖ ใน ๘ ครั้ง ซึ่งจำนวน ๒ ครั้งที่เหลือได้แก่ การจัดแสดงด้านการบินที่เชียงใหม่และใต้หวันประเทศละครั้ง ในส่วนของกลุ่มประเทศในอาเซียนนั้น ถือได้ว่าปี ๒๕๕๐ เป็น “ปีทอง” ของงานแสดงอาวุธ โดยมีการจัดในไทย ๒ ครั้ง ในมาเลเซีย ๒ ครั้ง และในสิงคโปร์และเวียดนามประเทศละ ๑ ครั้ง จุดที่น่าสนใจก็คือ เป็นครั้งแรกที่มีการจัดแสดงงานเช่นนี้ในเวียดนาม ซึ่งเป็นการแสดงด้านการบิน และอีกจุดที่น่าสนใจก็คือ จะมีการแสดงในเรื่องของ “สงครามอิเล็กทรอนิกส์” ในมาเลเซีย ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการอุปกรณ์

ทางทหาร ที่มีความก้าวหน้ามากขึ้นของกองทัพในภูมิภาคไม่ใช่ความต้องการระบบอาวุธที่มีระดับทางเทคโนโลยีต่ำเช่นในยุคของการทำสงครามต่อต้านการก่อการร้าย

งบประมาณทางทหารของประเทศในเอเชีย

จากการรวบรวมข้อมูลงบประมาณแผ่นดินของประเทศเพื่อนบ้าน คือ สาธารณรัฐสิงคโปร์, สาธารณรัฐฟิลิปปินส์, สหภาพพม่า, สาธารณรัฐอินโดนีเซีย และมาเลเซีย ปรากฏดังนี้ (International Monetary Fund ๒๐๐๐:๒๗-๓๐)

สาธารณรัฐสิงคโปร์

ในช่วงระหว่างปี ๒๕๔๘ -๒๕๕๓ สาธารณรัฐสิงคโปร์เป็นประเทศที่เคยให้ความสำคัญด้านงบประมาณด้านการทหารมากกว่างบประมาณด้านการศึกษาและภายหลังจากนั้น ได้มีการลดสัดส่วนงบประมาณด้านรักษาความมั่นคงแห่งชาติลง และได้เพิ่มงบด้านการศึกษาเพิ่มมากขึ้น จนใกล้เคียงกับงบประมาณด้านรักษาความมั่นคงแห่งชาติ

ตารางที่ ๔-๔ ข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณของสาธารณรัฐสิงคโปร์

หน่วย : ร้อยละ

ประเภท	๒๕๔๘	๒๕๔๙	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓
การทหาร	๑๒.๒	๒๑.๖	๒๔.๐	๒๒.๑	๒๔.๕	๒๔.๘
การศึกษา	๑๕.๐	๑๘.๑	๑๕.๕	๒๒.๕	๒๒.๓	๒๔.๓
ระบบสาธารณสุข	๕.๓	๕.๘	๕.๐	๔.๔	๓.๔	๒.๕
การสาธารณสุข	๕.๒	๔.๓	๔.๖	๖.๒	๖.๑	๖.๐
อื่น ๆ	๔๕.๓	๔๙.๘	๔๖.๕	๔๔.๔	๔๓.๓	๔๒.๐
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐

ที่มา: International Monetary Fund, Government finance Statistics Yearbook ๒๐๑๐

สหภาพพม่า

สหภาพพม่าเป็นประเทศหนึ่งที่มีความสำคัญกับงบประมาณด้านการทหารมากกว่าการพัฒนาในด้านอื่น ๆ อาจจะเนื่องมาจากปัญหาชนกลุ่มน้อยของสหภาพพม่าเอง

ตารางที่ ๔-๕ ข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณของสหภาพพม่า

หน่วย : ร้อยละ

ประเภท	๒๕๔๘	๒๕๔๙	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓
การทหาร	๑๘.๓	๒๔.๓	๒๒.๓	๒๒.๐	๓๒.๓	๓๘.๕
การศึกษา	๑๓.๓	๑๖.๘	๑๕.๕	๑๗.๔	๑๗.๐	๑๕.๓
ระบบสาธารณสุข	๓.๔	๓.๐	๘.๒	๑๐.๓	๑๐.๓	๘.๐
การสาธารณสุข	๕.๐	๔.๖	๖.๕	๖.๘	๗.๔	๔.๗
อื่น ๆ	๕๕.๒	๔๖.๕	๔๗.๑	๔๓.๑	๓๒.๖	๓๓.๑
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐

ที่มา: International Monetary Fund, Government finance Statistics Yearbook, ๒๐๑๐

สำหรับสหภาพพม่า มีข้อมูลทางทหารจาก THE MILITARY BALANCE ฉบับปี ๒๐๑๐/๒๐๑๑พบว่า พม่าใช้งบประมาณในการป้องกันประเทศคิดเป็นร้อยละ ๖.๒ของ GDP (ประมาณ ๘๘๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ) มีกำลังพลทั้งสิ้น ๓๒๑,๐๐๐คน มีเรือตรวจการณ์และเรือรบปฏิบัติการใกล้ฝั่งรวม ๕๘ลำ เรือประเภทอื่น ๕ลำ มีเครื่องบินรบ ๕๑เครื่อง และเฮลิคอปเตอร์ติดอาวุธ ๑๘เครื่อง มีแผนในการเพิ่มกำลังรบอย่างต่อเนื่องจนถึงระดับ ๕๐๐,๐๐๐คน และจัดซื้อยุทโธปกรณ์จาก จีน รัสเซีย และกลุ่มประเทศยุโรปตะวันออกจำนวนมาก

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่มีปัญหาความมั่นคงภายในค่อนข้างมาก แต่การจัดสรรงบประมาณด้านการทหารมีสัดส่วนไม่มากนัก คือประมาณร้อยละ ๑๐ของงบประมาณทั้งหมด ในขณะที่งบประมาณด้านการศึกษา มีสัดส่วนที่สูงกว่า

ตารางที่ ๔-๖ ข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

หน่วย : ร้อยละ

ประเภท	๒๕๔๘	๒๕๔๙	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓
การทหาร	๑๒.๓	๑๒.๐	๑๐.๗	๑๐.๕	๑๐.๒	๑๐.๒
การศึกษา	๑๖.๒	๑๗.๒	๑๖.๔	๑๕.๖	๑๕.๔	๑๕.๓
ระบบสาธารณสุขโลก	๙.๕	๑๑.๔	๘.๙	๙.๘	๑๑.๐	๑๐.๔
การสาธารณสุข	๔.๑	๔.๓	๔.๐	๔.๑	๔.๒	๒.๙
อื่น ๆ	๕๗.๙	๕๕.๑	๖๐.๐	๖๐.๐	๕๙.๒	๖๑.๒
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐

ที่มา: International Monetary Fund, Government finance Statistics Yearbook ๒๐๐๐

สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

สาธารณรัฐอินโดนีเซียถือว่าเป็นประเทศหนึ่งที่มีจัดสรรงบประมาณด้านการทหารในสัดส่วนที่น้อยมากเมื่อเทียบกับงบประมาณด้านอื่นๆ

ตารางที่ ๔-๗ ข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

หน่วย : ร้อยละ

ประเภท	๒๕๔๘	๒๕๔๙	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓
การทหาร	๖.๗	๖.๖	๖.๗	๖.๘	๖.๔	๖.๒
การศึกษา	๙.๙	๘.๔	๙.๑	๙.๘	๙.๗	๑๐.๐
ระบบสาธารณสุขโลก	๗.๓	๙.๕	๙.๙	๙.๗	๘.๙	๙.๗
การสาธารณสุข	๔๑.๗	๒.๐	๒.๔	๒.๘	๒.๔	๒.๗
อื่น ๆ	๓๔.๔	๗๓.๕	๗๑.๙	๗๐.๙	๗๒.๖	๗๑.๔
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐

ที่มา : International Monetary Fund, government Finance Statistics Yearbook, ๒๐๑๐

สำหรับประเทศมาเลเซียได้ใช้งบประมาณด้านการทหาร คิดเป็นร้อยละ ๔.๕ (ประมาณ ๓,๕๑๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐ) มีกำลังพลทั้งสิ้น ๑๑๔,๕๐๐ คน มีเรือประเภทต่างๆ ๒๕๐ ลำ มีเครื่องบินและเฮลิคอปเตอร์ ๒๔๕ เครื่อง มีโครงการที่จะเพิ่มกำลังทางเรือและทางอากาศรวมทั้งจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์เพิ่มเติม เช่น เครื่องบินแบบมิก ๒๙ และ เอฟ ๑๘ เป็นต้น มาเลเซียได้ส่งกำลังทางทหารออกไปปฏิบัติการนอกประเทศในภารกิจสนับสนุนการรักษาสันติภาพขององค์การสหประชาชาติที่บอสเนีย อังโกลา โครเอเชีย อิรัก/คูเวต และไลบีเรีย

สรุปได้ว่า ในขณะนี้ประเทศเพื่อนบ้านในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของไทยต่างมีแนวความคิดในการพัฒนาขีดความสามารถเชิงรุกด้วยการปรับปรุงสมรรถนะของกำลังทางอากาศโดยมุ่งเน้นเพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติของแต่ละประเทศทั้งสิ้น ดังนั้น การจัดหายุทโธปกรณ์จึงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเมื่อรวมปริมาณความต้องการของประเทศต่างๆ ที่แสดงมานี้แล้ว จะเห็นได้ว่าตลาดยุทโธปกรณ์ในเอเชียมีขนาดใหญ่พอสมควรที่ไทยจะต้องพิจารณาเข้าควบคุมส่วนแบ่งตลาดให้ได้ในอนาคต

แนวความคิดในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

ประเทศสหราชอาณาจักร

ยุทธศาสตร์การส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของสหราชอาณาจักร มี ๔ ประการคือ

(Ministry of Defence, ๒๐๑๒)

๑. การสนับสนุนอย่างจริงจังและการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของภาครัฐและเอกชน

๒. กำหนดมาตรการป้องกันการแข่งขันของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในประเทศสหราชอาณาจักร

๓. การสร้างเครือข่ายพันธมิตร

๔. การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทั้งภายในประเทศและร่วมมือกับมิตรประเทศ

๕. การกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

ประเทศฟินแลนด์

ยุทธศาสตร์การส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของฟินแลนด์ มียุทธศาสตร์หลัก ๕ ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย (Ministry of Defence, ๒๐๑๒)

๑. การให้ความสำคัญกับมาตรฐานและความเป็นสากล
๒. การสนับสนุนทางด้านระบบการเงิน
๓. การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา
๔. การสร้างเครือข่ายพันธมิตร
๕. การเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของการผลิตและการให้บริการ

ประเทศไทย

กระทรวงกลาโหม ได้กำหนดนโยบายทั่วไปประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศว่า (กระทรวงกลาโหม, ๒๕๕๗)

“...พัฒนากิจการป้องกันอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยบูรณาการขีดความสามารถของภาครัฐและเอกชน รวมทั้งใช้ประโยชน์จากความร่วมมือในกลุ่มประเทศอาเซียน เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ พัฒนากิจการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการป้องกันประเทศให้ทัดเทียมกับประเทศในภูมิภาค สามารถสนับสนุนการพึ่งพาตนเองของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้ง พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และกิจการอวกาศ โดยเน้นให้เกิดการบูรณาการ ความเป็นมาตรฐาน และความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารภายในกระทรวงกลาโหม...”

จากแนวนโยบายของรัฐบาลในด้านการส่งเสริมการส่งออก การสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในตลาดโลก ซึ่งถือเป็นนโยบายหลักในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศไปสู่ความเจริญก้าวหน้าตามยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้ ประกอบกับการดำเนินกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อสนองตอบความต้องการเพิ่มศักยภาพของกองทัพและนำรายได้เข้าสู่ประเทศอีกทางหนึ่ง จึงมีความจำเป็นที่ทางราชการจะต้องส่งเสริมกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอย่างจริงจัง โดยพิจารณาประเด็นที่สำคัญดังต่อไปนี้

ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้รับจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

พล.อ.สมุทรร นิลกุล อดีตเจ้ากรมสรรพาวุธและอดีตที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม (พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ – พ.ศ.๒๕๔๔-๒๕๔๖) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไว้ ดังต่อไปนี้

บริบทของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

กรมสรรพาวุธทหารบก มีขีดความสามารถในการผลิตยุทโธปกรณ์เป็นเวลานาน ทั้งโรงงานผลิตกระสุน การผลิตอาวุธปืนเล็ก ปล.๑๑ และอาวุธปืนประจำกายแบบ ปพ.๘๖ มีอุปกรณ์ที่จำเป็นครบถ้วน เช่น เครื่องตีล้ากล้องปืน เครื่องผลิตของกระสุน และอื่นๆ ฯลฯ แต่ในปัจจุบันมิได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ขาดการกำหนดทิศทางและการส่งเสริมที่เป็นรูปธรรม ทำให้ขีดความสามารถทักษะ ความรู้ ที่เคยมีการสร้างและสั่งสมมาในอดีต ต้องเสื่อมสูญลงไปทุกขณะทั้งที่ในอดีตกระทรวงกลาโหมมีขีดความสามารถในการผลิตยุทโธปกรณ์ที่มีคุณภาพสูง โดยดำเนินการในรูปของรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงกลาโหม เช่น องค์กรการแก้ว องค์กรการทอผ้า องค์กรการแบดเตอรี องค์กรผลิตอาหารสำเร็จรูป หรือ องค์กรฟอกหนัง ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งนับวันหน่วยงานเหล่านี้ก็ทรุดโทรมลงไปเนื่องด้วยการขาดวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ขาดผลการพัฒนา และหลายหน่วยงานก็ถูกคุกคามจากการฉ้อราษฎร์บังหลวง

ปัญหาของการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในปัจจุบัน

การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในเชิงนโยบาย หลักการในการจัดหายุทโธปกรณ์ และประสิทธิภาพในการผลิต เป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย

พล.อ.อภิชาติ ทิมสุวรรณ ผู้อำนวยการศูนย์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไว้ ดังต่อไปนี้

บริบทของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ สามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ส่วน คือ ในส่วนของทหารที่ดำเนินการเองโดยกระทรวงกลาโหม เพราะทุกเหล่าทัพต่างมีโรงงานผลิตและหรือซ่อมยุทธโปกรณ์ในอัตราการจัดเฉพาะกิจอยู่แล้ว โดยมีจำนวนประมาณ ๓๐-๔๐ โรงงาน ด้วยงบประมาณไม่น้อยกว่า ๓ หมื่นล้านบาท ทั้งนี้ ไม่รวมถึงกำลังพลและอสังหาริมทรัพย์ต่างๆ เช่น โรงงานวัดถูระเบิดที่จังหวัดนครนครสวรรค์ มีมูลค่าจัดตั้งเมื่อ ๒๐ ปีก่อนประมาณ ๓ พันล้านบาท ส่วนในกองทัพบกมีการจัดตั้งโรงงานอยู่ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หรือกองทัพอากาศมีโรงงานผลิตกระสุนปืน โรงงานไฟโรเทคนิคทางอากาศ ซึ่งทำการผลิตพลูหรือแฟลซ์ขนาดต่างๆ สำหรับกองทัพเรือก็มีการก่อสร้างอยู่เรื่อยมา ฯลฯ เป็นต้น

ส่วนที่ ๒ คือ การผลิตอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยทหารเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการและสนับสนุน ตามกฎหมายพระราชบัญญัติโรงงานอาวุธเอกชน พ.ศ.๒๕๕๐ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมให้เอกชนเข้ามามีส่วนในการผลิตอาวุธให้กองทัพ โดยกองทัพไม่ต้องดำเนินการผลิตเอง ซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติที่ทั่วโลกนิยมใช้ ผลจากกฎหมายฉบับนี้ก่อให้เกิดโรงงานผลิตยุทธโปกรณ์เพิ่มขึ้นอีกประมาณ ๘ แห่ง ส่วนใหญ่ผลิตกระสุนและวัดถูระเบิด แต่ไปผลิตกระสุนที่ใช้ในภาคเอกชนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งไม่สอดคล้องกับความต้องการของกองทัพที่ต้องการกระสุนปืน ค.เป็นจำนวนมากโดยกระทรวงกลาโหมเป็นหน่วยงานควบคุมการใช้ยุทธโปกรณ์ตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ.๒๕๓๐ และต่อมามีกฎหมายฉบับใหม่ในการควบคุมการส่งออกยุทธโปกรณ์ไปนอกราชอาณาจักรของวิสาหกิจเอกชน ซึ่งยุทธโปกรณ์เหล่านี้บางประเภทกระทรวงกลาโหมก็ยังใช้ประโยชน์ในราชการอยู่ด้วย เช่น บริษัท ชัยเสรี จำกัด ที่ผลิตรถสายพานลำเลียงพล ล้อ และให้บริการซ่อมบำรุง ฯลฯ เป็นต้น

ในประเทศไทย อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตในภาคยานรบมีขีดความสามารถมากที่สุด โดยโรงงานเหล่านี้ตั้งอยู่ในพื้นที่มาบตาพุด หรือจังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นของเอกชนตั้งขึ้นทั้งสิ้น

ปัญหาของการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในปัจจุบัน

๑. กฎหมายหลักในปัจจุบันได้ห้ามส่วนราชการผลิตสินค้าเพื่อแข่งขันกับเอกชน ซึ่งในเรื่องการผลิตยุทธโศปกรณ์นี้ กระทรวงกลาโหมมิได้แข่งขันกับเอกชน ทั้งนี้เพราะพระราชบัญญัติจัดระเบียบกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๓๐ มิได้กล่าวถึงเรื่องอุตสาหกรรมป้องกันประเทศแต่อย่างใด แต่ต่อมาได้มีการเพิ่มภารกิจมากขึ้น จากนั้นในกระทรวงกลาโหมมีการวางเงินทุนหมุนเวียนให้ผลิตอาวุธและสามารถขายและส่งออกได้ ตามระเบียบเงินทุนหมุนเวียน จากพระราชบัญญัติงบประมาณ โดยมีคณะกรรมการทำหน้าที่กำกับดูแล แต่ที่จำหน่ายไปยังต่างประเทศไม่ได้ก็เพราะขาดกระบวนการด้านการตลาด จึงเป็นที่มาของพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ แต่ยังไม่ผ่านการประกาศใช้ ดังนั้น จึงไม่สามารถใช้โรงงานผลิตยุทธโศปกรณ์ของทหารให้เต็มประสิทธิภาพได้ ทำให้ขาดความคล่องตัวในการขายอาวุธไปยังต่างชาติ อีกทั้งยังขาดกฎหมายที่เชื่อมระหว่างผู้ผลิตและผู้ซื้อ ดังนั้น เห็นว่าโรงงานในภาคราชการต้องแปรสภาพออกนอกระบบราชการ คู่ตัวแบบ TAI (Thai Aviation Industry) ต้องเริ่มนโยบายจากรัฐอย่างชัดเจน และเมื่อเข้มแข็งแล้วจึงให้แข่งขันกับเอกชน ใช้คน เงิน เครื่องมือของ ทอ.และได้รับสิทธิพิเศษในการดำเนินการวิธีซ่อมอากาศยานของกองทัพอากาศ แต่ติดปัญหาเรื่องผลประโยชน์ที่ขัดแย้งกัน และต่อมารัฐบาลชุดหลังไม่มีการดำเนินการต่อ

๒. ปัญหาภายนอกคือการแข่งขันซึ่งผลผลิตของประเทศไทยยังมีตลาดไม่กว้างเท่าที่ควร อันเป็นผลมาจากการขาดการส่งเสริมและขาดยุทธศาสตร์การดำเนินการอย่างชัดเจน

๓. ปัญหาภายใน คือ แนวคิดของกำลังพลในกระทรวงกลาโหมที่ไม่ให้การสนับสนุนการใช้อาวุธที่ผลิตในประเทศอย่างแท้จริง แตกต่างจากในต่างประเทศ เช่น ฟิลิปปินส์ จะซื้ออาวุธมาใช้งานก่อน แล้วต่อเรื่องการค้าเทคโนโลยี เพื่อให้สามารถสร้างได้เองในอนาคต โดยจะสามารถพัฒนาเทคโนโลยีในการผลิตบนพื้นฐานขององค์ความรู้ที่มีการพัฒนามาก่อนแล้ว ทำให้สะดวกและรวดเร็วในการต่อยอดองค์ความรู้เหล่านั้น ส่วนประเทศอินโดนีเซีย ก็ทำการซื้อเทคโนโลยีจากต่างประเทศมาผลิตด้วยตนเอง จนสามารถสร้างอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่มีขนาดใหญ่โตมากขึ้นได้ แต่ประเทศไทยไม่มีเอกภาพในการดำเนินงานเช่นนั้น ยกตัวอย่างเช่น รถในกองทัพมีมากมาย หลากหลายชนิดและมาตรฐานทำให้ยากต่อการซ่อมบำรุง หรือในกรณีอยู่เรือกรุงเทพ หากกองทัพเรือนำเรือเข้าซ่อมทำ ณ ู่เรือกรุงเทพก็ย่อมสามารถทำให้บริษัทนี้เติบโตเข้มแข็งขึ้นได้ แต่ในทางปฏิบัติมิใช่เช่นนั้น อีกกรณีที่ชัดเจน เช่น กรณีของบริษัทชัยเสรี จำกัด ซึ่งมีศักยภาพในการผลิตรถหุ้มเกราะที่มีสมรรถนะสูงได้ แต่กองทัพกลับไม่สั่งซื้อ กลับไปสั่งซื้อรถหุ้มเกราะของประเทศยูเครน หรือ อาฟริกาได้มาใช้ในราชการ ทำให้ผู้ผลิตของไทยไม่สามารถพัฒนาการผลิตได้อย่างเข้มแข็งเท่าที่ควร

๔. ปัญหาเรื่องระบบงบประมาณ ที่กองทัพจะต้องดั่งล่วงหน้าในการซ่อมอาวุธ ทำให้เกิดความล่าช้า ไร้ประสิทธิภาพ ปัญหาเรื่องธรรมาภิบาลจึงเป็นเรื่องใหญ่ที่สุด กองทัพต้องให้ความสำคัญ แก่สินค้าภายในประเทศเสียก่อน ส่วนปัญหาเรื่องคุณภาพ และราคาที่สูง ผู้ผลิตอาวุธไทยมีตลาดเล็ก ต้นทุนจึงสูง และต้องเสียภาษีทุกขั้นตอน ส่วนอาวุธที่นำเข้าไม่ต้องเสียภาษี ผลจากที่เหล่าทัพมีอิสระในตนเอง จึงไม่มีการประสานกับในการจัดหาอาวุธจากต่างเหล่าทัพ

๕. ปัญหาเรื่องมาตรฐาน แต่ละเหล่าทัพต่างมีโรงงานซึ่งมีมาตรฐานอยู่แล้ว เช่น โรงงานผลิตวัตถุระเบิด มีขีดความสามารถผลิตได้ ๓๐ ตันต่อปี แต่ผลิตได้ไม่ถึงร้อยละ ๑๐ ประกอบกับระบบกำลังพลของกองทัพมีข้อจำกัด ผู้เชี่ยวชาญจริงๆ คือ กำลังพลระดับล่าง ตรงข้ามกับภาคเอกชนซึ่งเก่ง และคิดรนด้วยตนเอง โดยกองทัพให้ความช่วยเหลือได้น้อยมาก

๖. อุตสาหกรรมป้องกันประเทศต้องเป็นนโยบายที่ชัดเจนในทุกระดับ และจะต้องมีมาตรการในการสนับสนุนภาคเอกชนให้ได้เปรียบมากกว่าปกติ และการเปิดเสรีอาเซียนจะทำให้คู่แข่งจากภายนอกประเทศเข้ามาแทรกแซงตลาดมากยิ่งขึ้น (กระสุน ในกองทัพปัจจุบันทุกเหล่าทัพมีโรงงานผลิตทั้งหมด ทั้งที่ภาคเอกชนก็มีโรงงานประเภทนี้เช่นกัน ยังไม่เคยมีการศึกษาว่าจะสามารถบูรณาการให้ประหยัดมากที่สุดได้ แต่ก็ยังมีการนำเข้ากระสุนมาจากต่างประเทศโดยตลอด

๗. สู้ตายแล้ว อุตสาหกรรมป้องกันประเทศต้องอยู่ในมือภาคเอกชน โดยรัฐเป็นผู้ใช้และผู้สนับสนุน ตามแนวทางสากล

พล.อ.ชรินทร์ จันทร์โษติ ผู้เชี่ยวชาญด้านกลยุทธ์ บริษัท DTI ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไว้ ดังต่อไปนี้

บริบทของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศกรณีของสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (Defence Technology Institute-DTI)

จากการศึกษาของสถาบันเพื่อการพัฒนาประเทศไทย พบว่าในอดีตนั้น การพัฒนาของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยไม่ตอบสนองความต้องการของกองทัพ และไม่สามารถใช้ประโยชน์ในการป้องกันประเทศได้อย่างแท้จริง เนื่องจากการพัฒนาอุตสาหกรรมไม่ตรงต่อปัญหาหรือความต้องการที่เกิดขึ้น จึงจำเป็นต้องจัดซื้อยุทธโศปกรณ์จากต่างประเทศ ประกอบกับ กระบวนการใหม่ ไม่มีโครงสร้างที่จะรองรับ เนื่องจากไม่สามารถสร้างผู้เชี่ยวชาญได้ในระบบราชการปกติ เพราะการเติบโตในหน้าที่ราชการจำเป็นต้องย้ายตำแหน่งเพื่อให้ได้รับพระราชทานชั้นยศที่สูงขึ้น หากไม่ย้ายก็

ไม่ได้ยศ แต่การวิจัยต้องการความต่อเนื่องจึงไม่สามารถผลักดันให้เกิดผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนา ยุทธศาสตร์ได้สำเร็จ จึงเป็นที่มาของการจัดตั้ง DTI ตามนโยบายการพึ่งพาตนเอง โดยการปรับปรุง คุณภาพการวิจัย ปรับการบริหารจัดการงานวิจัยต่างๆ และการจัดตั้งสถาบันวิจัยอิสระ จึงมีการออกพระราชกฤษฎีกาเมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่ง DTI เริ่มมีผลการดำเนินงานในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เริ่มทำการค้นคว้าอากาศยานไร้คนขับ หรือ UAV ระบบจรวดหลายลำกล้องที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากประเทศจีน เพื่อย่นระยะเวลาในการพัฒนา และเพื่อให้สามารถสร้างองค์ความรู้ของตนเองใน ระยะเวลาอันรวดเร็ว เช่นเดียวกับประเทศเกาหลีเมื่อ ๕๐ ปีก่อน เริ่มต้นเพียงทำการผลิตแค่กระสุน ขนาดเล็กเท่านั้น โดยได้รับเทคโนโลยีจากสหรัฐอเมริกา แต่ในปัจจุบันประเทศสาธารณรัฐเกาหลี สามารถผลิตอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่ใช้เทคโนโลยีสูงได้โดยเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

สำหรับ DTI ได้กำหนดยุทธศาสตร์หลักไว้ ประกอบด้วย

๑. ยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนา ซึ่งมีความจำเป็นจะต้องสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อ การประสานประโยชน์กับองค์กรที่เกี่ยวข้อง

๒. ยุทธศาสตร์เพื่อบูรณาการคน งบประมาณกับหน่วยงานต่างๆ เช่น สวทช. GISDA และ เอกชน เช่น โครงการอากาศยานขึ้นลงทางดิ่งได้วิจัยร่วมกับกองทัพเรือ และภาคเอกชน เป็นลักษณะ ของ Public Private Leadership และภายใน พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๕๙ จะเริ่มขยายการดำเนินงานในเชิง พาณิชย์มากยิ่งขึ้น โดยในปัจจุบัน DTI ได้ดำเนินนโยบายด้านการต่างประเทศ โดยทำการพัฒนาเทคโนโลยีร่วมกับผู้ประกอบการจากประเทศอินเดียในเรื่องยานยนต์หุ้มเกราะ แต่ DTI มีแนวคิดจะลงทุนร่วมกับ ต่างประเทศ ซึ่งจะต้องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ แต่หากจะขายสินค้าก็สามารถขายได้ทันที เพราะกฎหมายรองรับไว้แล้ว

๓. ยุทธศาสตร์ในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยอื่นที่เกี่ยวข้อง และให้ทุนกับ สถาบันการศึกษาในการวิจัยด้านต่างๆ เช่น ม.พระจอมเกล้า ม.มหานคร ได้รับทุนจาก DTI ไปใช้ในการผลิตนักศึกษาในสาขาวิชาที่จำเป็นต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ทั้งนี้ DTI ปัจจุบัน เป็นองค์กรมหาชนสังกัดกระทรวงกลาโหมได้รับงบประมาณจากรัฐประจำปี มีการสนับสนุนกำลังพล มาร่วมงานในลักษณะการช่วยราชการ หรือมาช่วยแบบครั้งคราว จากส่วนต่างๆ ในกระทรวงกลาโหม ซึ่งขณะนี้ DTI กำลังพัฒนา Product Life Cycle Management เพื่อให้มีความเป็นมาตรฐานสากล โดยมี เป้าหมาย คือ การส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและได้พยายามมุ่งไปสู่การสร้างเทคโนโลยีและ ให้ภาคเอกชนเข้ามาต่อยอด

ในการพัฒนาบุคลากรในสาขาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศนี้ DTI ได้แบ่งการพัฒนา กำลังพลออกเป็น ๒ ด้าน คือ

๑. การสร้างการรับรู้ในระดับมัธยมเพื่อจุดเชื้อให้นักเรียนมีความสนใจ รวมทั้งการเวียน วิชาแจ้งตามสถาบันการศึกษาต่างๆ ออกงานตามที่มีการจัดในสถาบันต่างๆ มีผู้สนใจสมัครงานเป็นจำนวน มาก

๒. การส่งเสริมให้มีการเรียนหลักสูตรอุตสาหกรรมป้องกันประเทศร่วมกับสถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้า ลาดกระบัง รวมทั้งมีการให้ทุนวิจัย และคัดสรรคนจากที่ต่างๆ เช่น มหาวิทยาลัยมหานคร (ปัจจุบันนักวิจัยมีความต้องการ ๑๒๗ คนแต่ขณะนี้ก็มีเพียง ๓๐ คนเท่านั้น คาดว่า ปลายปี ๒๕๖๐ ควรจะมีจำนวนนักวิจัยตามเป้าหมายที่กำหนดไว้)

ปัญหาของการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในปัจจุบัน

๑. ปัญหาเรื่องการขาดนักวิจัยเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ เพราะนักเรียนไม่นิยมเรียน ทางด้านวิทยาศาสตร์ เนื่องจากการขาดแรงจูงใจ DTI พยายามเข้าหาเยาวชน เช่น การตั้งค่าย วิทยาศาสตร์ และให้เยาวชนทำการศึกษาและทดลอง เพื่อโน้มน้าวให้เด็กแข่งกัน ทำให้เด็กสนใจที่จะ ศึกษาด้านวิทยาศาสตร์มากขึ้น จนถึงปัจจุบันได้จัดมา ๕ ครั้งแล้ว นับว่าได้รับความสนใจพอสมควร

๒. การขาดมาตรฐานของยุทธโธปกรณ์ซึ่งยังมิได้มีการกำหนดอย่างชัดเจนและครอบคลุม ในเรื่องต่างๆ ทำให้การควบคุมการผลิตในกลุ่มอุตสาหกรรมป้องกันประเทศกระทำได้ยาก ซึ่งขณะนี้ ทางราชการได้ใช้เกณฑ์อ้างอิงมาตรฐานของสหรัฐฯ หรือ NATO ซึ่งมีได้สร้างมาสำหรับยุทธโธปกรณ์ที่ ใช้ในประเทศไทยโดยตรง จึงยังไม่มีที่เหมาะสมเท่าที่ควร ประกอบกับการพัฒนาระบบมาตรฐาน ของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ จำเป็นจะต้องสร้างองค์ความรู้ขึ้นมาใหม่ ต้องใช้เครื่องมือและ งบประมาณการวิจัยและพัฒนาเป็นจำนวนมาก ภาคเอกชนของไทยจึงยังมิได้ให้ความสำคัญในประเด็น นี้มากเท่าที่ควร เนื่องจากต้องใช้เวลาในการผลิตสินค้าต้นแบบพร้อมทั้งต้องทำการทดสอบที่จำเป็นต้อง ใช้เงินจำนวนมากนั่นเอง

พ.อ.อรรถสิทธิ์ หัสถิธรรม ผอ.ฝ่ายนโยบายและแผน สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (DTI) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไว้ ดังต่อไปนี้

บริบทของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศกรณีของสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (Defence Technology Institute-DTI)

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยมีการผลิตมาเป็นเวลาช้านาน โดยโรงงานของเหล่าทัพต่างๆ รวมทั้งภาคเอกชน แต่ไม่มีความก้าวหน้าเท่าที่ควร ทั้งในด้านการพัฒนาเทคโนโลยี การพัฒนาอุตสาหกรรมต้นน้ำ การตลาดต่างประเทศ และอื่นๆ

ปัญหาของการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในปัจจุบัน

การขาดมาตรฐานการผลิตระดับมาตรฐานยุทธโศปกรณ์ (Military Standard) ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีกำหนดขึ้นอย่างแน่ชัด ดังนั้น ในกรณีที่ต้องการอ้างอิงมาตรฐาน กระทรวงกลาโหมจะนำมาตรฐานเชิงพาณิชย์ที่กำหนดโดยสำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมหรือมาตรฐานของกองทัพสหรัฐ/NATO มาใช้เป็นหลักอ้างอิง ซึ่งไม่มีความเหมาะสม เนื่องจากมาตรฐานของกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นมาตรฐานระดับทั่วไป (Commercial Standard) มีได้ออกแบบมาสำหรับกองทัพ เพราะสินค้าที่ใช้ในทางพลเรือนที่ผลิตเชิงพาณิชย์นั้น ต้องการความคงทนน้อยกว่ายุทธโศปกรณ์ และมีวัตถุประสงค์ในการใช้งานแตกต่างกัน ส่วนการนำมาตรฐานของกองทัพสหรัฐฯ หรือ NATO มาใช้ก็ไม่เหมาะสมเพราะเป็นมาตรฐานเฉพาะในแต่ละพื้นที่แต่ละสภาพการรบที่แตกต่างจากกรณีของประเทศไทย

การขาดมาตรฐานดังกล่าว ทำให้ผู้ผลิตไม่มีเกณฑ์ที่จะใช้อ้างอิงและควบคุมการผลิต ดังนั้นผู้ประกอบการแต่ละรายจึงใช้เกณฑ์ที่แตกต่างกันออกไป

พ.อ.ธนพัฒน์ ปัทมานนท์ รองผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีทางทหาร ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไว้ ดังต่อไปนี้

บริบทของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

ศูนย์เทคโนโลยีทางทหาร มีภารกิจหลักในการพัฒนาเทคโนโลยีทางทหาร และการแปลงความต้องการของหน่วยไปสู่การจัดหาที่แท้จริง โดยเริ่มจากกรมฝ่ายอำนาจการเสนอความต้องการในขั้นต้น แล้วศูนย์ฯ จะสนับสนุนโดยการพิจารณากำหนดรายละเอียดเพื่อให้สามารถจัดหาผลิตภัณฑ์ที่ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ในหน่วยนี้เน้นงานด้านซอฟต์แวร์และ IT

และควบคุมมาตรฐานทางเทคนิคที่เน้นในการพัฒนาโปรแกรมที่มีความปลอดภัย ซึ่งเป็นเครื่องช่วยในการมาปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ปัญหาของการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในปัจจุบัน

๑. ปัญหาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในกองทัพไทยปัจจุบัน ปรากฏว่าโปรแกรมพื้นฐานที่ใช้ในราชการเกือบทั้งหมดเป็นสินค้าผูกขาดทั้งสิ้น เนื่องจากการขาดงบประมาณในการจัดหา และการเปลี่ยนซอฟต์แวร์เป็นเรื่องยากที่จะเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ใช้ ประกอบกับมีความจำกัดในการปรับซอฟต์แวร์ชนิด Open Sources มาใช้ร่วมกับซอฟต์แวร์ที่ใช้อยู่เดิมจึงก่อให้เกิดความเสี่ยง คือ ในอนาคตอาจมีการเรียกร้องค่าใช้จ่าจากบริษัทเจ้าของซอฟต์แวร์ขึ้นได้

๒. ซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการควบคุมยุทธโศปกรณ์ทั้งหมดยังมิได้มีการศึกษาอย่างจริงจังเลย ดังนั้น สมรรถนะในการใช้งานยุทธโศปกรณ์ที่มีการติดตั้งซอฟต์แวร์มาจากต่างประเทศจึงมีความล่อแหลมเป็นอย่างยิ่ง และขณะนี้ยังมิได้มีการริเริ่มดำเนินการพัฒนาองค์ความรู้เหล่านี้ขึ้นในกองทัพไทยเลย

๓. มาตรฐานการรักษาความปลอดภัยในระบบเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการสงครามยังมิได้มีการริเริ่มพัฒนาในกองทัพไทย ดังนั้น ในอนาคตการรวบรวม/การผสม กับมิตรประเทศจะมีปัญหาในเรื่องความปลอดภัย เนื่องจากในต่างประเทศต่างมีการนำระบบมาตรฐานความปลอดภัย ISO ๒๗๐๐๐ มาใช้อย่างแพร่หลายแล้ว

๔. ปัจจุบัน ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศยังมิได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน และหากมีการพัฒนาแล้วควรนำไปสู่การผลิตที่แน่นอน โดยควบคุมทิศทาง การวิจัยไปในแนวทางเดียวกัน เช่น โรงงานผลิตอาวุธปืน HK๑๗ ปัจจุบันปิดไปแล้ว โดยไม่มีการต่อยอดองค์ความรู้เลย เพราะอ้างว่าไม่เหมาะสมกับสงครามสมัยใหม่ ทั้งที่มีขีดความสามารถจะปรับแต่งได้ แต่ก็มีได้ดำเนินการ ส่วนการผลิต ปฟ.๑๑ ก็เคยผลิตได้ แต่ก็ไม่ได้มีการต่อยอดเช่นกัน

๕. กองทัพไทยการการนำองค์ความรู้ที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ในกิจการของกองทัพอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การผลิตอากาศยานไร้คนขับสามารถพัฒนามาแล้วอย่างมีประสิทธิภาพ แต่กลับมิได้นำมาใช้ในกองทัพอย่างจริงจังเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนแต่อย่างใด

นาวาเอกสหาย เกษะนันท์ รองผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน กรมส่งกำลังบำรุงทหาร มีภารกิจในการดำเนินงานด้านการพัฒนากองทัพด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไว้ ดังต่อไปนี้

บริบทของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

ในปัจจุบัน รัฐบาลมีนโยบายที่ไม่ชัดเจนในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ส่งผลให้การกำกับดูแลไม่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เป็นรูปธรรมขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง จากความจำเป็นที่จะต้องใช้ยุทธโปกรณ์หลักจากต่างประเทศ ส่งผลให้กองทัพไทยไม่สามารถทำการรบยึดเยื่อได้

ภาคเอกชนของไทยนั้น มีขีดความสามารถสูงในการผลิตยุทธโปกรณ์ แต่ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ ทั้งในด้านการวิจัย/พัฒนา และการส่งเสริมโดยการนำผลผลิตไปใช้งาน ทำให้ขีดความสามารถในการแข่งขันไม่เติบโตเท่าที่ควร ทั้งนี้ แหล่งอุตสาหกรรมต้นน้ำที่สำคัญก็คือ อุตสาหกรรมเหล็ก อุตสาหกรรมยานยนต์ และอุตสาหกรรมชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์

ปัญหาของการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในปัจจุบัน

๑. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศส่วนใหญ่เป็นกฎหมายยุคเก่า ล้าสมัย ขาดความคล่องตัว ทำให้ภาคเอกชนติดขัดในการพัฒนาตลาดยุทธโปกรณ์ทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งการกำหนดอัตราภาษีที่ค่อนข้างสูง ส่งผลต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการโดยตรง

๒. รัฐบาลไม่ให้การสนับสนุนเรื่องแหล่งเงินทุน เนื่องจากอุตสาหกรรมประเภทนี้มีความจำเป็นต้องใช้เงินในการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้เป็นจำนวนมาก

๓. การขาดแผนส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาอย่างจริงจังในระดับประเทศ

๔. ผู้ประกอบการในต่างประเทศมีจุดแข็งหลายประการ เช่น ได้รับการส่งเสริมอย่างจริงจังจากรัฐบาล มีขีดความสามารถในการผลิตสูง และมีความยืดหยุ่นในการปรับกระบวนการผลิตให้ได้ทั้งสินค้ายุทธภัณฑ์และสินค้าเพื่อการพาณิชย์

๕. รัฐบาลควรมีการจัดตั้งหน่วยงานกลางขึ้นมาเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในระดับชาติ มิใช่เพียงระดับของกระทรวงกลาโหม เพราะกิจการประเภทนี้มีความจำเป็นต้องบูรณาการความร่วมมือระหว่างส่วนราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้ร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด

นายเฉลิม รัศมีแสงทอง ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมโลหะ ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไว้ ดังต่อไปนี้

บริบทของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ จำเป็นจะต้องเสริมสร้างขีดความสามารถของตัวอุตสาหกรรมประเภทนี้และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องพร้อมกันไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมเหล็ก

ปัญหาของการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในปัจจุบัน

๑. ในปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีขีดความสามารถในการผลิตอุตสาหกรรมเหล็กต้นน้ำคุณภาพดีได้เลย จำเป็นจะต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศ โดยเฉพาะจากประเทศเยอรมันและอีกบางประเทศในยุโรป ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตของไทยสูงกว่าผู้ประกอบการในประเทศอื่นๆ
๒. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมทั่วไปของไทยจำนวนมากย้ายฐานการผลิตออกไปนอกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งออกไปยังประเทศจีน ทั้งนี้เพราะจะทำให้ได้แรงงานราคาถูกและสามารถจัดหาวัตถุดิบได้อย่างครบถ้วน มีอุตสาหกรรมครบถ้วนทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ทำให้ราคาสินค้าที่ผลิตจากประเทศเหล่านี้ต่ำกว่าที่จะทำการผลิตในประเทศไทย
๓. รัฐบาลยังมิได้ให้การส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในด้านการพัฒนาวัตถุดิบ การพัฒนาอุตสาหกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ อย่างจริงจังเป็นรูปธรรม มีเพียงแต่นโยบายกว้างๆ ที่ไม่สามารถจับต้องได้และเพียงการเขียนนโยบายที่ให้อุตสาหกรรมเท่านั้น

ผู้ประกอบการที่ไม่ประสงค์จะให้ชื่อนาม ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไว้ ดังต่อไปนี้

บริบทของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

กิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยมีการดำเนินงานและผลผลิตที่ได้รับการยอมรับจากต่างประเทศในเรื่องคุณภาพอย่างแพร่หลาย เช่น การจำหน่ายกระสุนปืนใหญ่ขนาด ๑๐๕ มม.ให้กับประเทศฟิลิปปินส์จำนวน ๑๐,๐๐๐ นัด เป็นเงินหลายสิบล้านบาทในอดีต รัฐบาลฟิลิปปินส์มีความพอใจมาก แต่การขยายตลาดไม่สามารถกระทำได้นี้เนื่องด้วยกฎหมาย ข้อบังคับ และการขาดการส่งเสริม

อย่าง “จริงใจ” จากกระทรวงกลาโหม ทั้งที่อนาคตของอุตสาหกรรมประเภทนี้ยังสามารถเติบโตได้อีกมาก เพราะความขัดแย้งในโลกที่ต่อเนื่องกันมาจนถึงขณะนี้ นับวันก็จะทวีมากขึ้นและส่งผลให้เกิดความต้องการจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์เป็นจำนวนมาก

ปัญหาของการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในปัจจุบัน

๑. การรวมกลุ่ม ซึ่งยังหลวม และขาดการสนับสนุนเชิงยุทธศาสตร์จากทางราชการ ไม่ได้รับการส่งเสริมจากทางราชการ และไม่มีความชัดเจนในการส่งเสริมอย่างแท้จริง

๒. โครงสร้างทางการตลาดไม่เกื้อกูลต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เช่น กระทรวงกลาโหมไม่ให้ความสำคัญต่อการซื้อกระสุนที่ผลิตในประเทศ ส่วนใหญ่จะซื้อจากต่างประเทศ สำหรับเสื่อเกราะกันกระสุนนั้นหากเป็นเสื่อเกราะที่มีราคาสูงจะจัดหาจากภายในประเทศบ้าง แต่เสื่อเกราะราคาสูงที่ใช้เทคโนโลยีสูงส่วนใหญ่จะจัดหาจากสินค้าต่างประเทศ รวมแล้วไม่เกินร้อยละ ๕ ของการจัดหาเสื่อเกราะทั้งหมด

๓. อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเช่น อุตสาหกรรมเหล็กมีปัญหา ดังกรณีการผลิตเสื่อเกราะกันกระสุน ผู้ประกอบการของไทยจำเป็นต้องนำเข้าจากต่างประเทศซึ่งเสียภาษีประมาณร้อยละ ๕ เมื่อปี ๒๕๕๖ กระทรวงพาณิชย์ได้ออกมาตรการปกป้องอุตสาหกรรมเหล็กภายในประเทศ โดยกำหนดว่าการนำเข้าเหล็กที่ร้อนจะต้องเสียภาษีพิเศษ ร้อยละ ๔๗.๕ ดังนั้น การนำเข้าเกราะกันกระสุนจึงเสียภาษีสูงมาก เพราะนำเข้ามาจากยุโรปเท่านั้น จึงไม่สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้

๔. กฎหมายต่างๆ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการส่งสินค้า ยังไม่เคยมีการแก้ไขเลย เนื่องจาก ได้กำหนดให้โรงงานในการผลิตกระสุนและวัตถุระเบิด จะต้องสร้างขึ้นเพื่อความมั่นคงของประเทศเท่านั้น มิได้อนุญาตให้ขายในเชิงพาณิชย์

๕. การกำหนดคุณสมบัติของยุทโธปกรณ์ที่จัดหาในกองทัพไทยหลายครั้งเอื้อต่อผู้ประกอบการเฉพาะบางรายเท่านั้น อันส่งผลไปในการทุจริต

๖. ผลประโยชน์ที่สมควรได้จากการจัดหายุทโธปกรณ์ให้แก่กองทัพไทย มีนายทหารระดับสูงบางคนได้รับไปเป็นจำนวนมากต่อการจัดหาแต่ละครั้ง

๗. ปัญหาการขาดคุณธรรมของข้าราชการที่เกี่ยวข้องทั้งฝ่ายทหารและพลเรือน ฝ่ายทหารมักมีนายทหารระดับสูงที่มีพฤติกรรมนอกราชการบังหลวงในการจัดซื้อหรือกำหนดคุณสมบัติ ส่วนฝ่ายพลเรือน เช่น ข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการส่งออกวัตถุดิบจากต่างประเทศเพื่อนำเข้ามาใช้ในการผลิตยุทธโปกรณ์มีการปฏิบัติที่ไม่โปร่งใสหรือเรียกร่องผลประโยชน์อันมิชอบ ฯลฯ เป็นต้น

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจากภาคเอกชนซึ่งไม่ประสงค์จะให้เปิดเผยนาม ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไว้ ดังต่อไปนี้

บริบทของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยมีการเติบโตอย่างช้าๆ และไม่ได้รับการสนับสนุนจากทางราชการเท่าที่ควร แม้ว่าตลาดภายในประเทศจะเป็นตลาดขนาดเล็ก แต่ก็ยังมีการนำเข้ายุทธโปกรณ์มาจากต่างประเทศเป็นจำนวนมากในแต่ละปี แม้ว่าผู้ประกอบการภายในประเทศจะสามารถผลิตได้ก็ตาม

ปัญหาของการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในปัจจุบัน

๑. การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในปัจจุบัน ภาคเอกชนยังมีความขัดแย้งกันอยู่มาก อันเนื่องมาจากผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการจำหน่ายยุทธโปกรณ์ ซึ่งนับเป็นเงินมหาศาล ดังนั้น การรวมตัวของภาคเอกชนจึงเป็นไปได้ในลักษณะหลวมๆ และขาดความเป็นเอกภาพอย่างชัดเจน โดยในอดีตจนถึงปัจจุบันเคยมีความพยายามจัดการรวมกลุ่มระหว่างผู้ผลิตยุทธโปกรณ์มาแล้วเป็นเวลานาน ในยุคแรกประมาณปี พ.ศ.๒๕๒๗ มีการก่อตั้งชมรมนี้แล้วครั้งหนึ่ง ชื่อ ชมรมผู้ผลิตยุทธปัจจัย ในยุคของ พล.อ.เชาว์ คงพลศิลป์ เจ้ากรมอุตสาหกรรมทหาร แต่ตั้งได้เพียง ๒ ปี เมื่อ พล.อ.เชาว์ฯ ย้ายไปชมรมก็ต้องยกเลิก เพราะกระทรวงกลาโหมไม่สนับสนุนสถานที่ ชมรมจึงย้ายมาที่ตึกกมลหิรัญ แต่การจัดการประชุมก็ไม่ได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายทหารเลย นายทหารที่เกี่ยวข้องไม่เข้าร่วมการประชุม จึงทำให้การดำเนินงานไปก้าวหน้าเท่าที่ควร ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๕๑ พล.ต.วีรชัช อินทุโสภณ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในขณะนั้น ได้รวบรวมบริษัทต่างๆ

เข้ามาจัดตั้งเป็นชมรม มีประมาณ ๔๑ บริษัท ซึ่งปลัดกระทรวงกลาโหมในยุคนั้นได้ให้การสนับสนุนเต็มที่ แต่เมื่อ พล.ต.วีรชัน อินทุโสภณ โยกย้ายออกไปตามวาระของทางราชการ นโยบายการส่งเสริมภาคเอกชนก็เปลี่ยนไปด้วยโดยหันไปไปเน้นที่ภาครัฐ และไม่ให้ความสำคัญต่อภาคเอกชนอีกต่อไป และในเดือนกันยายน ๒๕๕๗ ที่ผ่านมาสุนัขพลังงานทหารและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอันเป็นที่ตั้งของชมรมฯ จะย้ายสถานที่ทำการ ดังนั้น ชมรมฯ จึงต้องหาสถานที่ทำการใหม่ ซึ่งจะก่อให้เกิดความไม่สะดวกในการประสานงานกับกองทัพมากยิ่งขึ้น

๒. ปัญหาเรื่องความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ก็เป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถสร้างความเข้มแข็งเป็นปึกแผ่นเพื่อขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศได้ เช่น กรณีที่สมาชิกของชมรมฯ บางบริษัทขัดผลประโยชน์และโจมตีกันในเรื่องการผลิตและจำหน่ายสื่อเกราะกันกระสุน ฯลฯ เป็นต้น

แนวทางในการพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ

การพิจารณาแรงผลักดัน แนวโน้ม ปัญหา/ภัยคุกคาม และโอกาส ของการพัฒนาเสริมสร้างความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย

จากการตรวจสอบสถานะแวดล้อม ซึ่งคณะวิจัยได้ดำเนินการมาแล้วไปบทที่ ๔ ทำให้ทราบถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นโดยละเอียด และแนวโน้มในอนาคต ปรากฏดังต่อไปนี้

แรงผลักดัน

๑. แรงผลักดันจากภายนอกประเทศ

๑.๑ การขยายตัวของความขัดแย้งในภูมิภาคต่างๆ ของโลก และในทวีปเอเชีย ซึ่งแม้จะมีการพัฒนาความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจมากขึ้น แต่การขัดกันแห่งผลประโยชน์และบูรณาภาพแห่งดินแดนกลับมีการขยายตัวมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการแทรกแซงจากประเทศมหาอำนาจโดยเฉพาะอย่างยิ่งสหรัฐอเมริกาที่ต้องการกลับเข้ามามีอิทธิพลในเอเชีย-แปซิฟิก และมีการเผชิญหน้ากับจีน

๑.๒ การขยายตัวของตลาดยุทธโศปกรณ์ในโลกและในเอเชีย ซึ่งมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องในทุกประเทศ

๑.๓ ประเทศต่างๆ ในเอเชีย มีการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคงในระยะยาว

๑.๔ การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศมีความใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอบทที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากกฎบัตรอาเซียน หมวด ๔ ได้กำหนดองค์กรตามกฎบัตรอาเซียนไว้ เก้าประเภท ได้แก่ ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน คณะมนตรีประสานงานอาเซียน คณะมนตรีประชาคมอาเซียนต่างๆ องค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา เลขาธิการอาเซียนและสำนักงานเลขาธิการอาเซียน คณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียน สำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ องค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียน และมูลนิธิอาเซียน ทั้งนี้กฎบัตรอาเซียน ได้กำหนดให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนซึ่งประกอบด้วยประมุขของรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาลของรัฐสมาชิกและคณะรัฐมนตรีประสานงานอาเซียนซึ่งประกอบด้วยรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน และคณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะจะต้องประชุมกันอย่างน้อยสองครั้งต่อปี ทั้งนี้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนต่างๆ จะประกอบด้วยคณะมนตรีประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน คณะมนตรีประชาคมและเศรษฐกิจอาเซียนและคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน โดยแต่ละคณะจะมีองค์กรระดับรัฐมนตรีเฉพาะสาขาที่เกี่ยวข้องในขอบข่ายการดำเนินงานของตน (สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๕๗)

สำหรับเวทีในการเจรจาตกลงกันในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ก็สามารถพิจารณาใช้เวทีการประชุมได้หลายเวที เช่น ที่ประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน ASEAN DEFENCE MINISTERS MEETING (ADMM) ที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านกฎหมาย ASEAN LAW MINISTERS MEETING (ALAWMM) ที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ASEAN ECONOMIC MINISTERS MEETING (AEM) คณะกรรมการเขตการค้าเสรีอาเซียน ASEAN FREE TRADE AREA (AFTA) COUNCIL คณะกรรมการเขตการลงทุนอาเซียน ASEAN INVESTMENT AREA (AIA) COUNCIL (สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๕๗)

๑.๕ ความแตกต่างทางความคิดและความขัดแย้งในอดีตระหว่างประเทศต่างๆ ยังคงมีอยู่และอาจเป็นสาเหตุให้มีการใช้กำลังทหารระหว่างประเทศต่างๆ ได้ในอนาคต

๒. แรงผลักดันจากภายในประเทศ

๒.๑ รัฐบาลชุดปัจจุบันมีนโยบายที่ชัดเจนในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้กำหนดนโยบายไว้อย่างชัดเจนในข้อ ๒.๕ ว่า (กระทรวงกลาโหม, ๒๕๕๓)

“...พัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยบูรณาการขีดความสามารถของภาครัฐและเอกชน รวมทั้งใช้ประโยชน์จากความร่วมมือในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์รายการที่จำเป็น พัฒนากิจการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการป้องกันประเทศ ให้ทัดเทียมกับประเทศในภูมิภาคและสามารถสนับสนุนการพึ่งพาตนเองของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารและกิจการอวกาศ โดยเน้นให้เกิดการบูรณาการ ความเป็นมาตรฐาน ความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารภายในกระทรวงกลาโหม และความสามารถในการรับมือกับสงครามไซเบอร์...”

๒.๒ ในการขยายกำลังรบของไทยนั้นเป็นผลเนื่องมาจาก อาวุธยุทโธปกรณ์จำนวนมากที่มีอยู่เป็นอาวุธที่ใช้มาตั้งแต่ช่วงสงครามเย็น ซึ่งกำลังจะล้าสมัยและมีต้นทุนในการบำรุงรักษาที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาเนื่องจากปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจทั่วโลก ทำให้กองทัพมีแผนที่จะปรับปรุง-ปฏิรูปกองทัพให้ทันสมัยขึ้น ด้วยการเสริมขีดความสามารถทางการรบ สั่งซื้ออาวุธยุทโธปกรณ์ที่ทันสมัยมาแทนที่ยุทโธปกรณ์ที่ล้าสมัย เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพไว้ถ่วงดุลกับประเทศเพื่อนบ้าน

แนวโน้ม

๑. ความต้องการยุทโธปกรณ์จะทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการขยายตัวของกองการร้ายมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้นทั้งปริมาณและความรุนแรง จากการประกาศเจตนารมณ์ของกลุ่มก่อการร้าย ISIS ที่จะขยายปฏิบัติการเข้ามาในพื้นที่เอเชียอาคเนย์ ทั้งในอินโดนีเซีย มาเลเซีย และประเทศไทย พร้อมทั้งได้เผยแพร่แนวความคิดในการสถาปนารัฐอิสลาม ในประเทศต่างๆ (The Wall Street Journal, ๒๐๑๔) ส่งผลโดยตรงต่อการขยายตัวของกองการร้าย และประเทศต่างๆ จำเป็น

จะต้องมีการเพิ่มกำลังรบ ความต้องการใช้ยุทธโศปกรณ์ และต้องการยุทธโศปกรณ์ที่ได้รับการออกแบบ เฉพาะด้านมากยิ่งขึ้น

๒. การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจะมีการขยายตัวมากขึ้นตามสถานการณ์โลกที่ ทั่วโลกความขัดแย้งสูงขึ้น ทั้งความขัดแย้งในด้านผลประโยชน์แห่งชาติ ความขัดแย้งระหว่างชนชาติ และ ความขัดแย้งทางการเมือง

๓. ภาคเอกชนมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นในการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของ อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๔. ประชาคมอาเซียนจะทวีความสัมพันธ์ทางการทหารมากยิ่งขึ้น

๕. ปัญหาเส้นเขตแดนทางบกและทางทะเลระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านก่อให้เกิด ความเปราะบางทางการเมืองระหว่างประเทศ และอาจส่งผลให้มีการเผชิญหน้ากัน ได้ทุกขณะ

๖. การเผชิญหน้าระหว่างประเทศมหาอำนาจในภูมิภาค เอเชีย-แปซิฟิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่าง จีน-สหรัฐฯ หรือ จีน-ญี่ปุ่น อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

๗. การใช้กำลังทหารเพื่อเผชิญกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เช่น การต่อต้านอาชญากรรม ข้ามชาติ การป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย การควบคุมผู้หลบหนีเข้าเมืองผิดกฎหมาย จะทวี มากยิ่งขึ้น และมีความจำเป็นจะต้องมีการพัฒนายุทธ โศปกรณ์ให้มีความเหมาะสมกับภารกิจและ สภาพแวดล้อมในการใช้งานที่แตกต่างไปจากในอดีต

ปัญหา/ภัยคุกคาม

๑. การขาดนโยบายที่ชัดเจนและสอดคล้องกันทั้งระบบในการพัฒนาอุตสาหกรรม ป้องกันประเทศ

๒. กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๓. ตลาดอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยยังมีขนาดเล็ก เนื่องจาก เหล่าทัพยังมีการ จัดหายุทธโศปกรณ์จากต่างประเทศอยู่ แทนที่จะจัดหาสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ

๔. กองทัพไม่สนับสนุนการใช้ยุทธ โศปกรณ์ที่ผลิตในประเทศไทยมากเท่าที่ควร

๕. การขาดมาตรฐานของยุทธ โศปกรณ์

๖. การฉ้อราษฎร์บังหลวง

๗. ปัญหาของระบบงบประมาณของกองทัพ ซึ่งจะต้องตั้งล่วงหน้าเป็นเวลานาน ทำให้ขาดความคล่องตัวในการซ่อมหรือการจัดซื้ออาวุธ รวมทั้งการขาดงบประมาณในการพัฒนาของกองทัพ

๘. การขาดอุตสาหกรรมต้นน้ำในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เช่น อุตสาหกรรมเหล็กกล้า อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมวัสดุภัณฑ์ ฯลฯ

๙. การขาดแหล่งเงินทุนสนับสนุน

๑๐. การขาดการวิจัยและพัฒนาอย่างจริงจัง

๑๑. การขาดแคลนบุคคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ที่จำเป็นในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๑๒. การแข่งขันผลประโยชน์และความไม่สามัคคีในกลุ่มผู้ประกอบการ ส่งผลให้ขาดอำนาจต่อรองกับลูกค้าในต่างประเทศ เพราะไม่มีการรวมกลุ่มกันอย่างแน่นแฟ้น นอกจากนี้ยังมีการตัดราคาเพื่อแย่งชิงส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบการไทย ยังมีผลทำให้เป็นอุปสรรคสำคัญในการส่งออกสินค้าประเภทนี้สู่ตลาดโลกอีกด้วย

โอกาส

๑. รัฐบาลได้อนุมัติงบประมาณเพื่อใช้ในการป้องกันประเทศเป็นจำนวนมากโดยงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๕๘ มีวงเงิน ๒,๕๗๐,๐๐๐ ล้านบาท ได้ผ่านการเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในเดือนกันยายน ๒๕๕๗ โดยกระทรวงกลาโหมได้รับงบประมาณ จำนวน ๑๕๒,๕๔๕,๐๕๐,๒๐๐ บาท ทั้งนี้งบประมาณจัดหายุทธโศปกรณ์ของกองทัพบก ซึ่งอยู่ในแผนงานเสริมสร้างระบบป้องกันประเทศ ได้รับเป็นจำนวน ๕๔,๗๑๐,๘๖๘,๗๖๕ บาท เพิ่มขึ้นจาก งบ.ปี ๕๖ เป็นจำนวน ๓,๘๖๓,๗๒๓,๕๐๐ สำหรับงบประมาณในการจัดหายุทธโศปกรณ์ของกองทัพเรือ ได้รับทั้งสิ้น ๓๗,๕๒๒,๑๕๑,๗๐๐ และกองทัพอากาศได้รับงบประมาณทั้งสิ้น ๓๕,๓๗๕,๕๓๕,๐๐๐ ซึ่งในส่วนของกองบัญชาการกองทัพไทยนั้น สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) ได้รับงบประมาณทั้งสิ้น ๑,๐๗๐,๖๕๕,๕๐๐ บาท จากที่ขอไว้ ๑,๐๗๓,๖๕๕,๕๐๐ ลดลง ๓ ล้านบาท (สำนักพิมพ์ประชาชาติ, ๒๕๕๗) ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของอำนาจกำลังรบอย่างเต็มที่

๒. รัฐบาลได้ประกาศเจตนารมณ์อย่างชัดเจนในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๓. มีการจัดตั้งองค์การเพื่อพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ระดับสูงอย่างเป็นรูปธรรม เช่น DTI หรือ ศูนย์พัฒนาเทคโนโลยีนี้ทางทหาร ฯลฯ

๔. สถาบันการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา เริ่มให้ความสำคัญในการผลิตช่างฝีมือในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และมีการสถาปนาความร่วมมือระหว่างองค์กรต่างๆ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการพัฒนากำลังคนอย่างจริงจัง

๕. กรอบความร่วมมือทางทหารอันเป็นผลจากข้อตกลงประชาคมอาเซียน จะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศในกลุ่มอาเซียน และ อาเซียน + ๓ อาเซียน + ๖ มีความใกล้ชิดกันมากยิ่งขึ้น ทำให้การขยายตลาดยุทธศาสตร์ของไทยมีโอกาสเติบโตมากขึ้น

ตามวัตถุประสงค์มูลฐานแห่งชาติในการพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศไทยที่ได้มาทั้ง ๔ ประการ นำไปสู่การกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาติ ซึ่งการกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาตินั้นมีหลักการว่า วัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาติ เป็นเป้าหมายซึ่งไม่จำเป็นต้องมั่นคงถาวร อาจเปลี่ยนแปลงได้เมื่อสถานการณ์แวดล้อมเปลี่ยนแปลง การได้มาซึ่งวัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาตินั้นจะต้องมีการจัดระบบความคิดในการตรวจสอบและวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมเพื่อพิสูจน์ทราบโอกาส หรือค้นหาปัญหา หรือภัยคุกคามหรืออุปสรรคต่างๆ ให้ได้มาพร้อมด้วยเหตุและผล นั่นก็คือการได้ทราบถึงแรงผลักดันและแนวโน้มอันเป็นเหตุและผลเพื่อจะได้ดำเนินการแก้ปัญหาจากเหตุที่เกิดด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาติ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติในรูปของมาตรการเฉพาะขึ้นเป็นหนทางดำเนินการแล้วจึงนำไปทำแผนงานแห่งชาติ เพื่อแจกจ่ายให้กระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้องรับไปวางแผน จัดทำแผนและแผนงาน (Planning Plan and Program) ในระดับกระทรวงต่อไป ทั้งนี้ จากการตรวจสอบสภาวะแวดล้อมที่คณะวิจัยได้ดำเนินการไปแล้วในบทที่ ๔ ทำให้สามารถกำหนดวัตถุประสงค์มูลฐาน และวัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาติ ในการพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔-๔ วัตถุประสงค์มูลฐาน และวัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาติ ในการพัฒนา
ศักยภาพของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

วัตถุประสงค์มูลฐานแห่งชาติ	วัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาติ
๑. เพื่อการพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน เพื่อการส่งเสริมอุตสาหกรรม ป้องกันประเทศ	๑. เพื่อการส่งเสริมปัจจัยการผลิตให้มีต้นทุนต่ำ
	๒. เพื่อการลดการควบคุมจากรัฐบาลและเสริมสร้างความ เข้มแข็งของผู้ประกอบการภาคเอกชน
	๓. เพื่อการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
	๔. เพื่อการแก้ไข ปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เป็น อุปสรรคในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
	๕. เพื่อการพัฒนากระบวนการศึกษาขั้นสูงด้านวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีป้องกันประเทศ รวมทั้งการฝึกอบรมทักษะของ บุคลากรในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๒. เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพ ในการแข่งขัน	๑. เพื่อการพัฒนาตลาดรองรับภายในประเทศ
	๒. เพื่อการสร้างแหล่งสนับสนุนทางการเงิน
	๓. เพื่อการสร้างบรรยากาศในการแข่งขันที่โปร่งใสและเป็น ธรรม
๓. เพื่อการพัฒนานวัตกรรม	๑. เพื่อการสร้างระบบสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา
	๒. เพื่อจัดระบบการบริหารงานวิจัยและพัฒนาให้เกิด ประสิทธิภาพสูง
	๓. เพื่อจัดสร้างแหล่งเรียนรู้สาธารณะเพื่อการแพร่กระจายองค์ ความรู้ด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
	๔. เพื่อการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศ
๔. เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรม ป้องกันประเทศ	๑. เพื่อการพัฒนาเครือข่ายอุตสาหกรรมป้องกันประเทศใน รูปแบบคลัสเตอร์
	๒. เพื่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมพื้นฐานทั้งดินน้ำ กลางน้ำ และ

วัตถุประสงค์มูลฐานแห่งชาติ	วัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาติ
	ปลายน้ำ

สรุปได้ว่า จากวัตถุประสงค์มูลฐาน ๔ ประการ แบ่งออกเป็นวัตถุประสงค์เฉพาะ ๑๔ ประเด็น ประกอบด้วย

๑. เพื่อการส่งเสริมปัจจัยการผลิตให้มีต้นทุนต่ำ
๒. เพื่อการลดการควบคุมจากรัฐบาลและเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้ประกอบการภาคเอกชน
๓. เพื่อการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
๔. เพื่อการแก้ไข ปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เป็นอุปสรรคในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๕. เพื่อการพัฒนาาระบบการศึกษาขั้นสูงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ รวมทั้งการฝึกอบรมทักษะของบุคคลากรในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๖. เพื่อการพัฒนาตลาดรองรับภายในประเทศ
๗. เพื่อการสร้างแหล่งสนับสนุนทางการเงิน
๘. เพื่อการสร้างบรรยากาศในการแข่งขันที่ โปร่งใสและเป็นธรรม
๙. เพื่อการสร้างระบบสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา
๑๐. เพื่อจัดระบบการบริหารงานวิจัยและพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพสูง
๑๑. เพื่อจัดสร้างแหล่งเรียนรู้สาธารณะเพื่อการแพร่กระจายองค์ความรู้ด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๑๒. เพื่อการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๑๓. เพื่อการพัฒนาเครือข่ายอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในรูปแบบคลัสเตอร์
๑๔. เพื่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมพื้นฐานทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

จากวัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาติที่ได้มานี้ จะนำมาพิจารณาจัดทำนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ก็หมายถึง หนทางปฏิบัติอย่างกว้าง ๆ แบบหนึ่ง หรือเป็นข้อความแสดงแนวทางปฏิบัติแบบหนึ่งซึ่งรัฐบาลแห่งชาติกำหนดขึ้นในอันที่จะใช้ดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ โดยเป็นหนทางปฏิบัติในการใช้กำลังอำนาจแห่งชาติด้านต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ (ผลประ โยชน์แห่งชาติ วัตถุประสงค์มูลฐาน และวัตถุประสงค์

เฉพาะแห่งชาติ) ซึ่งนโยบายดังกล่าวนี้เมื่อนำออกไปใช้ปฏิบัติแล้ว จะต้องมีกรอบทบทวนอยู่เสมอทุกปี ก่อนการจัดทำงบประมาณ ทั้งนี้เพราะในปัจจุบัน สถานการณ์แวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อันจะส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อนโยบายความมั่นคงแห่งชาติในแต่ละประการ จึงมีความจำเป็นจะต้อง นำนโยบายแต่ละข้อมาทำการพิจารณาทบทวนอยู่เสมอ ดังนั้น คณะวิจัยจึงได้พิจารณากำหนดนโยบาย ความมั่นคงแห่งชาติในการเสริมสร้างศักยภาพของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไว้ ดังต่อไปนี้

**ตารางที่ ๔-๕ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติในการเสริมสร้างศักยภาพ
ของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ**

วัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาติ	นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ
๑. เพื่อการส่งเสริมปัจจัยการผลิตให้มีต้นทุนต่ำ	๑. การใช้มาตรการทางภาษีในการส่งเสริมการเติบโตของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
	๒. การส่งเสริมระบบ โลจิสติกส์ของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศครบวงจร
๒. เพื่อการลดการควบคุมจากรัฐบาลและเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้ประกอบการภาคเอกชน	๑. เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคเอกชนผ่านสมาคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
	๒. การส่งเสริมการรวมกลุ่มและความร่วมมือของผู้ประกอบการภาคเอกชน
	๓. การส่งเสริมศักยภาพของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก
	๔. เสริมสร้างขีดความสามารถผู้ประกอบการใหม่ และผู้ประกอบการเดิม ในการผลิตสินค้าที่แข่งขันได้ โดยการสร้างคุณค่าและเน้นการตอบสนองความต้องการของตลาดในระดับกลางขึ้นไป
๓. เพื่อการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	๑. การขยายการค้าและการลงทุนกับพันธมิตรอาเซียน และการแสวงประโยชน์จากข้อตกลงการค้าเสรี (FTAs)
	๒. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากระบบการค้า เทคโนโลยี และ

วัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาติ	นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ
	<p>สื่อดิจิทัลให้เข้าถึงผู้บริโภค และพัฒนาสารสนเทศทางการค้าให้ทันสมัย</p> <p>๓. การสร้างจุดให้บริการแบบ One Stop Export Service Center</p>
<p>๔. เพื่อการแก้ไข ปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เป็นอุปสรรคในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ</p>	<p>๑. ทำการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การผลิต และการค้ายุทธโศปกรณ์ที่ล้ำสมัย เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ</p> <p>๒. ทำการปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับ ที่เป็นอุปสรรคในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ</p>
<p>๔. เพื่อการพัฒนาระบบ การศึกษา ขั้นสูง ด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ป้องกันประเทศ รวมทั้งการฝึกอบรมทักษะของบุคลากรในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ</p>	<p>๑. การส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาให้ความสนใจในการผลิต นักวิทยาศาสตร์และนักเทคโนโลยีเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ</p> <p>๒. การส่งเสริมความสนใจในการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้อง อุตสาหกรรมป้องกันประเทศในกลุ่มเด็กและเยาวชน</p>
<p>๖. เพื่อการพัฒนาตลาดรองรับ ภายในประเทศ</p>	<p>๑. การสร้างมาตรฐานยุทธโศปกรณ์ของไทยโดยเฉพาะ</p> <p>๒. การส่งเสริมให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การ ภาคเอกชนให้ความสนใจในการบริโภคผลผลิตจาก อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยอย่างกว้างขวาง</p>
<p>๗. เพื่อการสร้างแหล่งสนับสนุน ทางด้านการเงิน</p>	<p>๑. ส่งเสริมให้สถาบันการเงินมีการจัดตั้งองค์การเพื่อให้ คำปรึกษาด้านการเงินแก่ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรม ป้องกันประเทศ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ประกอบการขนาดเล็ก และขนาดย่อม</p>

วัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาติ	นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ
	๒. โน้มน้าวให้สถาบันการเงินต่างๆ ให้บริการเงินผู้ด้อยค่าแก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๘. เพื่อการสร้างบรรยากาศในการแข่งขันที่โปร่งใสและเป็นธรรม	๑. การกำกับดูแลธรรมาภิบาลในระบบราชการในกระบวนการจัดซื้อยุทธโปกรณ์ ๒. การกำหนดหลักเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับในการจัดซื้อยุทธโปกรณ์ของส่วนราชการต่างๆ ให้เกื้อกูลต่อสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ
๙. เพื่อการสร้างระบบสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา	๑. การกำหนดนโยบายให้ส่วนราชการให้ความสำคัญในกระสนับสนุนทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเป็นส่วนหนึ่งนอกเหนือจากการสนับสนุนทุนในด้านต่างๆ ๒. การสร้างเครือข่ายการวิจัยและพัฒนาในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ๓. การแสวงหาพันธมิตรจากต่างประเทศในการวิจัยและพัฒนาด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศร่วมกัน
๑๐. เพื่อจัดระบบการบริหารงานวิจัยและพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพสูง	๑. การส่งเสริมการเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับยุทธโปกรณ์และอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ๒. การบูรณาการหน่วยงานวิจัยและพัฒนาให้มีทิศทางร่วมกันเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๑๑. เพื่อจัดสร้างแหล่งเรียนรู้สาธารณะเพื่อการแพร่กระจายองค์ความรู้ด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๑. การส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาระดับต่างๆ รวมทั้งผู้ประกอบการในการเอกชน จัดตั้งแหล่งเรียนรู้สาธารณะเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่ผลิตในประเทศไทย ๒. การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และออกแบบระบบการจัดการความรู้ด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๑๒. เพื่อการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเพื่อ	๑. การจัดทำฐานข้อมูลด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

วัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาติ	นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ
สนับสนุนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๒. การพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๑๓. เพื่อการพัฒนาเครือข่ายอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในรูปแบบคลัสเตอร์	๑. การสร้างคลัสเตอร์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ
	๒. การกำหนดมาตรการจูงใจให้เกิดความเชื่อมโยงในรูปแบบคลัสเตอร์ในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๑๔. เพื่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมพื้นฐานทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ	๑. การพัฒนาอุตสาหกรรมหลักที่เกี่ยวข้องกับการผลิตยุทธโปกรณ์
	๒. การส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าพื้นฐานโดยการนำมาพัฒนาเป็นยุทธโปกรณ์เพื่อการใช้งานภายในประเทศและเพื่อการส่งออก

จากนโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ได้มาจากการแตกรายละเอียดของวัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาติอันเป็นผลจากการตรวจสอบสถานะแวดล้อมในบทที่ ๔ คณะวิจัยจึงได้นำนโยบายความมั่นคงแห่งชาติมากำหนดมาตรการเฉพาะ ทั้งนี้ มาตรการเฉพาะเป็นวิธีการ หรือหนทางการปฏิบัติที่เป็นรายละเอียดเพิ่มเติมจากนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาติดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔-๖ มาตรการเฉพาะของนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ	มาตรการเฉพาะ
๑. การใช้มาตรการทางภาษีในการส่งเสริมการเติบโตของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๑. การสร้างแรงจูงใจทางด้านสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับผู้ประกอบการ
	๒. พิจารณาอัตราพิกัดภาษีวัตถุดิบและการผลิตยุทธโปกรณ์ในอัตราพิเศษ
๒. การส่งเสริมระบบ	๑. การพัฒนาปัจจัยพื้นฐานของระบบการขนส่งทางบก ทาง

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ	มาตรการเฉพาะ
<p>โลจิสติกส์ของอุตสาหกรรม ป้องกันประเทศครบวงจร</p>	<p>เรือ ทางอากาศ ทางราง และทางท่อให้มีประสิทธิภาพ รองรับการขนส่งผลผลิตของอุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศ</p>
	<p>๒. เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการ โซ่อุปทานเพื่อ ขยายโอกาสและศักยภาพในการเก็บเกี่ยวมูลค่าเพิ่มจาก โซ่อุปทาน</p>
	<p>๓. การยกระดับประสิทธิภาพระบบอำนวยความสะดวก ทางการค้า</p>
<p>๓. เสริมสร้างความเข้มแข็งของ ภาคเอกชนผ่านสภา อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและสมาคมหอการค้า ไทย</p>	<p>๑. การส่งเสริมให้สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมหอการค้าไทย กำหนดกลุ่มอุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศไว้เป็นสายงานหลัก</p> <p>๒. จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา เพื่อชักจูงให้ ผู้ประกอบการหันมาให้ความสนใจในอุตสาหกรรม ป้องกันประเทศเพิ่มมากขึ้น</p>
<p>๔. การส่งเสริมการรวมกลุ่ม และความร่วมมือของ ผู้ประกอบการภาคเอกชน</p>	<p>๑. ส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ป้องกันประเทศโดยทางราชการมีส่วนร่วม</p> <p>๒. ภาครัฐทำหน้าที่เป็นแกนในการจัดตั้งกลุ่มสมาชิกใน เครือข่ายอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อสร้างความ เข้มแข็งและยั่งยืน</p>
<p>๕. การส่งเสริมศักยภาพของ ผู้ประกอบการขนาดกลาง และขนาดเล็ก</p>	<p>๑. การส่งเสริมการจัดทำแผนการส่งออกสินค้าทั้งในและ ต่างประเทศ</p> <p>๒. การจัดตั้งโครงการพัฒนาและบ่มเพาะผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ใน อุตสาหกรรมป้องกันประเทศตามแนวเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ (Creative Economy)</p>

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ	มาตรการเฉพาะ
	๑. การเสริมสร้างศักยภาพของผู้บริหารการผลิตระดับใน ระดับต่างๆ
๖. เสริมสร้างขีดความสามารถ ผู้ประกอบการใหม่ และ ผู้ประกอบการเดิม ในการ ผลิตสินค้าที่แข่งขันได้ โดย การสร้างคุณค่าและเน้นการ ตอบสนองความต้องการ ของตลาดในระดับกลางขึ้นไป	๑. สร้างแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ
	๒. เพิ่มขีดความสามารถ ความรู้ ทักษะตามขนาด-ระยะการ เติบโตของธุรกิจ
	๓. การสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ จัดพบปะสังสรรค์ประชุม หรือดูงานร่วมกัน
๗. การขยายการค้าและการ ลงทุนกับพันธมิตรอาเซียน และการแสวงประโยชน์จาก ข้อตกลงการค้าเสรี (FTAs)	๑. ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการค้าและการลงทุนจาก พันธมิตรอาเซียน เพื่อการวิจัย พัฒนา และการถ่ายทอด เทคโนโลยี
	๒. ดำเนินการเจรจาเพื่อแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ทางการค้า ยุทธศาสตร์กับประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศที่มี ข้อตกลงการค้าเสรีร่วมกัน
	๓. การขับเคลื่อนความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน (ASEAN Comprehensive Investment Agreement: ACIA) และการค้าบริการ ภายใต้กรอบความตกลงว่า ด้วยบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services: AFAS)
๘. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ จากระบบการค้า เทคโนโลยี และ สื่อดิจิทัลให้เข้าถึง	๑. ส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต เพื่อการเผยแพร่องค์ความรู้และนำเสนอความก้าวหน้า ของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ	มาตรการเฉพาะ
ผู้บริโภคร และพัฒนา สารสนเทศทางการค้าให้ ทันสมัย	๒. บูรณาการการดำเนินงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องให้สนับสนุนการสร้างสื่อ ดิจิทัลเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๕. การสร้างจุดให้บริการแบบ One Stop Export Service Center	๑. ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจัดตั้งและส่งเสริมการเปิดจุด ให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จในการค้าและการบริการ ด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ๒. การเผยแพร่และนำเสนอให้ผู้บริโภคทั้งในและ ต่างประเทศทราบถึงการให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ ในการติดต่อด้านต่างๆ เกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศในประเทศไทย
๑๐. ทำการปรับปรุงกฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การ ผลิต และการค้ายุทธโศปกรณ์ ที่ล้ำสมัย เพื่อเสริมสร้าง ศักยภาพของอุตสาหกรรม ป้องกันประเทศ	๑. การจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมภาครัฐและเอกชน เพื่อพิจารณาแนวทางในการแก้ไขกฎหมายเสนอต่อ รัฐสภา ๒. ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนำเสนอแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายแก่รัฐสภา
๑๑. ทำการปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับ ที่เป็นอุปสรรคใน การส่งเสริมอุตสาหกรรม ป้องกันประเทศ	๑. กำหนดแนวทางให้ภาครัฐและเอกชนทำการพิจารณา ระเบียบ ข้อบังคับ อันเป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้าง ศักยภาพของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ๒. การประชุมสัมมนาระดับประเทศเพื่อพิสูจน์ทราบ ระเบียบข้อบังคับที่เป็นอุปสรรคต่างๆ
๑๒. การส่งเสริมให้ สถาบันอุดมศึกษาให้ความ สนใจในการผลิต นักวิทยาศาสตร์และนัก เทคโนโลยีเกี่ยวกับ	๑. การทำความเข้าใจกับสถาบันอุดมศึกษาให้ตระหนักถึง ความสำคัญของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่มีต่อ ความมั่นคงแห่งชาติทางด้านการทหารและการเศรษฐกิจ ของไทย ๒. ทำการออกแบบหลักสูตรการศึกษาร่วมกันระหว่าง

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ	มาตรการเฉพาะ
อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	ภาครัฐ ภาคอุตสาหกรรมเอกชน และภาคสถาบันการศึกษา
๑๓. การส่งเสริมความสนใจในการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในกลุ่มเด็กและเยาวชน	<p>๑. การนิเทศก์การศึกษาให้แก่แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาให้เห็นคุณค่าในการศึกษาและการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ</p> <p>๒. การส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเข้าดูกิจการโรงงานยูโทปกรรมของภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่อง</p>
๑๔. การสร้างมาตรฐานยูโทปกรรมของไทยโดยเฉพาะ	๑. ทำการวิจัยสภาวะแวดล้อมในการใช้ยูโทปกรรมของประเทศไทยและออกแบบมาตรฐานยูโทปกรรมเฉพาะที่เหมาะสมกับประเทศไทยอย่างแท้จริง
	๒. การเผยแพร่มาตรฐานยูโทปกรรมของไทยให้เป็นที่รู้จักและยอมรับในกลุ่มมิตรประเทศ รวมทั้งประเทศคู่ค้าต่างๆ
๑๕. การส่งเสริมให้ส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ และองค์การภาคเอกชนให้ความสนใจในการบริโภคผลผลิตจากอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยอย่างกว้างขวาง	<p>๑. การกำหนดให้ส่วนราชการมีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่ผลิตในประเทศไทยเป็นอันดับแรก</p> <p>๒. การจูงใจให้ภาครัฐวิสาหกิจ องค์การภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป บริโภคยูโทปกรรมที่ผลิตในประเทศไทย</p> <p>๓. การใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพในการลดขวางสินค้าจากต่างประเทศมิให้สามารถเพิ่มส่วนแบ่งการตลาดในประเทศไทยได้โดยง่าย</p>
๑๖. ส่งเสริมให้สถาบันการเงินมีการจัดตั้งองค์การเพื่อให้บริการด้านการเงินแก่ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมป้องกัน	<p>๑. ส่งเสริมให้สถาบันการเงินการจัดตั้งหน่วยงานให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการโดยตรง</p> <p>๒. การเชื่อมโยงเครือข่ายฐานข้อมูลกับองค์การเพื่อให้บริการด้านการเงินแก่ผู้ประกอบการ</p>

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ	มาตรการเฉพาะ
ประเทศ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดย่อม	
๑๗. โน้มน้าวให้สถาบันการเงินต่างๆ ให้บริการเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำแก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การโน้มน้าวให้สถาบันการเงินตระหนักถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และให้การสนับสนุนทางการเงินเป็นพิเศษ ๒. การสร้างแนวร่วม โดยการรวมกลุ่มสถาบันการเงินที่ให้ความสำคัญต่ออุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และกำหนดมาตรการจูงใจตอบแทนในรูปแบบต่างๆ
๑๘. การกำกับดูแลธรรมาภิบาลในระบบราชการในกระบวนการจัดซื้อยุทธโปกรณ์	๑. การติดตามและสร้างระบบคุณค่าทางคุณธรรมจริยธรรมในกลุ่มผู้ที่มีหน้าที่พิจารณาและจัดซื้อยุทธโปกรณ์ เพื่อลดการฉ้อราษฎร์บังหลวงและการแสวงหาผลประโยชน์ในการจัดซื้อ
	๒. กำหนดแนวทางในการตรวจสอบและการสร้างความโปร่งใสในการจัดซื้อยุทธโปกรณ์อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ
๑๙. การกำหนดหลักเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับในการจัดซื้อยุทธโปกรณ์ของส่วนราชการต่างๆ ให้เกื้อกูลต่อสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ	๑. การจัดตั้งคณะทำงานการกำหนดนโยบายในการสร้างหลักเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับในการจัดซื้อยุทธโปกรณ์ของส่วนราชการต่างๆ ให้เกื้อกูลต่อสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ
	๒. ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องนำแนวทางในการกำหนดหลักเกณฑ์ที่สร้างไว้แล้วไปดำเนินการปรับใช้ในแต่ละองค์การ
	๓. สร้างดัชนีเพื่อการติดตามและประเมินผลหลักเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับที่กำหนดขึ้น เพื่อให้เกื้อกูลต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอย่างแท้จริง

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ	มาตรการเฉพาะ
๒๐. การกำหนดนโยบายให้ส่วนราชการให้ความสำคัญในกรณีสนับสนุนทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเป็นส่วนหนึ่งนอกเหนือจากการสนับสนุนทุนในด้านต่างๆ	๑. การกำหนดนโยบายในการอุดหนุนทุนวิจัยเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไว้ในส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
	๒. กำหนดกรอบและทิศทางการทุนอุดหนุนการวิจัยอย่างชัดเจน
๒๑. การสร้างเครือข่ายการวิจัยและพัฒนาในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๑. การจัดตั้งชมรมนักวิจัยด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
	๒. การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องในเครือข่ายการวิจัยและพัฒนา
๒๒. การแสวงหาพันธมิตรจากต่างประเทศในการวิจัยและพัฒนาด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศร่วมกัน	๑. การกำหนดแนวทางในการประสานงานและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การวิจัยและพัฒนา การผลิต และการค้ากับพันธมิตรจากต่างประเทศ
	๒. การจัดการประชุมสัมมนา และแลกเปลี่ยนแนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศร่วมกับพันธมิตร ทั้งระดับส่วนราชการและระดับภาคเอกชน
	๓. การสถาปนาเครือข่ายพันธมิตรธุรกิจกับองค์กรต่างประเทศ
๒๓. การส่งเสริมการเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับยุทธโศปกรณ์และอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๑. การสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ
	๒. การจัดการพัฒนาบุคลากรในระดับต่างๆ ให้แก่ผู้ประกอบการ
	๓. การบูรณาการพิพิธภัณฑ์ทหารให้เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อการเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับยุทธโศปกรณ์และอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๒๔. การบูรณาการหน่วย	๑. การกำหนดแนวทางในการจัดทำยุทธศาสตร์ร่วมเพื่อให้

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ	มาตรการเฉพาะ
งานวิจัยและพัฒนาให้มี ทิศทางร่วมกันเพื่อ เสริมสร้างความเข้มแข็งของ อุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศ	<p>การวิจัยและพัฒนาสามารถนำไปใช้ในการสร้างความ เข้มแข็งให้แก่อุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้อย่างมี ประสิทธิภาพ</p> <p>๒. การกำหนดแนวทางในการประเมินผลการดำเนินงาน การบูรณาการหน่วยงานวิจัยและพัฒนาให้มีทิศทาง ร่วมกันเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของอุตสาหกรรม ป้องกันประเทศเพื่อการปรับปรุงแก้ไขนโยบายในลำดับ ต่อไป</p>
๒๕. การส่งเสริมให้ สถาบันการศึกษาระดับ ต่างๆ รวมทั้งผู้ประกอบการ ในการเอกชน จัดตั้งแหล่ง เรียนรู้สาธารณเกี่ยวกับ อุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศที่ผลิตในประเทศไทย	<p>๑. การพัฒนาระบบสหกิจศึกษาให้ครอบคลุมมาถึงภาค อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ</p> <p>๒. จัดการนิเทศก์การเรียนให้นักเรียนในระดับต่างๆ ได้ ตระหนักและให้ความสนใจในการศึกษาสาขาวิชาที่ เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ</p>
๒๖. การสร้างสังคมแห่งการ เรียนรู้ และออกแบบระบบ การจัดการความรู้ด้าน อุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศ	<p>๑. ทำการศึกษาแนวทางที่เหมาะสมเพื่อการสร้างสังคมแห่ง การเรียนรู้ และออกแบบระบบการจัดการความรู้ด้าน อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ</p> <p>๒. ส่งเสริมให้การถ่ายทอดและการแบ่งปันองค์ความรู้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ</p>
๒๗. การจัดทำฐานข้อมูลด้าน อุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศ	<p>๑. กำหนดแนวทางให้แต่ละหน่วยงานดำเนินการจัดทำ ฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒. การเชื่อมโยงฐานข้อมูลของแต่ละองค์กรเข้าด้วยกัน และสามารถถ่ายโอนข้อมูลซึ่งกันและกันได้โดยง่าย</p>
๒๘. การพัฒนาเครือข่าย เทคโนโลยีสารสนเทศด้าน	๑. การกำหนดองค์การเฉพาะที่ภารกิจในการพัฒนาเครือข่าย เทคโนโลยีสารสนเทศด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ	มาตรการเฉพาะ
อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๒. จัดทำเว็บไซต์ร่วมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศทั้งหมด
	๓. การประชาสัมพันธ์เครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์และช่องทางอื่นๆ ในอินเทอร์เน็ต
๒๘. การสร้างคลัสเตอร์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ	๑. การพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าและการสร้างเครือข่ายผู้ผลิตผู้บริโภค และส่วนราชการที่มีหน้าที่กำกับดูแลเข้าเป็นคลัสเตอร์
	๒. การกำหนดโครงการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของคลัสเตอร์ในรากลุ่มอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๓๐. การกำหนดมาตรการจูงใจให้เกิดความเชื่อมโยงในรูปแบบคลัสเตอร์ในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๑. การพิจารณาสีทธิประโยชน์ตอบแทนให้แก่ผู้ที่เข้าร่วมคลัสเตอร์เพื่อสร้างแรงจูงใจ
	๒. การกำหนดแนวทางให้การสนับสนุนคลัสเตอร์จากราชการ
๓๑. การพัฒนาอุตสาหกรรมหลักที่เกี่ยวข้องกับการผลิตยุทธโปกรณ์	๑. ดำเนินมาตรการส่งเสริมเป็นพิเศษในอุตสาหกรรมเหล็ก ซอฟต์แวร์ วัสดุศาสตร์ เคมีภัณฑ์ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมหลักที่สำคัญต่อการผลิตยุทธโปกรณ์
	๒. กำหนดมาตรการในการจัดขบวนการขยายตลาดของอุตสาหกรรมต้นน้ำจากต่างประเทศในประเทศไทย
๓๒. การส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าพื้นฐานโดยการนำมาพัฒนาเป็นยุทธโปกรณ์เพื่อการใช้งานภายในประเทศและเพื่อการส่งออก	๑. การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีความรู้และให้ความสำคัญต่อการเพิ่มคุณค่าของสินค้าพื้นฐาน
	๒. การใช้มาตรการทางภาษีและการเงินการคลัง เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการให้เพิ่มมูลค่าของสินค้าพื้นฐานโดยการนำมาพัฒนาเป็นยุทธโปกรณ์เพื่อการใช้งานภายในประเทศและเพื่อการส่งออก

การพิจารณาส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศประเภทยานยนต์สงคราม

จากการทบทวนวรรณกรรมและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าปัญหาใหญ่ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย คือ การขาดการพัฒนาอุตสาหกรรมต้นน้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตเหล็กกล้าคุณภาพสูง และเทคโนโลยีทางด้านวัสดุศาสตร์ แต่ข้อได้เปรียบของอุตสาหกรรมไทยในขณะนี้คือ การมีองค์ความรู้ทางด้านยานยนต์ต่อเนื่องกันมาเป็นเวลานาน และประเทศไทยเคยได้ชื่อว่าเป็น “ดีทรอยต์แห่งเอเชีย” เนื่องจากเป็นผู้ผลิตรถยนต์ประเภทต่างๆ เพื่อการส่งออกในระดับแนวหน้าของทวีปเอเชีย (สุรพงษ์ ไพสิฐพัฒนพงษ์. ๒๕๕๑) แม้ในปัจจุบันที่มีวิกฤตการณ์ทางด้านเศรษฐกิจเกิดขึ้นเป็นระยะๆ แต่ความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพด้านการผลิตยานยนต์ของไทยยังคงได้รับความไว้วางใจจากต่างประเทศ โดยสำนักข่าวเอพี ได้รายงานว่า จุดเด่นของอุตสาหกรรมยานยนต์ของไทยก็คือ (AFP News. ๒๐๑๔)

“...มีการลงทุนก้อนใหญ่ของค่ายรถญี่ปุ่นตลอดจนถึงฟอร์ดแห่งอเมริกา ที่ส่งให้ไทยกลายเป็นดีทรอยต์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และนำหน้าอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นคู่แข่งอันดับรองลงมาหลายช่วงตัว...”

เมื่อทำการศึกษาสภาพแวดล้อมทางด้านอุตสาหกรรมรถยนต์ไทย พบว่า มีสภาพแวดล้อมดังต่อไปนี้ (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, ๒๐๑๐)

จุดเด่น

๑. อุตสาหกรรมรถยนต์ไทยมีผู้ประกอบการรายใหญ่ เช่น โตโยต้า อิซูซุ รวมถึงผู้ผลิตจากประเทศยุโรป เช่น กลุ่มเจนเนอรัลมอเตอร์ (GM Group) ฟอร์ด บีเอ็มดับเบิลยู เป็นต้น มาสร้างฐานการผลิตในประเทศไทย เพื่อผลิตจำหน่ายในประเทศและเพื่อการส่งออก

๒. ประเทศไทยมีกำลังการผลิตสูงกว่าปริมาณความต้องการภายในประเทศ จึงสามารถเพิ่มปริมาณการผลิตให้เพียงพอกับการส่งออกได้

๓. รัฐบาลมีนโยบายดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศให้เข้ามา ลงทุนในอุตสาหกรรมสนับสนุนมากขึ้น ทำให้เกิดการรวมศูนย์ (Cluster System) ในอุตสาหกรรมรถยนต์ที่ชัดเจนและเข้มแข็ง

๔. ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบด้านที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ โดยเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคอาเซียน อินโดจีน รวมถึงเชื่อมโยงกับเอเชียได้ด้วย จึงเหมาะสมที่จะตั้งเป็นศูนย์กลางการผลิตและส่งออกของภูมิภาคนี้

จุดด้อย

๑. ประเทศไทยยังไม่มีเทคโนโลยีในการผลิต และ/หรือการออกแบบรถยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ฯ เป็นของตนเอง อันเป็นผลมาจากขาดการถ่ายทอดเทคโนโลยีของนักลงทุนในต่างประเทศ

๒. ประเทศไทยยังให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้วไม่มากเพียงพอ ซึ่งไม่เพียงแต่ในอุตสาหกรรมรถยนต์เท่านั้น ยังรวมถึงอุตสาหกรรมอื่น ๆ ด้วย

๓. ประเทศไทยขาดแคลนบุคลากรระดับสูงในด้านการผลิตและการออกแบบในอุตสาหกรรมรถยนต์ รวมถึงชิ้นส่วนฯ

๔. มูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมรถยนต์ และชิ้นส่วนฯ ในประเทศไทยยังอยู่ในระดับต่ำ

โอกาส

๑. ความร่วมมือในโครงการ AICO (Asean Industrial Cooperation) และ AFTA (Asean Free Trade Area) ทำให้อุตสาหกรรมรถยนต์และชิ้นส่วนฯ มีตลาดกว้างขึ้นและมีโอกาสในการขยายตัวมากขึ้น

๒. รัฐบาลพร้อมให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมรถยนต์และชิ้นส่วนฯ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับไปสู่ศูนย์กลางการผลิตและส่งออกรถยนต์ของอาเซียน

อุปสรรค

๑. ผู้ประกอบรถยนต์และผู้ผลิตชิ้นส่วนฯ ประเภท First Tier เกือบทั้งหมดเป็นการลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งถูกควบคุมนโยบายต่าง ๆ จากบริษัทแม่ในต่างประเทศ จึงมีความยืดหยุ่นต่ำสามารถกำหนดอำนาจการต่อรองได้ โดยเฉพาะการหิบบกประเด็นด้านการย้ายฐานการผลิตออกจากประเทศไทย เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีขีดความสามารถในการแข่งขันในอุตสาหกรรมนี้อย่างเพียงพอ

๒. ประเทศไทยมีคู่แข่งสำคัญในภูมิภาคเอเชีย เช่น จีน ที่ต่างต้องการเม็ดเงินการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อการลงทุนใน อุตสาหกรรมรถยนต์และชิ้นส่วนฯ

กองทัพไทยได้ให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมผลิตยานรบมาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๐ โดยกำหนดแผนพัฒนากองทัพ ให้โอนหน่วยงานจากเหล่าทัพต่างๆ ที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ มาขึ้นกับศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงาน ทหารพร้อมทั้งปรับปรุง แก๊ซ หรือออก กฤทธิ์เบี๊ยะบ ข้อบังคับกลาโหมเพื่อให้สอดคล้องกับการบริหาร และได้พิจารณาให้ บริษัท ธนบุรี ประกอบรถยนต์ จำกัด ทำการผลิตรถจีพขนาด ๒.๕ ตัน ยี่ห้อชั้นของ ที่บริษัทธนบุรีฯ ชื่อลิขสิทธิ์มาจากเกาหลีใต้ ผลิตป้อนเหล่าทัพไทยมีเป้าหมายจำนวน ๔,๐๐๐ คันในห้วงเวลา ๑๑ ปีโดยจะขายให้ กองทัพไทยคันละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท เป็นการร่วมมือของกองทัพไทยกับบริษัทธนบุรีประกอบรถยนต์ ที่ สร้างโรงงานขึ้นมาใหม่โดย บก.ทหารสูงสุด ร่วมถือหุ้นและจัดตั้งคณะกรรมการบริหารร่วมกัน โดย ตั้งขึ้นมาเป็นบริษัทใหม่มีโรงงานผลิตที่ จ.สมุทรปราการ นอกจากนี้ยังจะผลิตจำหน่ายไปยัง ต่างประเทศอีกด้วย โดยได้กำหนดราคาขายคันละ ๑.๖ ล้านบาท ประเทศที่สั่งซื้อแล้วคือ บรูไน และ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (สำนักพิมพ์เส้นทางเศรษฐกิจ, ๒๕๕๒) แต่เนื่องจากในปัจจุบัน นโยบายในการ ส่งเสริมการผลิตยานยนต์ภายในประเทศมีการเปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและ นโยบายของผู้บริหารระดับสูง จึงขาดความต่อเนื่องของนโยบาย ส่งผลให้การแปลงนโยบายไปสู่การ ปฏิบัติขาดประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ข้อเสนอในการกำหนดนโยบายเพื่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมผลิตยานยนต์สงครามเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ

อุตสาหกรรมยานยนต์ของไทยได้มีพัฒนาการมากกว่า ๕๐ ปี และเติบโตจนกระทั่งเป็น อุตสาหกรรมที่สำคัญอุตสาหกรรมหนึ่งของประเทศ เป็นที่ชัดเจนว่าในช่วงที่ผ่านมา ได้มีส่วนช่วยใน การพัฒนาประเทศด้วย ปัจจุบันประเทศไทยประสบความสำเร็จสู่เป้าหมายการเป็นฐานการผลิตที่ สำคัญของภูมิภาคเอเชียและมีผู้ผลิตชิ้นส่วนที่มีความสามารถในการแข่งขันตามวิสัยทัศน์แผนแม่บท อุตสาหกรรมยานยนต์ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ โดยเป็นฐานการผลิตรถปิกอัพอันดับ ๑ ของโลก และยังเป็น ฐานการผลิตรถยนต์นั่ง มีผู้ผลิตชิ้นส่วนที่มีประสิทธิภาพและการพัฒนาในการผลิตมายาวนานกว่า ๕๐ ปีอย่างไรก็ดี ในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา การขยายตัวและพัฒนาอย่างรวดเร็วของประเทศจีน อินเดีย และ อินโดนีเซีย ตลอดจนนโยบายของหลายประเทศที่เน้นการส่งเสริมการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศใน อุตสาหกรรมการผลิตรถยนต์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย

ได้หวั่น จิน เป็นต้น ประกอบกับประเทศไทยต้องประสบกับปัญหาอุทกภัยที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการลงทุน รวมถึงผลจากความร่วมมือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนั้น การกำหนดนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ที่มีทิศทางที่ชัดเจน มีความสอดคล้องระหว่างนโยบายของหน่วยงานต่าง ๆ การเร่งสร้างความเชื่อมั่นในการลงทุนด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาจากภัยธรรมชาติอย่างเป็นระบบ การสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่ดีเพื่อเตรียมรองรับแนวโน้มเทคโนโลยียานยนต์ในอนาคตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและเป็นเทคโนโลยีขั้นสูง สนับสนุนและส่งเสริมการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันที่สำคัญในด้านบุคลากร การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาให้เกิดผลิตภาพเพิ่มอย่างต่อเนื่อง การยกระดับความสามารถด้านมาตรฐานของประเทศ ทั้งหมดนี้ล้วนแล้วแต่เป็นประเด็นสำคัญที่จะช่วยรักษาและขยายการเป็นฐานการผลิตยานยนต์ของประเทศไทยใน ๑๐ ปีข้างหน้า

เป็นที่ชัดเจนว่า อุตสาหกรรมยานยนต์ เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักในสร้างความเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ สามารถสร้างมูลค่าการส่งออกทั่วโลกสูงเป็นอันดับหนึ่งของประเทศมากกว่า ๔ แสนล้านบาท มีอัตราการขยายตัวการส่งออกเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๓๐ ต่อปี และมีห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) ยาวและต่อเนื่อง ตั้งแต่วัตถุดิบตั้งต้นของชิ้นส่วนอย่างเช่น อุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้าปิโตรเคมี ผลิตภัณฑ์พลาสติก ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ยาง และอุตสาหกรรมสนับสนุน อย่างเช่นอุตสาหกรรมแม่พิมพ์ สำหรับใช้เป็นส่วนประกอบของการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ และมีผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์จำนวนไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ราย ในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมยานยนต์ไทยให้สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีการคาดการณ์ว่าในปีนี้ (พ.ศ.๒๕๕๘) ที่มีการเปิดตัวสู่การค้าแบบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ประเทศไทยจะมีการผลิตรถยนต์เพิ่มขึ้นเป็น ๓ ล้านคัน อย่างไรก็ตาม หากการผลิตรถยนต์เหล่านั้นเป็นเพียงการนำเข้าชิ้นส่วนมาประกอบ ก็จะไม่เป็นการสร้างมูลค่าในประเทศที่จะมีผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง ดังนั้น ประเด็นสำคัญของอุตสาหกรรมนี้ของประเทศไทย คือ การมีผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ที่มีความแข็งแกร่ง ในการเป็นรากฐานความสามารถในการแข่งขันที่ยั่งยืนของประเทศ อย่างไรก็ตาม ในสภาวะการแข่งขันของโลกที่เข้มข้นขึ้น ผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ของประเทศจะต้องมีความสามารถบริหารจัดการต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ตั้งแต่สภาวะเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อม รวมถึงความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี เพื่อเตรียมตัวสำหรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทยในอีก ๓ ปีข้างหน้าและในอนาคตข้างหน้า ด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพและผลิตภาพ(Productivity) การพัฒนาเทคโนโลยีใน

กระบวนการผลิตที่สะอาดเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Greenmanufacturing) การเชื่อมโยงระหว่างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคการศึกษา และเครือข่ายผู้ประกอบการในห่วงโซ่อุปทานในอุตสาหกรรมยานยนต์ (Cluster/Networking) ทั้งทางด้านความรู้ความสามารถ สร้างเสริมประสบการณ์ ให้สามารถบริหารต้นทุนให้ลดลง การบุกเบิกตลาดร่วมกันที่มีความหลากหลายของสินค้าและตรงตามความต้องการของลูกค้า การวิจัยและพัฒนาาร่วมกันให้เกิดนวัตกรรมที่ต่อยอดองค์ความรู้ในการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง ทำให้เปิดกว้างทางการค้าให้มีการแข่งขัน และกระตุ้นให้ธุรกิจต้องปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพของตนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถอยู่รอดและแข่งขันได้ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกภาคส่วนต้องให้ร่วมกันการเร่งปรับปรุงและพัฒนาให้ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์ สามารถเป็นฐานการผลิตยานยนต์ของอาเซียนและของโลกต่อไปตามวิสัยทัศน์และเป้าหมายของแผนแม่บทอุตสาหกรรมยานยนต์ และเมื่ออุตสาหกรรมยานยนต์ในภาคพาณิชย์มีความเข้มแข็งแล้ว อุตสาหกรรมการสร้างยานยนต์สงคราม ทั้งรถยนต์บรรทุก รถยนต์หุ้มเกราะ และรถถัง ย่อมสามารถดำเนินการได้โดยสะดวก เนื่องจากการมีพื้นฐานทางอุตสาหกรรมที่เข้มแข็งรองรับอยู่แล้ว

ประเด็นสำคัญในการกำหนดนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ให้มีประสิทธิภาพ คือ การมีทิศทางที่ชัดเจน มีความสอดคล้องระหว่างนโยบายของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง การเร่งสร้างความเชื่อมั่นในการลงทุน การสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่ดีเพื่อเตรียมรองรับแนวโน้มเทคโนโลยียานยนต์ในอนาคตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและเป็นเทคโนโลยีขั้นสูง สนับสนุนและส่งเสริมการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันที่สำคัญในด้านบุคลากร การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาให้เกิดผลิตภาพเพิ่มอย่างต่อเนื่อง การยกระดับความสามารถด้านมาตรฐานของประเทศ ทั้งหมดนี้ล้วนแล้วแต่เป็นประเด็นสำคัญที่จะช่วยรักษาและขยายการเป็นฐานการผลิตยานยนต์ของประเทศไทยในอนาคตได้

จากสถานการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัย จึงได้พิจารณาเสนอกลยุทธ์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในด้านการผลิตยานรบ ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ที่ ๑ การเพิ่มผลิตภาพ ด้วยการพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ไทยให้เป็นลีนซัพพลายเชน (Lean supply chain) ทั้งอุตสาหกรรม รวมถึงการเชื่อมโยงตลอดห่วงโซ่อุปทานในระบบการผลิต โดยมีการเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขัน ทำให้อุตสาหกรรมยานยนต์ไทยมีความสามารถในการแข่งขันระดับสูงอย่างแท้จริง

กลยุทธ์ที่ ๒ การขยายตลาด ทั้งตลาดในประเทศและตลาดอาเซียน ด้วยการพัฒนารถยนต์นั่งขนาดเล็ก ในขณะที่เดียวกันต้องรักษาการเป็นฐานการผลิตรถปิกอัพ รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ช่วยให้การคมนาคมขนส่งมีประสิทธิภาพมากขึ้น

กลยุทธ์ที่ ๓ การพัฒนาเทคโนโลยีการออกแบบและด้านวิศวกรรม เพื่อเป็นรากฐานของการแข่งขันและการสร้างคุณค่า (Value creation) อย่างยั่งยืนอย่างเป็นระบบ โดยมีแผนที่นำทางเทคโนโลยี(Technology roadmap) เป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยให้เกิดโครงการวิจัย พัฒนา และการทดสอบร่วมกัน

กลยุทธ์ที่ ๔ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้วยการพัฒนาบุคลากรในทุกระดับ ทั้งในด้านการบริหารและการผลิตทั้งอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่สร้างความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาในระบบ และระบบการฝึกอบรมที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมกลยุทธ์ที่ ๕ การส่งเสริมการลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมการขยายตัวของอุตสาหกรรม รวมถึงการเชื่อมโยงการเชื่อมโยงไปสู่ระดับนานาชาติ

บทที่ ๕

สรุป และข้อเสนอแนะ

สรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสถานการณ์ของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและแนวโน้มในการเติบโตในอนาคต เพื่อศึกษาปัจจัยเกื้อกูลและปัจจัยอุปสรรคในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อความมั่นคงแห่งชาติด้านการทหาร โดยออกแบบให้ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ เป็นวิธีการหลัก ดังนั้น รายละเอียดส่วนใหญ่จะได้รับจากการทบทวนวรรณกรรม และการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มเป้าหมาย เพื่อทำการศึกษาถึงทฤษฎี หลักการ และแนวความคิดเกี่ยวกับการตลาดและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

ผลของการวิจัย พบว่า ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน หรือการเพิ่มศักยภาพของประเทศนั้น ปรากฏว่า ปัจจัยที่กำหนดขีดความสามารถในการแข่งขันที่สำคัญ คือ ผลผลิตหรือประสิทธิภาพการผลิต (Productivity) ซึ่งวัดจากมูลค่าเพิ่มของสินค้าและบริการที่ผลิตได้เทียบกับปริมาณปัจจัยการผลิต (ทรัพยากรมนุษย์ เงินทุน และทรัพยากรธรรมชาติและอื่นๆ) ที่ใช้ไปหนึ่งหน่วย ดังนั้น ผลผลิตของประเทศจึงขึ้นอยู่กับทั้งราคาของสินค้าและบริการที่ประเทศจะขายได้ และประสิทธิภาพในการใช้ปัจจัยการผลิตตามแนวคิดของ Prof. Porter บริษัทในประเทศเป็นผู้แข่งขันไม่ใช่ประเทศ แต่ประเทศจะแข่งขันเพื่อสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการแข่งขันของบริษัท และหากบริษัทในประเทศมีผลิตภาพสูงก็จะสามารถแข่งขันได้ ประเทศนั้นจะมีความสามารถในการแข่งขันตามมา

สำหรับนโยบายของรัฐบาลชุดปัจจุบันในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ได้กำหนดไว้ว่า จะทำการพัฒนากิจการป้องกันอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยบูรณาการขีดความสามารถของภาครัฐและเอกชน รวมทั้งใช้ประโยชน์จากความร่วมมือในกลุ่มประเทศอาเซียน เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ พัฒนากิจการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการป้องกันประเทศให้ทัดเทียมกับประเทศในภูมิภาค สามารถสนับสนุนการพึ่งพาตนเองของอุตสาหกรรม

ป้องกันประเทศ โดยร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้ง พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และกิจการอวกาศ โดยเน้นให้เกิดการบูรณาการ ความเป็นมาตรฐาน และความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารภายในกระทรวงกลาโหม โดยกระทรวงกลาโหมได้มอบภารกิจให้ ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร เป็นหน่วยรับผิดชอบในการส่งเสริมและดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร

ความสำคัญของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศนั้น เป็นทั้งทางเศรษฐกิจและทางการเมือง เหตุทางการเมืองที่มักจะถูกกล่าวอ้างเสมอ ก็คือ เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงและความเป็นอิสระ เพราะในยามวิกฤตินั้น การรื้อรับอาวุธจากประเทศผู้ส่งออกเดิมจะเป็นการเสี่ยงเกินไป เพราะประเทศผู้ส่งอาวุธให้อาจถูกแรงกดดันทางการเมืองให้ยุติการส่งอาวุธสนับสนุนในพื้นที่ที่มีความขัดแย้งได้ ดังนั้น การก่อตั้งอุตสาหกรรมการผลิตอาวุธของตนเอง จะทำให้ประเทศเป็นอิสระลดปัญหาการพึ่งพาทั้งอาวุธและอะไหล่จากประเทศผู้ส่งให้เดิมได้ เช่น กรณีของอิสราเอลและอัฟริกาใต้ เป็นต้น ส่วนเหตุผลในทางเศรษฐกิจ ก็คือ เพื่อการลดดุลทางการค้า เพราะการส่งอาวุธเข้าประเทศในแต่ละปีมีมูลค่าสูงขึ้น การผลิตใช้เองภายในประเทศจะเป็นการลดภาระในส่วนนี้ และนอกจากนี้ ยังก่อให้เกิดการว่าจ้างงานและการก่อให้เกิดแรงงานที่มีฝีมือภายในประเทศอันส่งเสริมต่อการทำให้เป็นอุตสาหกรรมในอีกทางหนึ่งด้วย ซึ่งในส่วนของประเทศไทยนั้น ได้ทำการผลิตอาวุธยุทธโปกรณ์ด้วยตนเองมาเป็นระยะเวลายาวนาน โดยสำหรับส่วนราชการต่างๆ นั้นในช่วงแรกได้รับความช่วยเหลือจากสหรัฐอเมริกา

จากการตรวจสอบสถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้ทำการประเมินยุทธศาสตร์เพื่อแสวงหาแนวทางในการเสริมสร้างศักยภาพของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ดังต่อไปนี้

๑. ผลประโยชน์แห่งชาติ คือ ศักยภาพของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอย่างยั่งยืน
๒. วัตถุประสงค์มูลฐาน ประกอบด้วย
  - ๒.๑ เพื่อการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
  - ๒.๒ เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพในการแข่งขัน
  - ๒.๓ เพื่อการพัฒนานวัตกรรม
  - ๒.๔ เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๓. วัตถุประสงค์เฉพาะ
  - ๓.๑ เพื่อการส่งเสริมปัจจัยการผลิตให้มีต้นทุนต่ำ

๓.๒ เพื่อการลดการควบคุมจากรัฐบาลและเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้ประกอบการภาคเอกชน

๓.๓ เพื่อการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

๓.๔ เพื่อการแก้ไข ปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เป็นอุปสรรคในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๓.๕ เพื่อการพัฒนากระบวนการศึกษาขั้นสูงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ รวมทั้ง การฝึกอบรมทักษะของบุคลากรในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๓.๖ เพื่อการพัฒนาตลาดรองรับภายในประเทศ

๓.๗ เพื่อการสร้างแหล่งสนับสนุนทางการเงิน

๓.๘ เพื่อการสร้างบรรยากาศในการแข่งขันที่โปร่งใสและเป็นธรรม

๓.๙ เพื่อการสร้างระบบสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา

๓.๑๐ เพื่อจัดระบบการบริหารงานวิจัยและพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพสูง

๓.๑๑ เพื่อจัดสร้างแหล่งเรียนรู้สาธารณะเพื่อการแพร่กระจายองค์ความรู้ด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๓.๑๒ เพื่อการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๓.๑๓ เพื่อการพัฒนาเครือข่ายอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในรูปแบบคลัสเตอร์

๓.๑๔ เพื่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมพื้นฐานทั้งดินน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

๔. จากวัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาติในข้อ ๓. นำมากำหนดเป็นนโยบายความมั่นคงแห่งชาติได้ ดังต่อไปนี้

๔.๑ การใช้มาตรการทางภาษีในการส่งเสริมการเติบโตของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๔.๒ การส่งเสริมระบบโลจิสติกส์ของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศครบวงจร

๔.๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคเอกชนผ่านสมาคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

๔.๔ การส่งเสริมการรวมกลุ่มและความร่วมมือของผู้ประกอบการภาคเอกชน

๔.๕ การส่งเสริมศักยภาพของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก

๔.๖ เสริมสร้างขีดความสามารถผู้ประกอบการใหม่ และผู้ประกอบการเดิม ในการผลิตสินค้าที่แข่งขันได้ โดยการสร้างคุณค่าและเน้นการตอบสนองความต้องการของตลาดในระดับกลางขึ้นไป

๔.๗ การขยายการค้าและการลงทุนกับพันธมิตรอาเซียน และการแสวงประโยชน์จากข้อตกลงการค้าเสรี (FTAs)

๔.๘ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากระบบการค้า เทคโนโลยี และสื่อดิจิทัลให้เข้าถึงผู้บริโภค และพัฒนาสารสนเทศทางการค้าให้ทันสมัย

๔.๙ การสร้างจุดให้บริการแบบ One Stop Export Service Center

๔.๑๐ ทำการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การผลิต และการค้า ยุทธูปกรณ์ที่ล้ำสมัย เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๔.๑๑ ทำการปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับ ที่เป็นอุปสรรคในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๔.๑๒ การส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาให้ความสนใจในการผลิตนักวิทยาศาสตร์ และนักเทคโนโลยีเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๔.๑๓ การส่งเสริมความสนใจในการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในกลุ่มเด็กและเยาวชน

๔.๑๔ การสร้างมาตรฐานยุทธูปกรณ์ของไทย

๔.๑๕ การส่งเสริมให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การภาคเอกชนให้ความสนใจในการบริโภคผลผลิตจากอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยอย่างกว้างขวาง

๔.๑๖ ส่งเสริมให้สถาบันการเงินมีการจัดตั้งองค์การเพื่อให้คำปรึกษาด้านการเงินแก่ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดย่อม

๔.๑๗ โน้มน้าวให้สถาบันการเงินต่างๆ ให้บริการเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำแก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๔.๑๘ การกำกับดูแลธรรมาภิบาลในระบบราชการในกระบวนการจัดซื้อยุทธูปกรณ์

๔.๑๙ การกำหนดหลักเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับในการจัดซื้อยุทธูปกรณ์ของส่วนราชการต่างๆ ให้เกื้อกูลต่อสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ

๔.๒๐ การกำหนดนโยบายให้ส่วนราชการให้ความสำคัญในการสนับสนุนเงินทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเป็นส่วนหนึ่งนอกเหนือจากการสนับสนุนทุนในด้านต่างๆ

๔.๒๑ การสร้างเครือข่ายการวิจัยและพัฒนาในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๔.๒๒ การแสวงหาพันธมิตรจากต่างประเทศในการวิจัยและพัฒนาด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศร่วมกัน

๔.๒๓ การส่งเสริมการเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับยุทธโธปกรณ์และอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๔.๒๔ การบูรณาการหน่วยงานวิจัยและพัฒนาให้มีทิศทางร่วมกันเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๔.๒๕ การส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาระดับต่างๆ รวมทั้งผู้ประกอบการในการเอกชน จัดตั้งแหล่งเรียนรู้สาธารณะเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่ผลิตในประเทศไทย

๔.๒๖ การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และออกแบบระบบการจัดการความรู้ด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๔.๒๗ การจัดทำฐานข้อมูลด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๔.๒๘ การพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๔.๒๙ การสร้างคลัสเตอร์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศในภูมิภาคต่างๆ ประเทศ

๔.๓๐ การพัฒนาอุตสาหกรรมหลักที่เกี่ยวข้องกับการผลิตยุทธโธปกรณ์

๔.๓๑ การส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าพื้นฐาน โดยการนำมาพัฒนาเป็นยุทธโธปกรณ์เพื่อการใช้งานภายในประเทศและเพื่อการส่งออก

๕. จากนโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่กำหนดไว้นี้ นำมาสร้างเป็นมาตรการเฉพาะได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๕-๑ มาตรการเฉพาะของนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ	มาตรการเฉพาะ
๑. การใช้มาตรการทางภาษีในการส่งเสริมการเติบโตของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๑. การสร้างแรงจูงใจทางด้านสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับผู้ประกอบการ
	๒. พิจารณาอัตราพิกัดภาษีวัตถุดิบและการผลิตยุทธโปกรณ์ในอัตราพิเศษ
๒. การส่งเสริมระบบโลจิสติกส์ของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศครบวงจร	๑. การพัฒนาปัจจัยพื้นฐานของระบบการขนส่งทางบก ทางเรือ ทางอากาศ ทางราง และทางท่อให้มีประสิทธิภาพรองรับการขนส่งผลผลิตของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
	๒. เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการโซ่อุปทานเพื่อขยายโอกาสและศักยภาพในการเก็บเกี่ยวมูลค่าเพิ่มจากโซ่อุปทาน
	๓. การยกระดับประสิทธิภาพระบบอำนวยความสะดวกทางการค้า
๓. เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคเอกชนผ่านสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและสมาคมหอการค้าไทย	๑. การส่งเสริมให้สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมหอการค้าไทย กำหนดกลุ่มอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไว้เป็นสายงานหลัก
	๒. จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา เพื่อชักจูงให้ผู้ประกอบการหันมาให้ความสนใจในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพิ่มมากขึ้น
๔. การส่งเสริมการรวมกลุ่มและความร่วมมือของผู้ประกอบการภาคเอกชน	๑. ส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศโดยทางราชการมีส่วนร่วม
	๒. ภาครัฐทำหน้าที่เป็นแกนในการจัดตั้งกลุ่มสมาชิกในเครือข่ายอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืน

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ	มาตรการเฉพาะ
๕. การส่งเสริมศักยภาพของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก	๑. การส่งเสริมการจัดทำแผนการส่งออกสินค้าทั้งในและต่างประเทศ
	๒. การจัดตั้งโครงการพัฒนาและบ่มเพาะผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศตามแนวเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy)
	๓. การเสริมสร้างศักยภาพของผู้บริหารการผลิตในระดับต่างๆ
๖. เสริมสร้างขีดความสามารถผู้ประกอบการใหม่ และผู้ประกอบการเดิม ในการผลิตสินค้าที่แข่งขันได้ โดยการสร้างคุณค่าและเน้นการตอบสนองความต้องการของตลาดในระดับกลางขึ้นไป	๑. สร้างแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ
	๒. เพิ่มขีดความสามารถ ความรู้ ทักษะตามขนาด-ระยะการเติบโตของธุรกิจ
	๓. การสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ จัดพบปะสังสรรค์ประชุมหรือดูงานร่วมกัน
๗. การขยายการค้าและการลงทุนกับพันธมิตรอาเซียน และการแสวงประโยชน์จากข้อตกลงการค้าเสรี (FTAs)	๑. ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการค้าและการลงทุนจากพันธมิตรอาเซียน เพื่อการวิจัย พัฒนา และการถ่ายทอดเทคโนโลยี
	๒. ดำเนินการเจรจาเพื่อแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ทางการค้า ยุทธูปกรณ์กับประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศที่มีข้อตกลงการค้าเสรีร่วมกัน
	๓. การขับเคลื่อนความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน (ASEAN Comprehensive Investment Agreement: ACIA) และการค้าบริการ ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services: AFAS)

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ	มาตรการเฉพาะ
๘. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากระบบการค้า เทคโนโลยี และสื่อ ดิจิทัลให้เข้าถึงผู้บริโภค และพัฒนาสารสนเทศทางการค้าให้ทันสมัย	<p>๑. ส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตเพื่อการเผยแพร่องค์ความรู้และนำเสนอความก้าวหน้าของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ</p> <p>๒. บูรณาการการดำเนินงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องให้สนับสนุนการสร้างสื่อ ดิจิทัลเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ</p>
๘. การสร้างจุดให้บริการแบบ One Stop Export Service Center	<p>๑. ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจัดตั้งและส่งเสริมการเปิดจุดให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จในการค้าและการบริการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ</p> <p>๒. การเผยแพร่และนำเสนอให้ผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศทราบถึงการให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จในการติดต่อด้านต่างๆ เกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในประเทศไทย</p>
๑๐. ทำการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การผลิต และการค้ายุทธภัณฑ์ที่ล้ำสมัย เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	<p>๑. การจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมภาครัฐและเอกชน เพื่อพิจารณาแนวทางในการแก้ไขกฎหมายเสนอต่อรัฐสภา</p> <p>๒. ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนำเสนอแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายแก่รัฐสภา</p>
๑๑. ทำการปรับปรุงระเบียบข้อบังคับ ที่เป็นอุปสรรคในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	<p>๑. กำหนดแนวทางให้ภาครัฐและเอกชนทำการพิจารณา ระเบียบ ข้อบังคับ อันเป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างศักยภาพของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ</p> <p>๒. การประชุมสัมมนาในระดับประเทศเพื่อพิสูจน์ทราบ ระเบียบข้อบังคับที่เป็นอุปสรรคต่างๆ</p>
๑๒. การส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาให้ความสนใจในการผลิตนักวิทยาศาสตร์และนัก	๑. การทำความเข้าใจกับสถาบันอุดมศึกษาให้ตระหนักถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่มีต่อความมั่นคงแห่งชาติทางด้านการทหารและการเศรษฐกิจ

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ	มาตรการเฉพาะ
เทคโนโลยีเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	<p data-bbox="762 450 858 483">ของไทย</p> <p data-bbox="715 506 1382 651">๒. ทำการออกแบบหลักสูตรการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคอุตสาหกรรมเอกชน และภาคสถาบันการศึกษา</p>
๑๓. การส่งเสริมความสนใจในการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในกลุ่มเด็กและเยาวชน	<p data-bbox="715 674 1382 819">๑. การนิเทศก์การศึกษาให้แก่แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาให้เห็นคุณค่าในการศึกษาและการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ</p> <p data-bbox="715 842 1382 931">๒. การส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเข้าดูกิจการโรงงานยุทธภัณฑ์ของภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่อง</p>
๑๔. การสร้างมาตรฐานยุทธภัณฑ์ของไทยโดยเฉพาะ	<p data-bbox="715 954 1382 1099">๑. ทำการวิจัยสภาวะแวดล้อมในการใช้ยุทธภัณฑ์ของประเทศไทยและออกแบบมาตรฐานยุทธภัณฑ์เฉพาะที่เหมาะสมกับประเทศไทยอย่างแท้จริง</p> <p data-bbox="715 1122 1382 1267">๒. การเผยแพร่มาตรฐานยุทธภัณฑ์ของไทยให้เป็นที่รู้จักและยอมรับในกลุ่มมิตรประเทศ รวมทั้งประเทศคู่ค้าต่างๆ</p>
๑๕. การส่งเสริมให้ส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ และองค์การภาคเอกชนให้ความสนใจในการบริโภคผลผลิตจากอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยอย่างกว้างขวาง	<p data-bbox="715 1290 1382 1435">๑. การกำหนดให้ส่วนราชการมีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่ผลิตในประเทศไทยเป็นอันดับแรก</p> <p data-bbox="715 1458 1382 1603">๒. การจูงใจให้ภาครัฐวิสาหกิจ องค์การภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป บริโภคยุทธภัณฑ์ที่ผลิตในประเทศไทย</p> <p data-bbox="715 1626 1382 1771">๓. การใช้มาตรการที่มิใช่ภาษีในการจัดวางสินค้าจากต่างประเทศมิให้สามารถเพิ่มส่วนแบ่งการตลาดในประเทศไทยได้โดยง่าย</p>
๑๖. ส่งเสริมให้สถาบันการเงินมีการจัดตั้งองค์การเพื่อการค้าบริการ	๑. ส่งเสริมให้สถาบันการเงินการจัดตั้งหน่วยงานให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการโดยตรง

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ	มาตรการเฉพาะ
ด้านการเงินแก่ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดย่อม	๒. การเชื่อมโยงเครือข่ายฐานข้อมูลกับองค์การเพื่อให้คำปรึกษาด้านการเงินแก่ผู้ประกอบการ
๑๗. โน้มน้าวให้สถาบันการเงินต่างๆ ให้บริการเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำแก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	<p>๑. การโน้มน้าวให้สถาบันการเงินตระหนักถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และให้การสนับสนุนทางการเงินเป็นกรณีพิเศษ</p> <p>๒. การสร้างแนวร่วมโดยการรวมกลุ่มสถาบันการเงินที่ให้ความสำคัญต่ออุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และกำหนดมาตรการจูงใจตอบแทนในรูปแบบต่างๆ</p>
๑๘. การกำกับดูแลธรรมาภิบาลในระบบราชการในกระบวนการจัดซื้อยุทธโปกรณ์	<p>๑. การติดตามและสร้างระบบคุณค่าทางคุณธรรมจริยธรรมในกลุ่มผู้ที่มีหน้าที่พิจารณาและจัดซื้อยุทธโปกรณ์ เพื่อลดการฉ้อราษฎร์บังหลวงและการแสวงหาผลประโยชน์ในการจัดซื้อ</p> <p>๒. กำหนดแนวทางในการตรวจสอบและการสร้างความโปร่งใสในการจัดซื้อยุทธโปกรณ์อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ</p>
๑๙. การกำหนดหลักเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับในการจัดซื้อยุทธโปกรณ์ของส่วนราชการต่างๆ ให้เกื้อกูลต่อสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ	<p>๑. การจัดตั้งคณะกรรมการกำหนดนโยบายในการสร้างหลักเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับในการจัดซื้อยุทธโปกรณ์ของส่วนราชการต่างๆ ให้เกื้อกูลต่อสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ</p> <p>๒. ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องนำแนวทางในการกำหนดหลักเกณฑ์ที่สร้างไว้แล้วไปดำเนินการปรับใช้ในแต่ละองค์การ</p> <p>๓. สร้างดัชนีเพื่อการติดตามและประเมินผลหลักเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับที่กำหนดขึ้น เพื่อให้เกื้อกูลต่อการ</p>

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ	มาตรการเฉพาะ
	ส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอย่างแท้จริง
๒๐. การกำหนดนโยบายให้ส่วนราชการให้ความสำคัญในกระแสนับสนุนทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเป็นส่วนหนึ่งนอกเหนือจากการสนับสนุนในด้านต่างๆ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การกำหนดนโยบายในการอุดหนุนทุนวิจัยเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไว้ในส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ๒. กำหนดกรอบและทิศทางการทุนอุดหนุนการวิจัยอย่างชัดเจน
๒๑. การสร้างเครือข่ายการวิจัยและพัฒนาในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การจัดตั้งชมรมนักวิจัยด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ๒. การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องในเครือข่ายการวิจัยและพัฒนา
๒๒. การแสวงหาพันธมิตรจากต่างประเทศในการวิจัยและพัฒนาด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศร่วมกัน	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การกำหนดแนวทางในการประสานงานและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การวิจัยและพัฒนา การผลิต และการค้ากับพันธมิตรจากต่างประเทศ ๒. การจัดการประชุมสัมมนา และแลกเปลี่ยนแนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศร่วมกับพันธมิตร ทั้งระดับส่วนราชการและระดับภาคเอกชน ๓. การสถาปนาเครือข่ายพันธมิตรธุรกิจกับองค์การต่างประเทศ
๒๓. การส่งเสริมการเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับยุทธโศปกรณ์และอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ ๒. การจัดการพัฒนาบุคลากรในระดับต่างๆ ให้แก่ผู้ประกอบการ ๓. การบูรณาการพิพิธภัณฑ์ทหารให้เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อการเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับยุทธโศปกรณ์และอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๒๔. การบูรณาการหน่วยงานวิจัย	๑. การกำหนดแนวทางในการจัดทำยุทธศาสตร์ร่วมเพื่อให้

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ	มาตรการเฉพาะ
และพัฒนาให้มีทิศทางร่วมกันเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	การวิจัยและพัฒนาสามารถนำไปใช้ในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่อุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ
	๒. การกำหนดแนวทางในการประเมินผลการดำเนินงาน การบูรณาการหน่วยงานวิจัยและพัฒนาให้มีทิศทางร่วมกันเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อการปรับปรุงแก้ไขนโยบายในลำดับต่อไป
๒๕. การส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาระดับต่างๆ รวมทั้งผู้ประกอบการในภาคเอกชน จัดตั้งแหล่งเรียนรู้สาธารณะเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่ผลิตในประเทศไทย	๑. การพัฒนาระบบสหกิจศึกษาให้ครอบคลุมมาถึงภาคอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
	๒. จัดการนิเทศก์การเรียนให้นักเรียนในระดับต่างๆ ได้ตระหนักและให้ความสนใจในการศึกษาสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๒๖. การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และออกแบบระบบการจัดการความรู้ด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๑. ทำการศึกษาแนวทางที่เหมาะสมเพื่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และออกแบบระบบการจัดการความรู้ด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
	๒. ส่งเสริมให้การถ่ายทอดและการแบ่งปันองค์ความรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
๒๗. การจัดทำฐานข้อมูลด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๑. กำหนดแนวทางให้แต่ละหน่วยงานดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
	๒. การเชื่อมโยงฐานข้อมูลของแต่ละองค์การเข้าด้วยกัน และสามารถถ่ายโอนข้อมูลซึ่งกันและกันได้โดยง่าย
๒๘. การพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๑. การกำหนดองค์การเฉพาะที่ภารกิจในการพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
	๒. จัดทำเว็บไซต์ร่วมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศทั้งหมด

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ	มาตรการเฉพาะ
	๑. การประชาสัมพันธ์เครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์และช่องทางอื่นๆ ในอินเทอร์เน็ต
๒๕. การสร้างคลัสเตอร์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ	๑. การพัฒนาห่วงโซ่คุณค่าและการสร้างเครือข่ายผู้ผลิตผู้บริโภคร และส่วนราชการที่มีหน้าที่กำกับดูแลเข้าเป็นคลัสเตอร์ ๒. การกำหนดโครงการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของคลัสเตอร์ในกลุ่มอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๓๐. การกำหนดมาตรการจูงใจให้เกิดความเชื่อมโยงในรูปแบบคลัสเตอร์ในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๑. การพิจารณาสิทธิประโยชน์ตอบแทนให้แก่ผู้ที่เข้าร่วมคลัสเตอร์เพื่อสร้างแรงจูงใจ ๒. การกำหนดแนวทางให้การสนับสนุนคลัสเตอร์จากราชการ
๓๑. การพัฒนาอุตสาหกรรมหลักที่เกี่ยวข้องกับการผลิตยุทธโปกรณ์	๑. ดำเนินมาตรการส่งเสริมเป็นพิเศษในอุตสาหกรรมเหล็กซอฟต์แวร์ วัสดุศาสตร์ เคมีภัณฑ์ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมหลักที่สำคัญต่อการผลิตยุทธโปกรณ์ ๒. กำหนดมาตรการในการจัดขบวนการขยายตลาดของอุตสาหกรรมต้นน้ำจากต่างประเทศในประเทศไทย
๓๒. การส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าพื้นฐานโดยการนำมาพัฒนาเป็นยุทธโปกรณ์เพื่อการใช้งานภายในประเทศและเพื่อการส่งออก	๑. การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีความรู้และให้ความสำคัญต่อการเพิ่มคุณค่าของสินค้าพื้นฐาน ๒. การใช้มาตรการทางภาษีและการเงินการคลัง เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการให้เพิ่มมูลค่าของสินค้าพื้นฐานโดยการนำมาพัฒนาเป็นยุทธโปกรณ์เพื่อการใช้งานภายในประเทศและเพื่อการส่งออก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

แนวทางในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย ควรได้นำแนวทางตามที่ได้เสนอไว้ข้างต้นมาเป็นกรอบในการแปลงนโยบายของรัฐบาลและนโยบายของกระทรวงกลาโหมไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาเห็นว่า ยุทธศาสตร์ของกองทัพนั้นในระดับพื้นฐานซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้จะเป็นผลผลิตของอุตสาหกรรมโลหะเป็นสำคัญ โดยในปัจจุบัน ประเทศไทยยังไม่สามารถผลิตโลหะคุณภาพสูง เช่น เหล็ก หรือสเตเลส ได้ครบวงจรทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เนื่องจากอุตสาหกรรมเหล็กต้นน้ำ ซึ่งหมายถึงการผลิตเหล็กคุณภาพดี ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำมาใช้ในการสร้างยานรบ ไม่ว่าจะเป็นอาวุธประจำกาย เสื้อเกราะ ยานยนต์หุ้มเกราะ รถสายพานลำเลียงพล เรือตรวจการณ์ ไปจนถึงเรือฟริเกต หรือแม้แต่อากาศยาน ก็มีความจำเป็นต้องใช้โลหะคุณภาพสูงทั้งสิ้น และจำเป็นต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศ เช่น แหล่งผลิตในประเทศเยอรมัน หรือ จีน ฯลฯ เป็นต้น เมื่อประเทศไทยไม่สามารถสร้างอุตสาหกรรมต้นน้ำในเรื่องการผลิตเหล็กคุณภาพสูง หรือการขาดเทคโนโลยีโลหะการ และวิทยาการทางด้านวัสดุศาสตร์ ก็จะทำให้การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศบนพื้นฐานของกิจการอุตสาหกรรมไทยเกิดขึ้นไม่ได้ ดังนั้น อุตสาหกรรมโลหะจึงควรได้รับการพัฒนาและส่งเสริมให้มีการผลต่ออย่างครบวงจร เพื่อเป็นพื้นฐานของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศประเภทอื่นๆ ต่อไป

เมื่อประเทศมีความเข้มแข็งในเรื่องเทคโนโลยี อุตสาหกรรมต้นน้ำ บุคลากร และมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในภาพรวมแล้ว ยุทธศาสตร์ที่ประเทศไทยมีพื้นฐานที่เข้มแข็ง และสามารถผลักดันให้เติบโตได้ในระยะเวลาอันรวดเร็วก็คือ การผลิตยานรบ และยานช่วยรบ ประเภทต่างๆ ทั้งรถยนต์บรรทุก ยานลำเลียงพลหุ้มเกราะ ซึ่งสามารถพัฒนาไปถึงการผลิตรถถังหลักได้ในเวลาอันสั้น ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอกลยุทธ์หลักในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุผลในเรื่องนี้มีประสิทธิภาพ ๔ กลยุทธ์ ประกอบด้วย กลยุทธ์การเพิ่มผลิตภาพ กลยุทธ์การขยายตลาด กลยุทธ์การพัฒนาเทคโนโลยีการออกแบบและด้านวิศวกรรม และกลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้วยการพัฒนากำลังคนในทุกระดับ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้การพัฒนาประสิทธิภาพในการผลิตทุทโศปกรณ์ประเภทยานรบสามารถดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ผู้วิจัยเห็นควรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทำการวิจัยต่อไปในรายละเอียดการดำเนินการของแต่ละกลยุทธ์ที่ได้นำเสนอไว้นี้ อันจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติในด้านการทหารและการเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนต่อไป

บรรณานุกรม

กระทรวงอุตสาหกรรม, แผนยุทธศาสตร์กระทรวงอุตสาหกรรม. ออนไลน์ เข้าถึงได้จาก

<http://www.industry.go.th/industry/index.php/modules-menu/2013-09-14-00-44-38/-2553-2556/331--2553-2556/file>.

กระทรวงกลาโหม. นโยบาย.

<http://www.mod.go.th/>

Policy.aspx. ๒๕๕๗

<http://www.senate.go.th/w3c/senate/pictures/comm/55/%E0%B8%AA%E0%B8%A3%E0%B8%B8%E0%B8%9B%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%AA%E0%B8%B3%E0%B8%84%E0%B8%B1%E0%B8%8D%E0%B8%84%E0%B8%B3%E0%B9%81%E0%B8%96%E0%B8%A5%E0%B8%87%E0%B8%99%E0%B9%82%E0%B8%A2%E0%B8%9A%E0%B8%B2%E0%B8%A2%20%E0%B8%84%E0%B8%A3%E0%B8%A1.%20%E0%B8%99%E0%B8%B2%E0%B8%87%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%A7%E0%B8%A2%E0%B8%B4%E0%B9%88%E0%B8%87%E0%B8%A5%E0%B8%B1%E0%B8%81%E0%B8%A9%E0%B8%93%E0%B9%8C.doc>

<http://diac.mod.go.th/introduce/diac-Recommend.aspx>.

<http://diec.mod.go.th/introduce/policy.aspx>

<http://wpc.mod.go.th/Recommend/%E0%B9%82%E0%B8%84%E0%B8%A3%E0%B8%87%E0%B8%AA%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%87%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%88%E0%B8%94%E0%B9%81%E0%B8%A5%E0%B8%B0%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%81%E0%B8%88/The-structure-and-mission.aspx>

<http://opp.mod.go.th/%E0%B8%99%E0%B9%82%E0%B8%A2%E0%B8%9A%E0%B8%B2%E0%B8%A2/%E0%B8%99%E0%B9%82%E0%B8%A2%E0%B8%9A%E0%B8%B2%E0%B8%A2-%E0%B8%9B%E0%B8%A5%E0%B8%81%E0%B8%AB.aspx>

(SWOT) <http://122.155.9.68/talad/index.php/cambodia/sector/automotive/129-automotive-swot>

<http://khontai.sk.com/thaiweapon.html>

www.youtube.com/watch?v=mXKyjjghoGE.

ADF. Australian Defence Industry Development. www.aph.gov.au/house/committee/jfadt. 2000

AFP News. Thailand auto industries <http://www.afp.com/en/search/site/Thailand%20auto%20industries/>

Arturo Condo, Ph.D. dissertation, Internationalization of Firms Based in Developing Countries. Harvard Business School: Boston, 2000.

Australian Strategic Policy Institute. Time for a sensible defence industry policy. <http://www.aspistrategist.org.au/time-for-a-sensible-defence-industry-policy/>. 2014.

Center for Strategic&International Studies. European Defense Trends. Washington D.C. 2012.

Center for Strategic & International Studies. US-India Insight. Washington D.C. 2012.

David Osborne and Peter Plastrik. Banishing Bureaucracy: The Five Strategies for Reinventing Government. New York:McGraw-Hill. 2005.

Defense-Aerospace. European Defence Industry: the case of Greece. .

<http://www.defense-aerospace.com/article-view/feature/46096/greece%E2%80%99s-defense-industry%3A-a-case-study.html>. 2014.

GlobalSecurity.org. The Greek Defense Industry. <http://www.globalsecurity.org/military/world/europe/gr-industry.htm> 2015

GlobalSecurity.org. Defense Industry. <http://www.globalsecurity.org/military/world/rok/industry.htm>. 2014.

John Dowdy, David Chinn and Matteo Mancini. Southeast Asia: The next growth opportunity in defense. . <http://books.sipri.org/files/FS/SIPRIFS1403.pdf>. 2014.

Ministry of Defence. The Ministry of Defence Policy Paper. UK:Crown Publishing. 2012.

Ministry of Defence's White Paper. Defence and Security Industrial Strategy. 2012.

Hellenic Ministry of National Defence. Concept of the "Sustainability in Defence (SID) Initiative. www.mod.mil.gr/mod/en/. 2014.

Hellenic Defence Systems. Recent News. <http://www.eas.gr/en/>. 2015.

Siemon T. Wezeman and Pieter D. Wezeman. TRENDS IN INTERNATIONAL ARMS TRANSFERS. <http://books.sipri.org/files/FS/SIPRIFS1403.pdf>. 2014.

Pricewaterhouse Coopers. The Defence Industries in the 21st Century. www.pwc.com. 2005.

University of Twente. System Theory. www.tcw.utwente.nl/theorieenoverzicht/Theory%20clusters/Communication%20processes/System_Theory.doc. 2010.

Valuebasemanagement.net. Diamond Model. http://www.valuebasedmanagement.net/methods_porter_diamond_model.html. 2012.

U.S. ARMY COMMAND AND GENERAL STAFF COLLEGE. STRATEGIC SUBJECTS HANDBOOK :

การสัมภาษณ์

.....

.....

( )

( ) :

/

1. _____

2. _____

3. _____

/

4. _____

5. _____

( )

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นายรัชชัย จึงสงวนพรสุข
วัน เดือน ปีเกิด	๒๕ ตุลาคม ๒๕๐๕
การศึกษา	ปริญญาโท Sasin Graduate Institute of Business administration of Chulalongkorn University ปริญญาตรี BA (Business Marketing Productions And Operations Management) The Ohio State University
ประวัติการทำงาน	
๒๕๓๒	กรรมการบริหาร บริษัท พระนครยนตรการ จำกัด
๒๕๔๐	กรรมการผู้จัดการ บริษัท ไทย เพรสทิจ โอโต เซลส์ จำกัด
๒๕๔๕	กรรมการผู้จัดการ บริษัท ยูไนเต็ด โอโต เซลส์ (ประเทศไทย) จำกัด
๒๕๕๐	กรรมการบริหาร บริษัท พระนคร โอโตเซลส์ จำกัด
ตำแหน่งปัจจุบัน	กรรมการบริหาร กลุ่ม บจก. พระนครยนตรการ

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา การทหาร

เรื่อง แนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ
ด้านการทหาร

ผู้วิจัย นายรัชชัย จึงสงวนพรสุข

หลักสูตร วปอ.

รุ่นที่ 57

ตำแหน่ง กรรมการบริหาร บริษัท พระนคร ยন্ত্রการ จำกัด

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการปฏิบัติการรบในอดีต ปัญหาสำคัญของกองทัพไทยในการปฏิบัติการก็คือ การขาดแคลนอาวุธยุทโธปกรณ์ชนิดต่างๆ ซึ่งมีความจำเป็นสูงสุดในการรบ ดังเช่นกรณี ร.ศ.112 ซึ่งประเทศไทยต้องยินยอมเสียดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง พร้อมทั้งเสียอธิปไตยเหนือพื้นที่จังหวัดจันทบุรีและจังหวัดตราดให้แก่ประเทศฝรั่งเศสเป็นเวลาถึง 2 ปี เกิดขึ้นเนื่องจากกองทัพไทยขาดแคลนทุนระเบิดในการป้องกันอ่าวไทยจากการโจมตีของหมู่เรือฝรั่งเศส ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะทราบข่าวการเดินทางมาของหมู่เรือนี้อย่างต่อเนื่อง ในขณะนั้น กองทัพสามารถผลิตได้เพียงเปลือกทุ่นระเบิด ซึ่งเป็นเหล็กเหนียว แต่ขาดแคลนดินระเบิดซึ่งจำเป็นจะต้องสั่งซื้อจากสิงคโปร์และใช้ระยะเวลาในการจัดหายาวนานไม่ทันเวลาต่อการป้องกันประเทศ (กองทัพเรือ. 2540:28)

จากข้อเท็จจริงที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่า อุตสาหกรรมป้องกันประเทศมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงเอกราชและอธิปไตยของชาติ และมีความจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาถึงแนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคงแห่งชาติด้านการทหารอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์ของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและแนวโน้มในการเติบโตในอนาคต
2. เพื่อศึกษาปัจจัยเกื้อกูลและปัจจัยอุปสรรคในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย

3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคงแห่งชาติด้านการทหาร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตของการศึกษา คือสถานการณ์ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและแนวโน้มในอนาคตนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศปัจจัยเกื้อกูลและปัจจัยอุปสรรคในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและแนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

2. ขอบเขตของกลุ่มเป้าหมาย

ข้าราชการที่เกี่ยวข้องผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและนักวิชาการที่ทำการศึกษาด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ออกแบบให้ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพเป็นวิธีการหลัก ดังนั้นรายละเอียดส่วนใหญ่จะได้รับจากการทบทวนวรรณกรรมและการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มเป้าหมายเพื่อทำการศึกษาดังทฤษฎี หลักการ และแนวความคิด เกี่ยวกับการตลาดและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศแล้วทำการสอบถามด้วยเทคนิคเดลฟาย เพื่อแก้ไขในประเด็นที่ขาดความสมบูรณ์ให้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอในรูปแบบจำลองตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลของการวิจัย พบว่า ความสำคัญของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศนั้น เป็นทั้งทางเศรษฐกิจและทางการเมือง มูลเหตุทางการเมืองที่มักจะถูกกล่าวอ้างเสมอ ก็คือ เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงและความเป็นอิสระ เพราะในยามวิกฤตินั้น การรรับอาวุธจากประเทศผู้ส่งออกเดิมจะเป็นการเสี่ยงเกินไป เพราะประเทศผู้ส่งอาวุธให้อาจถูกแรงกดดันทางการเมืองให้ยุติการส่งอาวุธสนับสนุนในพื้นที่ที่มีความขัดแย้งได้ ดังนั้น การก่อตั้งอุตสาหกรรมการผลิตอาวุธของตนเอง จะทำให้ประเทศเป็นอิสระลดปัญหาการพึ่งพาทั้งอาวุธและอะไหล่จากประเทศผู้ส่งให้เดิมได้ เช่น กรณีของอิสราเอลและอัฟริกาใต้ เป็นต้นส่วนเหตุผลในทางเศรษฐกิจ ก็คือ เพื่อการลดดุลทางการค้า เพราะการส่งอาวุธเข้าประเทศในแต่ละปีมีมูลค่าสูงขึ้น การผลิตใช้เองภายในประเทศจะเป็นการลดภาระในส่วนนี้ และนอกจากนี้ ยังก่อให้เกิดการว่าจ้างงานและการก่อให้เกิดแรงงานที่มีฝีมือภายในประเทศอัน

ส่งเสริมต่อการทำให้เป็นอุตสาหกรรมในอีกทางหนึ่งด้วย ซึ่งในส่วนของประเทศไทยนั้น ได้ทำการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ด้วยตนเองมาเป็นระยะเวลายาวนาน โดยสำหรับส่วนราชการต่างๆ นั้นในช่วงแรกได้รับความช่วยเหลือจากสหรัฐอเมริกา

ข้อเสนอแนะ

จากการตรวจสอบสถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำการประเมินยุทธศาสตร์เพื่อแสวงหาแนวทางในการเสริมสร้างศักยภาพของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ดังต่อไปนี้

1. ผลประโยชน์แห่งชาติ คือ ศักยภาพของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอย่างยั่งยืน
2. วัตถุประสงค์มูลฐาน ประกอบด้วย
  - 2.1 เพื่อการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
  - 2.2 เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพในการแข่งขัน
  - 2.3 เพื่อพัฒนานวัตกรรม
  - 2.4 เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
3. วัตถุประสงค์เฉพาะ
  - 3.1 เพื่อส่งเสริมปัจจัยการผลิตให้มีต้นทุนต่ำ
  - 3.2 เพื่อการลดการควบคุมจากรัฐบาลและเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้ประกอบการภาคเอกชน
  - 3.3 เพื่อส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
  - 3.4 เพื่อการแก้ไข ปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เป็นอุปสรรคในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
  - 3.5 เพื่อพัฒนาระบบการศึกษาขั้นสูงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ รวมทั้งการฝึกอบรมทักษะของบุคลากรในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
  - 3.6 เพื่อพัฒนาตลาดรองรับภายในประเทศ
  - 3.7 เพื่อการสร้างแหล่งสนับสนุนทางการเงิน
  - 3.8 เพื่อการสร้างบรรยากาศในการแข่งขันที่โปร่งใสและเป็นธรรม
  - 3.9 เพื่อการสร้างระบบสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา
  - 3.10 เพื่อจัดระบบการบริหารงานวิจัยและพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพสูง
  - 3.11 เพื่อจัดสร้างแหล่งเรียนรู้สาธารณะเพื่อการแพร่กระจายองค์ความรู้ด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
  - 3.12 เพื่อการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
  - 3.13 เพื่อการพัฒนาเครือข่ายอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในรูปแบบคลัสเตอร์

- 3.14 เพื่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมพื้นฐานทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ
4. จากวัตถุประสงค์เฉพาะแห่งชาติในข้อ 3. นำมากำหนดเป็นนโยบายความมั่นคงแห่งชาติได้ ดังต่อไปนี้
- 4.1 การใช้มาตรการทางภาษีในการส่งเสริมการเติบโตของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
- 4.2 การส่งเสริมระบบโลจิสติกส์ของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศครบวงจร
- 4.3 เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคเอกชนผ่านสมาคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- 4.4 การส่งเสริมการรวมกลุ่มและความร่วมมือของผู้ประกอบการภาคเอกชน
- 4.5 การส่งเสริมศักยภาพของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก
- 4.6 เสริมสร้างขีดความสามารถผู้ประกอบการใหม่ และผู้ประกอบการเดิม ในการผลิตสินค้าที่แข่งขันได้ โดยการสร้างคุณค่าและเน้นการตอบสนองความต้องการของตลาดในระดับกลางขึ้นไป
- 4.7 การขยายการค้าและการลงทุนกับพันธมิตรอาเซียน และการแสวงประโยชน์จากข้อตกลงการค้าเสรี (FTAs)
- 4.8 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากระบบการค้า เทคโนโลยี และสื่อดิจิทัลให้เข้าถึงผู้บริโภค และพัฒนาสารสนเทศทางการค้าให้ทันสมัย
- 4.9 การสร้างจุดให้บริการแบบ One Stop Export Service Center
- 4.10 ทำการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การผลิต และการค้ายุทธโปกรณ์ที่ล้ำสมัย เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
- 4.11 ทำการปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับ ที่เป็นอุปสรรคในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
- 4.12 การส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาให้ความสนใจในการผลิตนักวิทยาศาสตร์และนักเทคโนโลยีเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
- 4.13 การส่งเสริมความสนใจในการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในกลุ่มเด็กและเยาวชน
- 4.14 การสร้างมาตรฐานยุทธโปกรณ์ของไทยโดยเฉพาะ
- 4.15 การส่งเสริมให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การภาคเอกชนให้ความสนใจในการบริโภคผลผลิตจากอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยอย่างกว้างขวาง
- 4.16 ส่งเสริมให้สถาบันการเงินมีการจัดตั้งองค์กรเพื่อให้คำปรึกษาด้านการเงินแก่ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดย่อม

- 4.17 โน้มน้าวให้สถาบันการเงินต่างๆ ให้บริการเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำแก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
- 4.18 การกำกับดูแลธรรมาภิบาลในระบบราชการในกระบวนการจัดซื้อยุทโธปกรณ์
- 4.19 การกำหนดหลักเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับในการจัดซื้อยุทโธปกรณ์ของส่วนราชการต่างๆ ให้เกื้อกูลต่อสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ
- 4.20 การกำหนดนโยบายให้ส่วนราชการให้ความสำคัญในกรณีสนับสนุนทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเป็นส่วนหนึ่งนอกเหนือจากการสนับสนุนทุนในด้านต่างๆ
- 4.21 การสร้างเครือข่ายการวิจัยและพัฒนาในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
- 4.22 การแสวงหาพันธมิตรจากต่างประเทศในการวิจัยและพัฒนาด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศร่วมกัน
- 4.23 การส่งเสริมการเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับยุทโธปกรณ์และอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
- 4.24 การบูรณาการหน่วยงานวิจัยและพัฒนาให้มีทิศทางร่วมกันเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
- 4.25 การส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาระดับต่างๆ รวมทั้งผู้ประกอบการในการเอกชนจัดตั้งแหล่งเรียนรู้สาธารณะเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่ผลิตในประเทศไทย
- 4.26 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และออกแบบระบบการจัดการความรู้ด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
- 4.27 การจัดทำฐานข้อมูลด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
- 4.28 การพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
- 4.29 การสร้างคลัสเตอร์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ
- 4.30 การกำหนดมาตรการจูงใจให้เกิดความเชื่อมโยงในรูปแบบคลัสเตอร์ในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
- 4.31 การพัฒนาอุตสาหกรรมหลักที่เกี่ยวข้องกับการผลิตยุทโธปกรณ์
- 4.32 การส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีการเพิ่มมูลค่าสินค้าพื้นฐานโดยการนำมาพัฒนาเป็นยุทโธปกรณ์เพื่อการใช้งานภายในประเทศและเพื่อการส่งออก